

РІЧНИЙ ЗВІТ
Фонду гарантування вкладів
фізичних осіб
за 2022 рік

**ФОНД
ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ**

Річний звіт 2022

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РАДИ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

2022-ий став роком найбільших випробувань, з якими у своїй історії стикалася незалежна Україна. Повномасштабне вторгнення росії, обстріли населених пунктів та терористичні атаки на енергетичну інфраструктуру упродовж року фактично щодня створювали ризики для вітчизняної економіки та фінансової стабільності. Та попри це, нам вдалося втримати свій фронт: фінансовий сектор працював безперебійно, платежі здійснювалися своєчасно, а клієнти банків мали безперешкодний доступ до власних коштів.

Не просто вистояти, а стати взірцем стійкості банківській системі допомогло те, що вона зустріла початок повномасштабного вторгнення реформованою та капіталізованою. Попередні роки коронакризи загартували систему і зробили її високоадаптивною. Це, поряд із вчасно вжитими регуляторами та державою кроками, дозволило мінімізувати негативний вплив фактора воєнного стану на банківську систему, ліквідність якої від початку збройної агресії росії залишалася високою, а за окремими показниками упродовж року навіть сягала рекордних показників. На кінець 2022-го сума залишку коштів вкладників на рахунках у банках-учасниках Фонду сягнула 1 трлн грн.

Ключову роль у збереженні довіри вкладників до банків відіграла ефективність та безперервність роботи Фонду гарантування вкладів, який ні на день не припиняв свою роботу.

Уже 25 лютого, на другий день повномасштабної збройної агресії, відповідно до Постанови НБУ «Про особливості припинення діяльності банків в умовах воєнного стану» в управління Фонду було передано два нові банки – АТ «МР Банк» та ПАТ «Промінвестбанк», що належали рф. І попри те, що ті дні були чи не найважчими для всієї країни, ліквідація банків відбувалася із чітким дотриманням законодавства, а виплати гарантованого відшкодування вкладникам почалися навіть раніше кінцевого строку, відведеного Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». А вже наприкінці року Фонд, на виконання Рішення РНБО «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та відповідного розпорядження Кабінету міністрів України, забезпечив перерахування до спеціального фонду Державного бюджету коштів в еквіваленті 17 млрд грн з рахунків цих банків.

Законодавчі зміни, проголосовані парламентом у квітні 2022 року – прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» - зміцнили довіру вкладників до українських банків, а відтак стали гарантією високого рівня ліквідності системи. Адже цим документом, з-поміж іншого, було запроваджено безпрецедентну для України норму про повне відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб на період дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після його припинення чи скасування.

Упродовж 2022 року на виконання цієї норми вкладники двох банків АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ», які були визнані неплатоспроможними після набуття чинності змін до законодавства, уже отримували від Фонду свої кошти у сумі повного вкладу та нарахованих відсотків. Загалом за підсумками 2022 року Фонд виплатив вкладникам банків, що ліквідуються, понад 5,8 млрд грн відшкодування.

У 2022 році Фонд вносив зміни до нормативно-правової бази, адаптуючи її до обставин повномасштабної агресії проти України. Так, з метою мінімізації негативного впливу на позичальників банків, що ліквідуються, Фонд запровадив кредитні канікули. А уже у квітні вкладникам таких банків було надано можливість отримувати свої гарантовані виплати від Фонду дистанційно, не відвідуючи відділення банків.

Улітку Фонд відновив продаж активів банків, що ліквідуються, у системі Прозорро.Продажі, що дозволило не зупинити надходження коштів для розрахунку із кредиторами банків. Зрештою, на розрахунки з кредиторами банків було спрямовано 3,5 млрд грн.

Принципово важливо, що попри повномасштабне вторгнення Фонд не поставив на паузу виконання своїх стратегічних завдань. Зокрема, велася активна робота у питанні стягнення шкоди, завданої державі та кредиторам банків пов'язаними з банками особами. А також – над гармонізацією вітчизняної системи гарантування із принципами Євродиректив, які регулюють схеми гарантування депозитів та роботу кредитних установ у країнах ЄС, а саме директив 2014/59/ЄС та 2014/49/ЄС.

Хочеться сподіватися, що 2023 рік стане роком перемоги для України і принесе стабілізацію економічної ситуації та поступове економічне відновлення. А банківська система, у свою чергу, залишатиметься стійкою за будь-яких умов.

Олександр ЗИМА
голова адміністративної ради
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
директор юридичного департаменту
Національного банку України

ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА-РОЗПОРЯДНИКА ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

2022 рік став роком безпрецедентних викликів, з якими дотепер не стикалась не лише українська, а й жодна інша система гарантування вкладів у світі. Повномасштабне вторгнення росії позначилось на усіх сферах, усіх процесах, у тому числі на банківському секторі та системі гарантування вкладів.

У цих умовах головним завданням Фонду стало забезпечення стійкості системи гарантування та збереження довіри до банківської системи. І, підбиваючи підсумок 2022 року, можемо констатувати: обох цих цілей було досягнуто.

Для цього Фонд з перших днів повномасштабного вторгнення вжив низку безпрецедентних заходів, частково – спираючись на уже напрацьовані у світі підходи; частково – розробляючи цілком нові алгоритми у вкрай стислі терміни в екстремальних умовах, подекуди з ризиком для життя.

Зокрема, у квітні 2022 року було ухвалено та введено в дію Закон України 2180-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», яким на час дії воєнного стану та три місяці після його завершення впроваджено стовідсоткові гарантії за вкладами. Цим же Законом передбачено, що після завершення цього строку гарантовану суму буде встановлено на рівні 600 тис. грн, що утричі вище розміру гарантій, які діяли до 24.02.2022 р.

Як наслідок, від початку повномасштабної війни не лише не спостерігалось відтоку вкладів з банківської системи, а й зафіксовано стабільне зростання суми вкладів – близько 36,5% приросту без урахування фактору приєднання АТ «Ощадбанк» до Фонду, що відбулось також відповідно до Закону України 2180-ІХ, і завдяки чому учасниками Фонду стали усі банки, як того вимагають Європейські директиви.

У перші ж дні повномасштабного вторгнення Фонд гарантування вкладів прийняв низку рішень, які спростили банкам процедури щодо виконання їхніх зобов'язань перед системою гарантування та дозволили їм сконцентруватись на виконанні безпосередніх функцій у вкрай складних умовах. Зокрема, пом'якшив вимоги щодо термінів та способів подання звітності, оптимізував сплату зборів до Фонду; призупинив інспекційні перевірки. Як наслідок, система спрацювала максимально відповідально.

Упродовж 2022 р. Фонд розпочав ліквідацію чотирьох банків. Два з них - АТ «МР Банк» та ПАТ «Промінвестбанк» - були дочірніми структурами російських державних банків в Україні, чиє виведення було розпочато на другий день повномасштабного вторгнення росії відповідно до Постанови НБУ «Про особливості припинення діяльності банків в умовах воєнного стану». Фонд забезпечив перерахування до спеціального фонду Державного бюджету коштів в еквіваленті 17 млрд грн з рахунків цих банків на виконання Рішення РНБО «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та відповідного розпорядження Кабінету міністрів України. А вже на початку 2023

року Фонд гарантування у межах цього ж рішення РНБО передав державі також акції цих російських банків, ОВДП на 1,1 млрд грн та понад 8,8 млрд грн коштів, виплачених за ОВДП, строк погашення яких настав, та купонний дохід за ОВДП.

Ще два банки – АТ «Банк Січ» та АТ «Мегабанк» – стали першими банками, переданими в управління Фонду, на які поширилась норма закону про стовідсоткові гарантії. І уже на кінець 2022 року Фонд майже на 100% розрахувався з їхнім вкладниками, у тому числі ФОП.

Загалом за 2022 рік Фонд виплатив вкладникам 5,8 млрд грн.

Відповідно до викликів часу у перші ж тижні повномасштабного вторгнення Фонд запровадив систему дистанційних виплат. Це дозволило вкладникам неплатоспроможних банків отримати майже 1,6 млрд грн гарантованих виплат, у тому числі тим, хто внаслідок російського вторгнення опинився за кордоном або на територіях, де була неможлива робота банківських відділень.

Ще одним успішним рішенням Фонду з огляду на повномасштабне вторгнення стало запровадження кредитних канікул для позичальників банків, що виводяться з ринку, та запуск пільгових Умов погашення заборгованості для позичальників-фізичних осіб. Умови було розроблено таким чином, щоб заохотити боржників не накопичувати їхню заборгованість і забезпечити надходження для розрахунків з кредиторами банків. Крім того, Фонд продовжив дію програми з реструктуризації кредитів для позичальників-суб'єктів господарювання.

На кінець року сума реструктуризованих кредитів в еквіваленті національної валюти склала 408,6 млн грн, а надходження від погашення та обслуговування кредитів за рік перевищили 0,5 мільярда грн.

Ще більший обсяг надходжень – майже 1,5 млрд грн – забезпечив продаж активів банків, що виводяться з ринку.

Загалом надходження коштів до банків, що ліквідуються, у 2022 році склали 4,5 млрд грн. Ці кошти спрямовуються на розрахунки з кредиторами банків, що виводяться з ринку.

Крім того, законодавчі зміни, ухвалені у 2022 р., розблокували можливість реструктуризації боргу Фонду перед державою, що виник внаслідок кризи 2014-16 років. Реструктуризація боргів Фонду передбачає, що погашення в частині номіналу векселів здійснюватиметься з коштів Фонду, що перевищуватимуть суму, необхідну для покриття можливих ризиків у банківській системі. А в частині, що відповідає нарахованим відсоткам, погашення відбуватиметься за рахунок стягнення збитків з колишніх власників та пов'язаних осіб, діяльність яких призвела до неплатоспроможності цих установ. Такі механізми погашення забезпечили збалансованість системи гарантування вкладів.

Попри виклики, з якими зіткнулась система гарантування вкладів у 2022 р. внаслідок повномасштабного вторгнення рф, Фонд продовжує виконання завдань, визначених Стратегією розвитку фінансового сектору до 2025 року.

Реалізація стратегічних завдань здійснюється Фондом в рамках загальнодержавного євроінтеграційного курсу, що включає як безпосередню участь Фонду у двосторонніх заходах з ЄС щодо наближення України до критеріїв членства в ЄС, так і внутрішню роботу над апроксимацією законодавства і зміцнення

інституційної спроможності Фонду як органу врегулювання неплатоспроможності кредитних установ та страховика депозитів.

Фонд ні на день не припинив виконання своїх функцій, у тому числі у повному обсязі забезпечив комунікацію з клієнтами банків навіть у найкритичніших умовах.

Крім того, нашим стратегічним напрямом незмінно залишається євроінтеграція. Це, зокрема, адаптація наших нормативних документів до європейських вимог, зміцнення інституційної незалежності Фонду гарантування вкладів та розробка концепції врегулювання неплатоспроможності кредитних установ.

Система гарантування вкладів гідно витримала виклики, що постали у рік повномасштабного вторгнення рф. І готова і надалі забезпечувати стабільність фінансово-банківської системи держави.

Світлана РЕКРУТ
директор-розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

ЗМІСТ

I. ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЗА 2022 РІК

[Місія, візія, завдання, функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб](#)

- 1 Система гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану у 2022 році**
- 2 Огляд банківського сектору та регулятивна діяльність**
  - 2.1 [Огляд фінансових показників учасників Фонду](#)
  - 2.2 [Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду](#)
  - 2.3 [Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду](#)
- 3 Виведення банків з ринку**
  - 3.1 [Здійснення тимчасової адміністрації та виконання планів врегулювання неплатоспроможності банків](#)
  - 3.2 [Ліквідація банків](#)
  - 3.3 [Надходження до неплатоспроможних банків](#)
  - 3.4 [Розрахунки з кредиторами банків](#)
  - 3.5 [Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку та позовна робота Фонду](#)
  - 3.6 [Стягнення шкоди з пов'язаних осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності, та робота з юридичними консультантами](#)
- 4 Консолідований продаж та управління активами**
  - 4.1 [Результати продажу майна неплатоспроможних банків](#)
  - 4.2 [Управління активами неплатоспроможних банків](#)
- 5 Виплати вкладникам**
  - 5.1 [Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам неплатоспроможних банків](#)
- 6 Управління фінансами**
  - 6.1 [Джерела формування та використання фінансових ресурсів](#)
  - 6.2 [Погашення кредиторських вимог Фонду](#)
  - 6.3 [Погашення боргів перед державою. Реструктуризація заборгованості.](#)
  - 6.4 [Оцінка фінансової стійкості Фонду](#)
  - 6.5 [Фінансові інвестиції Фонду](#)
- 7. Взаємодія з громадськістю та міжнародними організаціями**
  - 7.1 [Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду](#)
  - 7.2 [Консультавання громадськості та співпраця з громадськими організаціями](#)
  - 7.3 [Фінансова просвіта та захист прав вкладників](#)
  - 7.4 [Міжнародна співпраця](#)

- 8 Правове та регуляторне середовище**
- 8.1 [Удосконалення законодавчої бази](#)
- 8.2 [Регуляторна діяльність Фонду](#)
- 8.3 [Створення систем гарантування для небанківських фінансових установ](#)
- 9 Управління ризиками та операційна діяльність**
- 9.1 [Управління ризиками Фонду](#)
- 9.2 [Управління та розвиток персоналу](#)
- 9.3 [Внутрішній аудит](#)
- 9.4 [Інформаційні технології](#)
- 10 Євроінтеграція**
- 10.1 [Роль Фонду в загальнодержавних євроінтеграційних процесах](#)

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2022 РІК

фінансова звітність за 2022 рік, підтверджена аудиторським висновком

[Додаток: Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2022 рік](#)

І. ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЗА 2022 РІК

Місія, візія, основне завдання та функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

МІСІЯ ФОНДУ:

гарантування вкладів, захист прав кредиторів, підвищення фінансової обізнаності для забезпечення довіри до фінансової системи та добробуту суспільства.

ВІЗІЯ ФОНДУ:

Фонд – відкритий, інноваційний і надійний партнер, який запобігає фінансовим втратам та формує світові стандарти у сфері гарантування вкладів.

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ ФОНДУ:

забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

ФУНКЦІЇ ФОНДУ:

На виконання свого основного завдання Фонд у порядку, передбаченому Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі - Закон), здійснює такі функції:

- 1) веде реєстр учасників Фонду;
- 2) акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону, здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- 3) інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України та облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;
- 3¹) здійснює емісію корпоративних облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
- 4) здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань за вкладами у строки, визначені Законом;
- 5) здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- 6) бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;

7) застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;

8) здійснює заходи щодо:

підготовки до запровадження процедури виведення банку з ринку, у тому числі організаційні заходи щодо проведення відкритого конкурсу та визначення найменш витратного способу виведення банку з ринку;

проведення процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі шляхом виконання плану врегулювання, здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку;

9) здійснює перевірки банків відповідно до Закону;

10) надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;

11) здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;

12¹) звертається з відповідними запитами до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;

13) здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до Закону;

14) вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.

Фонд здійснює інші функції в межах своїх повноважень, визначених Законом, іншими актами законодавства.

СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:

2022 РІК В КОРОТКОМУ ОГЛЯДІ

Запровадження повного відшкодування за вкладами на період воєнного стану та кредитних канікул, запуск дистанційних виплат та 5,8 млрд грн виплаченого відшкодування, 4 банки, переданих в управління Фонду, понад 4,4 млрд грн надходжень до банків, що ліквідуються, 17 млрд грн перерахованих до Державного бюджету, один новий банк-учасник Фонду АТ «ОЩАДБАНК» – 2022 рік для Фонду гарантування вкладів фізичних осіб став роком наполегливої роботи та якісних змін в умовах повномасштабної війни на території України.

Усі 24 роки, відколи у 1998 році на підставі Указу Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків» був створений Фонд, він з гідністю виконував покладену на нього місію захисту прав та законних інтересів вкладників банку. Особливо у 2022 році в умовах ракетних обстрілів, знеструмлень та бойових дій система гарантування вкладів в черговий раз змогла продемонструвати свою стійкість та ефективність, ні на день не припинивши виконання своїх функцій.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДУ

- 01 квітня 2022 року прийнято Закон України 2180-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон №2180-ІХ), яким у тому числі збільшено суму граничного розміру відшкодування коштів за вкладами до 600 000 гривень, а на період дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після його завершення, запроваджено норму про повне відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб у банках.

- Станом на 01 січня 2023 року учасниками Фонду було 67 банків, які мали банківську ліцензію. Протягом звітнього року із реєстру учасників виключено 4 банки. 13 квітня 2022 року відповідно до Закону №2180-ІХ набув статусу учасника Фонду один банк - АТ «Ощадбанк».

- Сума вкладів за 2022 рік збільшилась на 375,9 млрд грн або на 55,6% до 1051,5 млрд грн, в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому грн станом на 01 січня 2023 року сума вкладів склала 169,8 млрд. Кількість вкладників в учасниках Фонду – 65,4 млн осіб.

- Сукупні активи учасників Фонду станом на 01 січня 2023 року становили 2716,9 млрд грн, чисті активи склали 2353,6 млрд грн, резерви під сукупні активи – 363,3 млрд грн, сукупні зобов'язання – 2135,0 млрд грн, власний капітал – 218,5 млрд грн. За результатами звітнього року консолідований річний фінансовий результат склав 24,7 млрд грн.

- Загальна гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом 2022 року, становить 5,8 млрд грн.

- У квітні 2022 року Фондом запроваджено дистанційні виплати вкладникам неплатоспроможних банків. Гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом звітного року 4 банками-агентами Фонду, які запровадили такі дистанційні виплати, склала 1,6 млрд грн. Питома вага онлайн виплат гарантованої суми відшкодування склала 28% від загальної суми всіх виплат.

- Протягом звітного року в управління Фонду передано 4 банки. Рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію АТ «МР Банк» та ПАТ «Промінвестбанк», банків що мали російський капітал та були дочірніми структурами російських банків в Україні, прийнято Національним банком України на другий день повномасштабного вторгнення – 25 лютого 2022 року. Ще два банки – АТ «Банк Січ» та АТ «Мегабанк» – були передані в управління Фонду на підставі рішення про віднесення їх до категорії неплатоспроможних.

- Станом на 01 січня 2023 року в управлінні Фонду знаходились 52 банки (безпосередньому управлінні Фонду 32 банки), з яких в 24 банках тривала процедура ліквідації, а в 28 банках її завершено. Загальна номінальна вартість активів (без урахування переоцінки), що обліковуються на балансах зазначених вище банків становила 139,17 млрд грн, оціночна вартість яких складає 27,01 млрд грн.

- Станом на 01 січня 2023 року загальна балансова вартість активів 47 банків під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становила 138,64 млрд грн, в той час як їх оціночна вартість – 26,54 млрд грн. Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів становила 325,26 млрд грн (враховуючи банки, в яких завершено ліквідацію).

- За 2022 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено – 3,97 млрд грн.

- За 2022 рік на рахунки банків, що ліквідуються, надійшло 4,4 млрд грн, найбільша питома вага (по 34,1%) цих надходжень у звітному році припадає на надходження від продажу майна та від погашення цінних паперів, а саме по 1,5 млрд грн відповідно. Загальна сума надходжень від управління та передачі в оренду нерухомості неплатоспроможних банків протягом 2022 року склала 73,7 млн грн.

- Упродовж 2022 року Фонд провів понад 1 650 відкритих електронних аукціонів у системі Prozorro.sale. Після початку російської воєнної агресії на території України 24 лютого 2022 року продаж активів (майна) банків був призупинений та фактично відновлений лише влітку 2022 року.

- Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих активів банків за результатами відкритих торгів складає реалізація нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) понад 68%, майнові права на нерухоме майно/дебіторська заборгованість – 23%, права вимоги за кредитними договорами – 8%.

- У відповідь на повномасштабну війну Фонд запровадив кредитні канікули для позичальників банків, що ліквідуються. У вересні 2022 року ці кредитні

канікули були трансформовані в оновлені Умови погашення заборгованості для позичальників – фізичних осіб, яких на кінець 2022 року дотримувалися позичальники за 796 угодами. За цей період повністю погашено заборгованість за 110 кредитними договорами. Загальна сума погашення становила 10,8 млн грн.

- Наприкінці 2022 року Фонд забезпечив перерахування до спеціального фонду Державного бюджету коштів в еквіваленті 17 млрд грн з рахунків банків ПАТ «Промінвестбанк» та АТ «МР БАНК», що ліквідуються. Перерахування відбулося на виконання Рішення РНБО «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та відповідного розпорядження Кабінету міністрів України.

- Згідно із Законом №2180-ІХ зобов'язання Фонду за залишком векселів (в тому числі за нарахованими відсотками), виданими у 2015 і 2016 роках в обмін на ОВДП, держателем яких було Міністерство фінансів України, припинилися в повному обсязі. Після припинення зобов'язання за векселями, Фонд за рішенням виконавчої дирекції Фонду буде перераховувати до Державного бюджету України кошти, в межах розміру припинених зобов'язань Фонду за векселями 45 741 млн грн та за відсотками, які могли бути нараховані до 2031 року, на загальну суму, що не перевищує 62 543 млн грн. Порядок перерахування коштів до Державного бюджету України визначається договором, укладеним між Фондом та Міністерством фінансів України 15 квітня 2022 року.

- Протягом 2022 року Фонд продовжував роботу з виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. Станом на 01 січня 2023 року Фондом пред'явлено 79 позовних заяв в господарських провадженнях до 933 пов'язаних з банками осіб щодо 50 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 109,5 млрд грн. Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить понад 434 млн грн. Разом з тим, в рамках взаємодії з правоохоронними органами, з метою відшкодування шкоди, заподіяної банкам кримінальними правопорушеннями, станом на 01 січня 2023 року Фондом пред'явлено 33 цивільних позови до 66 цивільних відповідачів щодо 22 банків на загальну суму понад 23,2 млрд грн.

- У 2022 році Фондом представлено результати загальнонаціонального репрезентативного опитування громадян України – користувачів фінансових послуг задля визначення рівня їх обізнаності про різноманітні аспекти системи гарантування вкладів, ставлення до банків, потреби в додатковій інформації та бажаних каналів її отримання, а також особливостей фінансової поведінки, зокрема у сфері заощаджень. Опитування було проведено у жовтні – листопаді 2021 року. Результати опитування розміщено на [офіційному вебсайті](#) Фонду.

- Протягом 2022 року Фондом було підготовлено та розіслано інформаційним агентствам і представникам ЗМІ близько 220 прес-релізів, організовано більше 30 тематичних інтерв'ю та коментарів для загальнонаціональних ЗМІ, виступів на телебаченні, опубліковано тематичні колонки спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам для

підготовки статей, опублікованих в професійних економічних ЗМІ. Одним із основних каналів комунікації залишався вебсайт Фонду.

- Активна робота Фонду спрямовувалась на розвиток та ведення соціальних мереж. На сторінці Фонду в соціальній мережі Facebook протягом року було опубліковано понад 400 постів, з яких 30 – відеоролики (відеокоментарі спікерів Фонду, анімація, записи телеефірів за участі спікерів Фонду тощо). На регулярній основі здійснювалися публікації рубрик «Фінансовий тижневик», «Хочу знати», «Цитата дня», «Цифра дня». За 2022 рік кількість підписників сторінки Фонду в соцмережі Facebook зростає до 79 тисяч осіб. Протягом року близько 10 мільйонів користувачів Facebook переглянули публікації на сторінці Фонду в соцмережі.

- У 2022 році продовжував свою роботу Інформаційно-консультаційний центр Фонду і впродовж звітнього року було задоволено 259 запитів щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд, а також підготовлено 164 відповіді на звернення громадян і листи громадських об'єднань та юридичних осіб, через електронні засоби комунікацій було опрацьовано 2661 звернень, 59 150 роз'яснень та консультацій були надані «гарячою лінією» Фонду.

- У 2022 році продовжувалась робота з підвищення фінансової грамотності населення. Фонд систематично проводив просвітні заходи для груп цільової аудиторії. Тривала активна робота Національного проєкту з фінансової грамотності. Протягом реалізації Проєкту проведено 86 навчальних тренінгів з фінансової грамотності загальною тривалістю понад 550 лекційних годин. У 2022 році Фондом спільно з Національним банком України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку розроблено та оприлюднено Рамку фінансових компетентностей дорослого населення. Крім того, Фондом здійснювалася програма заходів, спрямованих на захист прав вкладників

- У звітньому році продовжувалися євроінтеграційні процеси та процес створення систем гарантування для небанківських фінансових установ, а саме: системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та системи гарантування виплат за договорами страхування життя.

- У 2022 році виконувалась робота по підвищенню ефективності системи управління ризиками та створення сучасної системи управління ризиками. Протягом звітнього року тривала реалізація проєкту з організації стрес-тестування системи гарантування, за результатами якої розроблено проєкт Методики проведення стрес-тестування, де передбачені етапи проведення стрес-тестування та його показники, відповідні тести та система оцінювання їх результатів, а також підготовлено проєкт Програми стрес-тестування (2023-2025 роки).

2. ОГЛЯД БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ТА РЕГУЛЯТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Станом на 01.01.2023 учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб було 67 банків, які мали банківську ліцензію.

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі - Закон) передбачено, що участь банків у Фонді є обов'язковою. Банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Фонд виключає банк з числа учасників Фонду в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

Динаміка кількості учасників Фонду наведена на рис. 2.1.:

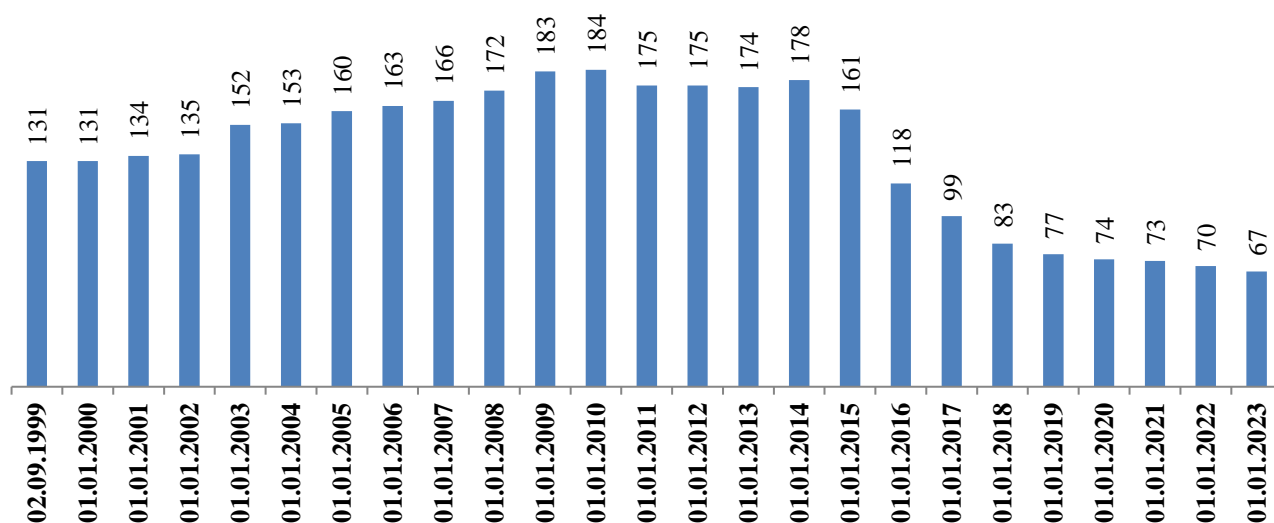

Рис. 2.1. Динаміка кількості учасників Фонду

За 2022 рік з реєстру учасників Фонду було виключено 4 банки: ПАТ «Промінвестбанк», АТ «МР БАНК», АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ» (в яких діяла тимчасова адміністрація та згодом було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію), крім того з 13.04.2022 АТ «Ощадбанк» набув статус учасника Фонду у відповідності до Закону № 2180-ІХ.

Динаміка виключення учасників Фонду наведена на рис. 2.2.:

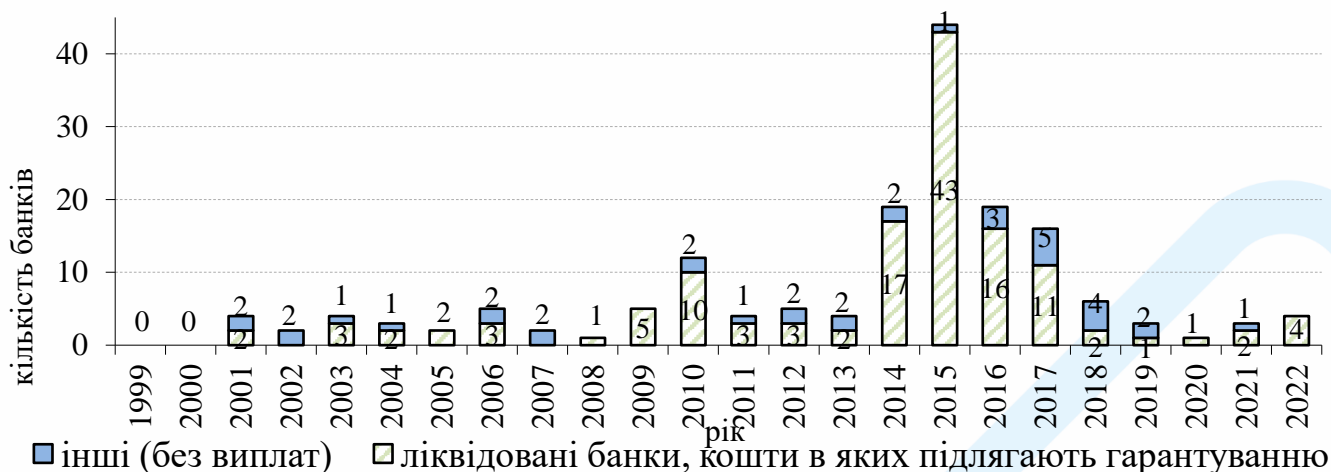

Рис. 2.2. Виключення банків з реєстру учасників Фонду

У 2022 році чисельність банків за участю іноземного капіталу (більше або рівне 10,00 %) зменшилась з 33 до 30.

На 2022 рік розподіл діючих банків на групи (відповідно до рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем Національного банку України від 28.02.2022 № 20/399-рк) був наступним:

4 - банки з державною часткою – банки, в яких держава прямо чи опосередковано володіє часткою понад 75% статутного капіталу банку;

18 - банків іноземних банківських груп – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам. В кінці року кількість банків склала 16;

49 - банки з приватним капіталом – банки, в яких серед кінцевих власників істотної участі є один чи кілька приватних інвесторів, що прямо та/або опосередковано володіють не менше ніж 50% статутного капіталу банку. В кінці року кількість банків склала 47.

2.1. Огляд фінансових показників учасників Фонду

Аналіз фінансових показників учасників Фонду проводився на підставі балансових даних станом на 01.01.2021, 01.01.2022 та 01.01.2023 року.

На початку 2022 року учасниками Фонду були 70 банків, які мали банківську ліцензію на здійснення банківських операцій. Протягом лютого з реєстру учасників були виключені ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» та АТ «МР БАНК», а в липні та жовтні – відповідно АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ» у зв'язку з відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією. Натомість з 13.04.2022 набув статусу учасника Фонду АТ «ОЦАДБАНК». Таким чином, станом на 01.01.2023 в реєстрі налічувалось 67 банків.

Виключення зазначених банків не спричинило значного впливу на динаміку системних показників через невелику питому вагу цих учасників, а приєднання АТ «ОЦАДБАНК» навпаки, що було враховано під час аналізу (табл. 2.1.1).

У 2022 році Національний банк двічі змінював облікову ставку, яка на початку року дорівнювала 9,0%. Спочатку з 21.01.2022 ставку було підвищено до 10,0%, а з 03.06.2022 збільшено відразу до 25,0%, після чого вона залишається незмінною.

В умовах запровадження воєнного стану та застосування адміністративних обмежень ринкові монетарні інструменти не відіграють відчутної ролі у функціонуванні грошово-кредитного та валютного ринків. Тому в подальшому облікова ставка регулюватиметься в ручному режимі до часу припинення бойових дій та повернення економіки до функціонування на ринкових засадах.

Під час війни споживча інфляція суттєво прискорилась, і за підсумками 2022 року індекс споживчих цін становив 26,6% проти 7,6% на 01.04.2022, 17,4% на 01.07.2022 та 21,8% на 01.10.2022. Для порівняння, індекс споживчих цін за 2021 рік складав 10,0%.

В умовах триваючого збройного протистояння ризику посилення інфляційних процесів залишатимуться значними й надалі. Незважаючи на це, базовий сценарій НБУ на майбутнє передбачає поступове зниження інфляційного тиску на українську економіку. Прогнозний рівень інфляції на 2023 рік, оприлюднений в інфляційному звіті у січні 2023 року, очікується в межах 18,7% з подальшим зниженням до 10,4% протягом 2024 року.

За минулий рік офіційний курс гривні до долара США збільшився на 9,2904 грн (гривня знецінилась на 34,1%) і станом на 01.01.2023 склав 36,5686 грн за долар, залишаючись незмінним і сьогодні. За рішенням НБУ він був зафіксований з 24.02.2022 на рівні 29,2549 грн за долар і змінений лише раз, коли з 21.07.2022 зріс до теперішнього значення. Офіційний курс гривні до євро у 2022 році підвищився на 8,0284 грн (гривня знецінилась на 26,0%) і станом на 01.01.2023 становив 38,951 грн за євро.

Таблиця 2.1.1

Дані про балансові показники банків, виключених з реєстру Фонду та включених до нього протягом 2022 року

(суми в млн грн)

Показники	На 01.01.2022			На 01.04.2022		
	чотири виключені банки	питома вага в загальній сумі по Фонду, %	загальна сума по Фонду	АТ «ОЩАДБАНК»	відношення до загальної суми по Фонду, %	загальна сума по Фонду
Чисті активи	57 057,7	3,1	1 817 040,3	235 911,7	13,6	1 734 160,7
у т.ч. кредитно-інвестиційний портфель за вирахуванням резервів	36 706,2	2,6	1 421 989,2	202 289,2	15,1	1 337 738,6
Сукупні зобов'язання	39 352,1	2,5	1 583 286,1	214 149,5	13,8	1 547 815,7
у т.ч. вклади фізичних осіб	9 100,1	1,3	675 574,5	126 811,5	18,0	703 397,9
Власний капітал	17 705,6	7,6	233 754,2	21 762,2	11,7	186 345,0
у т.ч. сплачений статутний капітал	76 053,0	17,6	432 062,2	49 472,8	13,8	357 573,1

Основні тенденції учасників Фонду в 2022 році

У 2022 році банківський сектор працював в надзвичайно складних умовах, спричинених широкомасштабним російським військовим вторгненням в Україну. Зазначена подія мала суттєвий негативний вплив на економіку в цілому та на фінансовий сектор зокрема. Наразі військове протистояння триває, а масштаби його подальшого розвитку та терміни завершення залишаються невизначеними.

З першого дня війни керівництво країни вживало необхідних заходів, спрямованих на недопущення краху економіки. Так, відповідно до Закону №2180-IX протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня його припинення чи скасування Фонд відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Завдяки докладним зусиллям вдалося запобігти катастрофічному сценарію і стабілізувати ситуацію на окремих напрямках. Банківська система витримала навантаження, пристосувалася до нових викликів, продемонструвала здатність функціонувати в умовах війни.

Навесні спостерігалось різке зниження її показників, проте вже влітку розпочалося відновлення. Зокрема, зросли залишки високоліквідних активів і коштів на рахунках клієнтів, відновилося кредитування державними банками бізнесу за підтримки державних програм, більшість учасників Фонду сформували додаткові резерви під знецінені через війну кредити і залишились прибутковими.

Валюта балансу учасників Фонду за 2022 рік збільшилась на 536,6 млрд грн або 29,5% (якщо враховувати додатну валютну переоцінку 193,3 млрд грн та 235,9 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК») або на 107,4 млрд грн (без такого врахування) і склала 2353,6 млрд грн. За той же час сукупні активи зросли на 607,8 млрд грн або 28,8% разом з додатною валютною переоцінкою 225,6 млрд грн та 250,2 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» і на 01.01.2023 становили 2716,9 млрд грн. Головні чинники зростання сукупних активів – збільшення вкладень в депозитні сертифікати НБУ та залишків на коррахунках, а також формальні фактори у вигляді приєднання АТ «ОЩАДБАНК» до учасників Фонду та додатної переоцінки валютних статей балансу внаслідок знецінення гривні.

Загальний розмір клієнтського кредитного портфеля через війну зазнав суттєвих втрат. З початку 2022 року він формально підвищився на 58,2 млрд грн або 5,9% і на 01.01.2023 склав 1036,1 млрд грн. Проте зважаючи, що 89,3 млрд грн «зростання» пояснюється приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а 107,8 млрд грн – додатною валютною переоцінкою, портфель насправді втратив 138,9 млрд грн. Якщо не враховувати вплив зазначених формальних факторів, кредити юридичним особам, органам влади та ФОП реально скоротились на 98,9 млрд грн, а фізичним особам – на 40,0 млрд грн. При цьому зросла лише гривнева

складова корпоративного портфеля на 11,0 млрд грн, а валютна втратила 109,9 млрд грн. Також зменшились гривневі і валютні кредити населення: на 25,2 млрд грн та 14,8 млрд грн відповідно.

Якість клієнтських кредитів поступово погіршується, що є наслідком триваючої війни. Обсяг резервів під кредитні ризики у 2022 році формально зріс на 62,2 млрд грн або 21,8% і на 01.01.2023 досяг 348,0 млрд грн. Без врахування ефекту переоцінки та приєднання АТ «ОЩАДБАНК», які збільшили резерви відповідно на 32,0 млрд грн та 13,9 млрд грн, зростання резервів склало 16,3 млрд грн. Їх гривнева складова реально підвищилась на 60,1 млрд грн, а валютна реально зменшилась на 43,8 млрд грн.

Прострочена заборгованість за клієнтськими кредитами з початку 2022 року зменшилась на 4,5 млрд грн або 1,8% з врахуванням додатної валютної переоцінки 26,9 млрд грн та 7,6 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» і на 01.01.2023 склала 249,6 млрд грн (24,1% від усього портфеля), з яких 201,0 млрд грн було в національній валюті, а 48,6 млрд грн – в іноземній. Таким чином, її реальне скорочення у звітному році становило 39,0 млрд грн, причому гривнева прострочка зросла на 19,6 млрд грн, а валютна впала на 58,6 млрд грн.

При цьому зменшення обсягів простроченої кредитної заборгованості, яке триває вже третій рік поспіль, не означає покращення її обслуговування позичальниками, оскільки відбувається завдяки списанню прострочених непрацюючих кредитів за рахунок сформованих резервів. З початку 2022 року учасники Фонду списали 43,0 млрд грн кредитних боргів, з яких 13,2 млрд грн були в національній валюті, а 29,8 млрд грн – в іноземній (для порівняння: в 2021 році було списано 63,1 млрд грн позик, у т.ч. 18,2 млрд грн гривневих та 44,9 млрд грн валютних, а в 2020 році – 136,0 млрд грн, з яких 58,5 млрд грн у гривні та 77,5 млрд грн у валюті).

Непрацюючі кредити з початку 2022 року формально збільшились на 125,6 млрд грн і на 01.01.2023 становили 432,1 млрд грн проти 306,5 млрд грн на 01.01.2022 та 373,5 млрд грн на 01.01.2021. Разом з цим, їх реальне зростання склало 142,2 млрд грн, якщо не враховувати вплив додатної валютної переоцінки (+36,3 млрд грн), приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (+39,6 млрд грн), припинення чотирьох банків (–49,2 млрд грн), а також списання безнадійних клієнтських боргів (–43,0 млрд грн) та міжбанківських боргів (–0,3 млрд грн).

Вкладення банків у цінні папери продовжили зростати сьомий рік поспіль і станом на 01.01.2023 склали 1021,5 млрд грн, що на 320,4 млрд грн або 45,7% більше рівня на 01.01.2022. Якщо не брати до уваги ефект від додатної валютної переоцінки (+29,5 млрд грн) та приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (+116,0 млрд грн), реальне збільшення зазначених вкладень у звітному році становило 174,9 млрд грн. Головна причина – суттєве зростання вкладень в депозитні сертифікати НБУ, які наразі виглядають найбільш зручним активом, який поєднує максимальну дохідність з мінімальним ризиком. У звітному році їх залишки в балансах учасників Фонду збільшились на 262,0 млрд грн або у 2,3 рази, причому приєднання АТ «ОЩАДБАНК» додало лише 16,5 млрд грн. В той же час інша складова портфеля – вкладення в цінні папери, які рефінансуються НБУ, – при формальному збільшенні у 2022 році на 35,3 млрд

грн або 7,1% насправді скоротилась на 100,5 млрд грн, оскільки 108,3 млрд грн «зростання» пояснюється приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а 27,5 млрд грн – додатною валютною переоцінкою.

У звітному році сукупні зобов'язання зросли на 551,8 млрд грн або 34,8% до 2135,0 млрд грн за рахунок переважного залучення клієнтських коштів, а також додатної валютної переоцінки та приєднання АТ «ОЩАДБАНК».

Кошти юридичних осіб, бюджету та ФОП збільшились на 252,5 млрд грн або 33,9% і склали 998,0 млрд грн. Вони на 62,9% формуються з гривневих залишків, які збільшились на 119,7 млрд грн або 23,5% до 628,1 млрд грн (у т.ч. на 60,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), і на 37,1% з валютних, які підвищились на 132,8 млрд грн або 56,0% до 369,9 млрд грн (з врахуванням 82,5 млрд грн додатної валютної переоцінки та 6,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»). Таким чином, у звітному році кошти бізнесу реально додали 59,7 млрд грн в гривні та 43,5 млрд грн у валюті (для порівняння: в 2021 році реальне зростання гривневих залишків становило 103,7 млрд грн, а валютних – 13,6 млрд грн).

Кошти фізичних осіб у 2022 році суттєво підвищились на 328,8 млрд грн або 54,5% і на 01.01.2023 склали 932,5 млрд грн. Гривневі залишки серед них займають 63,6% (593,4 млрд грн), і їх зростання на 218,1 млрд грн або 58,1% стало головним джерелом приросту. Валютні вклади, на які припадає 36,4% коштів фізичних осіб (339,1 млрд грн), формально збільшились на 110,7 млрд грн або 1,4%, але насправді скоротились на 14,3 млрд грн, якщо не враховувати 87,2 млрд грн додатної переоцінки та 37,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК».

Заборгованість перед НБУ за 2022 рік знизилась на 50,2 млрд грн або 56,8% до 38,1 млрд грн, а якщо прийняти до уваги наявність 7,2 млрд грн таких боргів в АТ «ОЩАДБАНК» на момент приєднання до учасників Фонду, її обсяг реально впав на 57,4 млрд грн. З початку року 43 установи отримали кредити від НБУ, а на 01.01.2023 заборгованість за ними мав 21 банк.

Доля строкових коштів в структурі зобов'язань учасників Фонду з початку 2022 року продовжила скорочуватись восьмий рік поспіль і на 01.01.2023 склала 27,7% проти 35,0% на 01.01.2022 та 39,2% на 01.01.2021. Зменшення відбувається за рахунок зниження частки усіх строкових боргів: перед банками, клієнтами та міжнародними фінансовими організаціями.

Власний капітал учасників Фонду у 2022 році зменшився на 15,2 млрд грн або 6,5% через падіння на 47,4 млрд грн протягом I кварталу, хоча в подальшому частково відновився. У 37 банках капітал зріс на загальну суму 14,4 млрд грн, а у 30 скоротився на 33,7 млрд грн (після 2021 року відповідні цифри були 58 та 12). Ще 17,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», АТ «МР БАНК», АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ», а приєднання АТ «ОЩАДБАНК» збільшило капіталізацію на 21,8 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році суттєво погіршилась, знизившись до 11,3%, проти 38,4% у 2021 році та 20,9% у 2020 році. Адекватність регулятивного капіталу по всіх учасниках Фонду за підсумками звітного року

покращилась, залишаючись вищою за нормативне значення, яке складає не менше 10,0%. Станом на 01.01.2023 вона дорівнювала 19,7% проти 18,3% на 01.01.2022 та 22,4% на 01.01.2021.

Аналіз активів

Сукупні активи станом на 01.01.2023 склали 2716,9 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 819,3 млрд грн, що становить 30,2% в структурі. Чисті активи склали 2353,6 млрд грн, резерви під сукупні активи – 363,3 млрд грн. Зміни в обсягах і структурі активів учасників Фонду з початку року наведено в таблиці 2.1.2.

За звітний рік сукупні активи збільшились на 607,8 млрд грн або 28,8% (у 2021 році – на 167,1 млрд грн або 8,6%), чисті активи – на 536,5 млрд грн або 29,5% (у 2021 році – на 228,7 млрд грн або 14,4%), а резерви під активи – на 71,3 млрд грн або 24,4% (у 2021 році резерви зменшились на 61,5 млрд грн або 17,4%). Головні чинники зростання сукупних активів – збільшення вкладень в депозитні сертифікати НБУ та залишків на коррахунках, а також формальні фактори у вигляді приєднання АТ «ОЦАДБАНК» до учасників Фонду та додатної переоцінки валютних статей балансу внаслідок знецінення гривні. Основна причина збільшення обсягу резервів (крім озвучених формальних факторів) – погіршення якості кредитного портфеля у зв'язку із суттєвим зростанням ризиків через триваючі бойові дії.

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- в національній валюті зростання сукупних активів з початку року склало 414,3 млрд грн або 27,9% до 1897,6 млрд грн, у т.ч. 200,4 млрд грн від приєднання АТ «ОЦАДБАНК» (у 2021 році зростання було на 201,0 млрд грн);
- в іноземній валюті формальне збільшення сукупних активів становило 193,5 млрд грн або 30,9% до 819,3 млрд грн, з яких 225,6 млрд грн забезпечила додатна переоцінка, а 49,8 млрд грн – приєднання АТ «ОЦАДБАНК», тобто, реально вони зменшились на 81,9 млрд грн (у 2021 році аналогічне зменшення було на 10,6 млрд грн).

Готівка, дорожні чеки та банківські метали за 2022 рік зросли на 10,2 млрд грн або 15,7% до 75,2 млрд грн (2,8% обсягу активів проти 3,1% на початку року). За той же час залишки на рахунках в НБУ додали 49,0 млрд грн, підвищившись у 2,5 рази, і склали 82,5 млрд грн (3,1% в структурі активів проти 1,6% на початку року).

Таблиця 2.1.2

Структура та динаміка активів учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
Готівка, дорожні чеки та банк. метали	63 072,2	3,3	65 060,3	3,1	75 252,4	2,8	+ 1 988,1	+ 3,2	+ 10 192,1	+ 15,7
Кошти в НБУ	33 186,0	1,7	33 527,6	1,6	82 494,7	3,1	+ 341,6	+ 1,0	+ 48 967,1	+ 146,1
у т.ч. нараховані доходи	–	–	–	–	9,5	0,0	–	–	+ 9,5	х
– кошти на вимогу	33 186,0	1,7	33 527,6	1,6	82 494,7	3,1	+ 341,6	+ 1,0	+ 48 967,1	+ 146,1
Кошти в інших банках	210 561,4	10,8	226 818,6	10,8	366 095,8	13,5	+ 16 257,2	+ 7,7	+ 139 277,2	+ 61,4
у т.ч. нараховані доходи	21,7	0,0	15,1	0,0	253,0	0,0	– 6,6	– 30,4	+ 237,9	+1575,5
– кошти на вимогу*	176 692,9	9,1	196 238,4	9,3	329 177,5	12,1	+ 19 545,5	+ 11,1	+ 132 939,1	+ 67,7
– надані кредити та розміщені депозити	33 868,5	1,7	30 580,2	1,5	36 918,3	1,4	– 3288,3	– 9,7	+ 6 338,1	+ 20,7
Кредити, що надані клієнтам	874 793,7	45,0	977 961,6	46,4	1 036 128,7	38,1	+ 103 167,9	+ 11,8	+ 58 167,1	+ 5,9
у т.ч. нараховані доходи	91 725,5	4,7	76 677,3	3,6	86 762,5	3,2	– 15 048,2	– 16,4	+ 10 085,2	+ 13,2
– кредити юридичним особам, владі і ФОП	687 554,3	35,4	751 972,3	35,7	826 184,4	30,4	+ 64 418,0	+ 9,4	+ 74 212,1	+ 9,9
– кредити фізичним особам	187 239,4	9,6	225 989,3	10,7	209 944,3	7,7	+ 38 749,9	+ 20,7	– 16 045,0	– 7,1
Вкладення в цінні папери	661 005,3	34,1	701 101,9	33,2	1 021 519,9	37,6	+ 40 096,6	+ 6,1	+ 320 418,0	+ 45,7
у т.ч. нараховані доходи	8 468,7	0,5	9 121,8	0,4	8 659,3	0,3	+ 653,1	+ 7,7	– 462,5	– 5,1
– цінні папери, які рефінансуються НБУ	463 911,7	23,9	496 196,3	23,5	531 479,4	19,6	+ 32 284,6	+ 7,0	+ 35 283,1	+ 7,1
– цінні папери, які випущені НБУ	160 645,5	8,3	195 424,9	9,3	457 464,2	16,8	+ 34 779,4	+ 21,6	+ 262 039,3	+ 134,1
– корпоративні та інші цінні папери	36 448,1	1,9	9 480,7	0,4	32 576,3	1,2	– 26 967,4	– 74,0	+ 23 095,6	+ 243,6
Інвестиції в асоційовані, дочірні компанії	275,3	0,0	285,3	0,0	267,6	0,0	+ 10,0	+ 3,6	– 17,7	– 6,2

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
Основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування	50 295,1	2,6	47 006,8	2,2	49 701,1	1,8	- 3 288,3	- 6,5	+ 2 694,3	+ 5,7
Інші активи	48 705,8	2,5	57 282,3	2,7	85 422,5	3,1	+ 8 576,5	+ 17,6	+ 28 140,2	+ 49,1
у т.ч. нараховані доходи	1 795,6	0,1	1 868,2	0,1	1 792,6	0,1	+ 72,6	+ 4,0	- 75,6	- 4,0
- дебіторська заборгованість	21 220,4	1,1	26 166,3	1,2	35 942,3	1,3	+ 4 945,9	+ 23,3	+ 9 776,0	+ 37,4
- інші кошти	27 485,4	1,4	31 116,0	1,5	49 480,2	1,8	+ 3 630,6	+ 13,2	+ 18 364,2	+ 59,0
Всього активів	1 941 894,8	100,0	2 109 044,4	100,0	2 716 882,7	100,0	+ 167 149,6	+ 8,6	+ 607 838,3	+ 28,8
у т.ч. нарахованих доходів	102 011,5	5,3	87 682,4	4,1	97 476,9	3,6	- 14 329,1	- 14,0	+ 9 794,5	+ 11,2
Резерви під активні операції	- 353 550,4	x	- 292 004,1	x	- 363 291,1	x	+ 61 546,3	- 17,4	- 71 287,0	+ 24,4
Чисті активи	1 588 344,4	x	1 817 040,3	x	2 353 591,6	x	+ 228 695,9	+ 14,4	+ 536 551,3	+ 29,5
<u>Довідково:</u>										
Високоліквідні активи	873 821,7	45,0	947 840,3	44,9	1 447 217,4	53,3	+ 74 018,6	+ 8,5	+ 499 377,1	+ 52,7

* враховуючи кошти в розрахунках

Кошти в інших банках (крім НБУ) за звітний рік формально збільшилися на 139,3 млрд грн. або 61,4%, хоча без врахування додатної переоцінки 77,2 млрд грн та 4,3 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» вони зросли на 57,8 млрд грн (у 2021 році таке зростання було на 23,5 млрд грн) і на 01.01.2023 склали 366,1 млрд грн (13,5% в структурі активів проти 10,8% на початку року). Майже всі залишки зосереджені в іноземній валюті. За підсумками року спостерігався їх значний приріст в частині міжбанківських коштів на вимогу, які підвищилися на 132,9 млрд грн або 67,7% до 329,2 млрд грн при додатній переоцінці 67,5 млрд грн. Міжбанківські строкові активи за 2022 рік формально зросли на 6,3 млрд грн або 20,7% до 36,9 млрд грн, проте, якщо не брати до уваги додатну переоцінку 9,7 млрд грн, вони реально зменшилися на 3,4 млрд грн.

Клієнтський кредитний портфель на 01.01.2023 склав 1036,1 млрд грн і через війну зазнав суттєвих втрат. Незважаючи на його формальне збільшення на 58,2 млрд грн або 5,9% насправді він скоротився на 138,9 млрд грн, оскільки «підвищення» на 89,3 млрд грн відбулося внаслідок приєднання до учасників Фонду АТ «ОЩАДБАНК», а ще 107,8 млрд грн «зростання» забезпечила додатна переоцінка його валютної складової. Питома вага клієнтських кредитів в активах за 2022 рік також зменшилась з 46,4% до 38,1%. Портфель на 70,3% формується із кредитів в гривні і на 29,7% із кредитів в іноземній валюті. За звітний рік гривневі позики формально зросли на 44,7 млрд грн, хоча, якщо не враховувати 58,9 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», їх реальне зменшення склало 14,2 млрд грн (у 2021 році вони підвищилися на 130,1 млрд грн). Валютні кредити при формальному збільшенні на 13,5 млрд грн насправді скоротилися на 124,7 млрд грн, якщо не брати до уваги 30,4 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» та 107,8 млрд грн додатної валютної переоцінки (у 2021 році їх реальне зменшення було 15,6 млрд грн). Через триваючі бойові дії портфель постійно скорочувався протягом усього року по всіх напрямках за винятком гривневого кредитування на поточні потреби юридичних осіб. Також на його обсязі позначилося списання 43,0 млрд грн «поганих» боргів, з яких 29,8 млрд грн були в іноземній валюті. В структурі портфеля левову частку (91,4%) займають кредити в поточну діяльність, на іпотеку припадає 2,6%, а на овердрафт – 3,8%.

Вкладення в цінні папери у 2022 році карколомно зросли на 320,4 млрд грн або 45,7%, у тому числі за рахунок 29,5 млрд грн додатної валютної переоцінки і 127,1 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», і на 01.01.2023 склали 1021,5 млрд грн, займаючи 37,6% в активах проти 33,2% на початку року (у 2021 році вони підвищилися на 40,1 млрд грн незважаючи на від'ємну валютну переоцінку 3,5 млрд грн). Головна причина – суттєве зростання вкладень в депозитні сертифікати НБУ, які наразі виглядають найбільш зручним активом, який поєднує максимальну дохідність з мінімальним ризиком. У звітному році їх залишки в балансах учасників Фонду збільшилися на 262,0 млрд грн або у 2,3 рази, причому приєднання АТ «ОЩАДБАНК» додало лише 16,5 млрд грн. В той же час інша складова портфеля – вкладення в цінні папери, які рефінансуються НБУ, – при формальному збільшенні у 2022 році на 35,3 млрд грн або 7,1% насправді скоротилась на 100,5 млрд грн, оскільки 108,3 млрд грн

«зростання» пояснюється приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а 27,5 млрд грн – додатною валютною переоцінкою.

За звітний рік основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування підвищились на 2,7 млрд грн або 5,7% і склали 49,7 млрд грн, а їх частка в структурі активів впала до 1,8% проти 2,2% на початку року. За той же час дебіторська заборгованість зросла на 9,8 млрд грн або 37,4% до 35,9 млрд грн (1,3% в структурі проти 1,2% на початку року), а інші кошти – на 18,4 млрд грн або 59,0% до 49,5 млрд грн (1,8% в структурі на 01.01.2023 проти 1,5% на 01.01.2022).

Високоліквідні активи учасників Фонду (готівкові кошти та банківські метали, наявність яких є підтвердженою, кошти на коррахунках в НБУ та інших банках, а також цінні папери, які рефінансуються або випущені НБУ, без нарахованих доходів) у 2022 році значно збільшилися, а саме на 499,4 млрд грн або 52,7%, з яких 95,0 млрд грн додатної валютної переоцінки та 144,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК». Станом на 01.01.2023 вони склали 1447,2 млрд грн проти 947,8 млрд грн на 01.01.2022 та 873,8 млрд грн на 01.01.2021. Зросла і їх частка в загальному обсязі сукупних активів з 44,9% на початку 2022 року до 53,3% наприкінці.

Рентабельність активів у звітному році очікувано зменшилась через зниження прибутковості банків. На 01.01.2023 вона становила 1,2%, що нижче показника на 01.01.2022 (4,6%) та на 01.01.2021 (2,8%). При цьому у другому півріччі її динаміка була позитивною після того, як за підсумками II кварталу рентабельність набула від'ємного значення. Чиста процентна маржа в 2022 році досягла 7,5%, перевищивши рівні 2021 року (6,3%) та 2020 року (5,5%), завдяки вкладенню вільної ліквідності у високодохідні депозитні сертифікати, тоді як збільшення вартості фондування було помірним.

Зміни основних складових активів, на які припадає понад $\frac{3}{4}$ їх загального обсягу, в розрізі окремих груп банків, національної та іноземних валют показані в таблиці 2.1.3.

Як свідчать наведені дані, у звітному році кредитні портфелі учасників Фонду реально скоротились по всіх валютах і в усіх групах банків за винятком гривневих позик суб'єктам господарювання в державних банках та фізичним особам в банках з приватним капіталом, які зросли відповідно на 48,2 млрд грн та 1,9 млрд грн. Портфелі цінних паперів, які рефінансуються НБУ, збільшилися тільки в гривні в державних банках на 14,4 млрд грн, а в усіх інших валютах і групах банків вони зменшилися. Натомість вкладення в депозитні сертифікати НБУ суттєво зросли в кожній групі банків.

Таблиця 2.1.3

Зміни основних складових активів учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	Кредити юридичним особам, владі і ФОП		Кредити фізичним особам		Цінні папери, які рефінансуються НБУ		Цінні папери, випущені НБУ
	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні
Залишок на 01.01.2021	395 802,1	291 752,2	157 759,6	29 479,8	377 080,5	86 831,2	160 645,5
зміни за рік за рахунок:							
– валютної переоцінки	x	– 10 281,4	x	– 1 038,9	x	– 3 059,9	x
– припинення банків	– 884,2	– 129,6	– 24,3	– 41,9	– 127,9	– 177,4	– 2,0
– збільш./зменш. обсягу	+ 82 370,6	– 6 657,4	+ 48 645,7	– 8 790,7	+ 46 231,0	– 10 581,2	+ 35 020,4
у т.ч. в банках:							
з державною часткою	+ 20 505,1	– 19 245,6	+ 9 633,2	– 2 402,4	– 13 818,0	– 13 278,9	+ 6 712,0
іноземних банківських груп	+ 39 215,3	+ 7 921,7	+ 18 331,5	– 5 272,2	+ 13 430,6	+ 1 900,0	– 682,7
з приватним капіталом	+ 22 650,2	+ 4 666,5	+ 20 681,0	– 1 116,1	+ 46 618,4	+ 797,7	+ 28 991,1
Залишок на 01.01.2022	477 288,5	274 683,8	206 381,0	19 608,3	423 183,6	73 012,7	195 424,9
зміни за рік за рахунок:							
– валютної переоцінки	x	+ 100 829,4	x	+ 6 990,5	x	+ 27 488,7	x
– припинення банків	– 9 597,7	– 50 288,2	– 1 094,9	– 1 978,8	– 13 147,8	– 170,9	– 6 479,2
– приєднання Ощадбанку	+ 43 158,3	+ 29 110,7	+ 15 716,7	+ 1 249,4	+ 97 797,5	+ 10 488,4	+ 16 504,1
– збільш./зменш. обсягу	+ 20 639,1	– 59 639,5	– 24 113,0	– 12 814,9	– 60 126,4	– 27 046,4	+ 252 014,4
у т.ч. в банках:							
з державною часткою	+ 48 208,3	– 18 060,8	– 2 652,7	– 8 500,6	+ 14 425,6	– 9 166,1	+ 78 960,6
іноземних банківських груп	– 24 846,8	– 29 113,1	– 23 402,5	– 3 841,8	– 23 029,1	– 14 611,1	+ 111 999,7
з приватним капіталом	– 2 722,4	– 12 465,6	+ 1 942,2	– 472,5	– 51 522,9	– 3 269,2	+ 61 054,1
Залишок на 01.01.2023	531 488,2	294 696,2	196 889,8	13 054,5	447 706,9	83 772,5	457 464,2

В таблиці 2.1.4 наведений аналіз змін в міжбанківському кредитно-депозитному портфелі учасників Фонду.

Обсяг міжбанківських строкових активів протягом 2022 року формально збільшився на 6,3 млрд грн або 20,7% до 36,9 млрд грн, хоча насправді він скоротився на 3,4 млрд грн, якщо не брати до уваги додатну валютну переоцінку в сумі 9,7 млрд грн. Реальне зменшення відбулося як в національній валюті на 1,5 млрд грн, так і в іноземній на 1,9 млрд грн. При цьому міжбанківські депозити реально зросли на 9,6 млрд грн, а міжбанківські позики, навпаки, знизились на 13,0 млрд грн. Чистий міжбанківський портфель за звітний рік формально додав 6,6 млрд грн або 21,9%, а резерви зменшились на 0,3 млрд грн внаслідок списання простроченої заборгованості.

Детальний аналіз клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду показаний в таблиці 2.1.5.

Загальний розмір клієнтського кредитного портфеля з початку 2022 року формально підвищився на 58,2 млрд грн або 5,9% і на 01.01.2023 склав 1036,1 млрд грн. Зважаючи, що 89,3 млрд грн «зростання» пояснюється приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а 107,8 млрд грн – додатною валютною переоцінкою, портфель насправді втратив 138,9 млрд грн (для порівняння: у 2020 році реальний портфель збільшився на 114,5 млрд грн).

Чистий клієнтський кредитний портфель формально знизився на 4,0 млрд грн або 0,6% при додатній валютній переоцінці 75,8 млрд грн та врахуванні 75,4 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», і на 01.01.2023 становив 688,1 млрд грн, реально зменшившись на 155,2 млрд грн (для порівняння: чистий кредитний портфель за 2021 рік реально збільшився на 165,7 млрд грн).

Обсяг резервів під кредитні ризики у 2022 році формально зріс на 62,2 млрд грн або 21,8% (у 2021 році резерви, навпаки, скоротились на 56,2 млрд грн) і на 01.01.2023 досяг 348,0 млрд грн. Без врахування ефекту переоцінки та приєднання АТ «ОЩАДБАНК», які збільшили резерви відповідно на 32,0 млрд грн та 13,9 млрд грн, зростання резервів склало 16,3 млрд грн. Їх гривнева складова реально підвищилась на 60,1 млрд грн, а валютна реально зменшилась на 43,8 млрд грн. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля з початку року зріс з 29,1% до 33,6%, причому по кредитах юридичним особам він піднявся з 28,8% до 33,0%, а по кредитах фізичним особам збільшився з 30,2% до 36,0%.

Таблиця 2.1.4

Міжбанківський кредитно-депозитний портфель учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
Вклади в інших банках	8 026,7	23,7	7 798,3	25,5	20 157,2	54,6	- 228,4	- 2,8	+ 12 358,9	+ 158,5
– розміщені депозити	8 026,5	23,7	7 798,2	25,5	20 140,4	54,6	- 228,3	- 2,8	+ 12 342,2	+ 158,3
з них прострочені	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– нараховані доходи	0,2	0,0	0,1	0,0	16,8	0,0	- 0,1	- 52,5	+ 16,7	+ 15 084,6
з них прострочені	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Міжбанківські кредити	25 841,8	76,3	22 781,9	74,5	16 761,1	45,4	- 3 059,9	- 11,8	- 6 020,8	- 26,4
– надані кредити	25 823,8	76,2	22 769,3	74,5	16 741,0	45,3	- 3 054,5	- 11,8	- 6 028,3	- 26,5
з них прострочені	728,5	2,2	255,8	0,8	–	–	- 472,7	- 64,9	- 255,8	- 100,0
– нараховані доходи	18,0	0,1	12,6	0,0	20,1	0,1	- 5,4	- 29,9	+ 7,5	+ 59,7
з них прострочені	10,4	0,0	–	–	–	–	- 10,4	- 100,0	–	–
Всього міжбанківський портфель	33 868,5	100,0	30 580,2	100,0	36 918,3	100,0	- 3 288,3	- 9,7	+ 6 338,1	+ 20,7
у т.ч. прострочений	738,9	1,9	255,8	0,8	–	–	- 483,1	- 65,4	- 255,8	- 100,0
Резерви під міжбанківські кредити та депозити	- 729,3	x	- 308,6	x	- 30,1	x	+ 420,7	- 57,7	+ 278,5	- 90,2
Чистий міжбанківський портфель	33 139,2	x	30 271,6	x	36 888,2	x	- 2 867,6	- 8,7	+ 6 616,6	+ 21,9

Таблиця 2.1.5

Обсяг та структура клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
Кредити юридичним особам, владі і ФОП	687 554,3	78,6	751 972,3	76,9	826 184,4	79,7	+ 64 418,0	+ 9,4	+ 74 212,1	+ 9,9
– надані кредити	618 023,2	70,6	693 835,7	71,0	760 894,0	73,4	+ 75 812,5	+ 12,3	+ 67 058,3	+ 9,7
з них прострочені	210 011,0	24,0	179 336,8	18,3	179 922,3	17,4	– 30 674,2	– 14,6	+ 585,5	+ 0,3
– нараховані доходи	69 531,1	8,0	58 136,6	5,9	65 290,4	6,3	– 11 394,5	– 16,4	+ 7 153,8	+ 12,3
з них прострочені	59 219,9	6,8	47 391,6	4,9	34 160,1	3,3	– 11 828,3	– 20,0	– 13 231,5	– 27,9
Кредити фізичним особам	187 239,4	21,4	225 989,3	23,1	209 944,3	20,3	+ 38 749,9	+ 20,7	– 16 045,0	– 7,1
– надані кредити	165 045,0	18,9	207 448,6	21,2	188 472,2	18,2	+ 42 403,6	+ 25,7	– 18 976,4	– 9,1
з них прострочені	18 082,2	2,1	12 753,8	1,3	20 461,3	2,0	– 5 328,4	– 29,5	+ 7 707,5	+ 60,4
– нараховані доходи	22 194,4	2,5	18 540,7	1,9	21 472,1	2,1	– 3 653,7	– 16,5	+ 2 931,4	+ 15,8
з них прострочені	18 858,3	2,1	14 612,6	1,5	15 023,7	1,4	– 4 245,7	– 22,5	+ 411,1	+ 2,8
Всього клієнтський портфель	874 793,7	100,0	977 961,6	100,0	1 036 128,7	100,0	+ 103 167,9	+ 11,8	+ 58 167,1	+ 5,9
у т.ч. прострочений	306 171,4	35,0	254 094,8	26,0	249 567,4	24,1	– 52 076,6	– 17,0	– 4 527,4	– 1,8
Резерви під кредити	– 342 004,0	x	– 285 839,3	x	– 348 056,7	x	+ 56 164,7	– 16,4	– 62 217,4	+ 21,8
– юр. особам, владі і ФОП	– 294 501,8	x	– 246 426,7	x	– 272 437,9	x	+ 48 075,1	– 16,3	– 26 011,2	+ 10,6
– фіз. особам	– 47 502,2	x	– 39 412,6	x	– 75 618,8	x	+ 8 089,6	– 17,0	– 36 206,2	+ 91,9
Чистий клієнтський портфель	532 789,7	x	692 122,3	x	688 072,0	x	+ 159 332,6	+ 29,9	– 4 050,3	– 0,6
– юр. осіб, владі і ФОП	393 052,5	x	505 545,6	x	553 746,5	x	+ 112 493,1	+ 28,6	+ 48 200,9	+ 9,5
– фіз. осіб	139 737,2	x	186 576,7	x	134 325,5	x	+ 46 839,5	+ 33,5	– 52 251,2	– 28,0

Кредити юридичним особам, підприємцям та органам влади з початку року формально зросли на 74,2 млрд грн або 9,9% і склали 826,2 млрд грн (79,7% в структурі кредитного портфеля). При цьому, насправді, портфель скоротився на 98,9 млрд грн, якщо не враховувати вплив валютної переоцінки та приєднання АТ «ОЩАДБАНК», які «додали» відповідно 100,8 млрд грн та 72,3 млрд грн. Формально гривневі кредити підвищились на 54,2 млрд грн до 531,5 млрд грн (64,3% портфеля юридичних осіб), а валютні – на 20,0 млрд грн до 294,7 млрд грн (35,7% портфеля юридичних осіб), проте, якщо не брати до уваги вищезгадані фактори штучного «зростання», реальне збільшення гривневих позик склало 11,0 млрд грн, а валютні взагалі скоротились на 109,9 млрд грн (для порівняння: у 2021 році ситуація була аналогічною, коли кредити в гривні реально зросли на 81,5 млрд грн, а валютні впали на 6,8 млрд грн). Серед напрямків кредитування превалюють позики в поточну діяльність (96,0%). Фінансовий лізинг та овердрафти займають відповідно 2,2% та 0,7%.

На 01.01.2023 резерви за корпоративними кредитами в гривні склали 200,2 млрд грн, додавши за рік 25,3 млрд грн або 14,5%, у т.ч. 4,9 млрд грн внаслідок приєднання АТ «ОЩАДБАНК», а рівень резервування гривневих корпоративних кредитів зріс до 37,7% проти 36,6% на 01.01.2022. Резерви за валютними кредитами склали 72,2 млрд грн, збільшившись на 0,7 млрд грн або 0,9% з врахуванням 25,8 млрд грн додатної переоцінки і 5,5 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (тобто, реально вони зменшилися на 30,6 млрд грн), а рівень покриття резервами валютних корпоративних кредитів знизився до 24,5% проти 26,0% на 01.01.2022.

Кредити фізичним особам у звітному році формально скоротились на 16,0 млрд грн або 7,1% до 209,9 млрд грн (20,3% в структурі кредитного портфеля), хоча їх реальне зменшення було 40,0 млрд грн, якщо не враховувати 7,0 млрд грн додатної валютної переоцінки та 17,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК». З початку року гривневі позики населенню знизились на 9,5 млрд грн або 4,6% до 196,9 млрд грн (93,8% портфеля фізичних осіб), а без врахування 15,7 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» – на 25,2 млрд грн. Валютні кредити формально зменшилися на 6,5 млрд грн або 33,4% до 13,0 млрд грн (6,2% портфеля фізичних осіб) при реальному скороченні на 14,8 млрд грн. Найбільш поширеними напрямками кредитування громадян є позики на поточні потреби, які займають 73,4% усієї заборгованості. На іпотеку та овердрафти припадають відповідно 10,0% та 16,0%.

Резерви за гривневими кредитами фізичним особам на 01.01.2023 становили 63,9 млрд грн і за рік збільшилися на 41,9 млрд грн або у 2,9 рази, у т.ч. на 2,2 млрд грн внаслідок приєднання АТ «ОЩАДБАНК», а процент резервування портфеля стрімко зріс до 32,5% проти 10,7% на 01.01.2022. За той же період резерви за валютними позиками формально скоротились на 5,7 млрд грн або 32,7% до 11,7 млрд грн, а якщо не враховувати 6,2 млрд грн додатної валютної переоцінки та 1,3 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», їх реальне зменшення склало 13,2 млрд грн. При цьому рівень покриття резервами валютного портфеля дещо підвищився і склав 89,7% на 01.01.2023 проти 88,7% на 01.01.2022.

Прострочена заборгованість за клієнтськими кредитами з початку 2022 року зменшилась на 4,5 млрд грн або 1,8% з врахуванням додатної валютної переоцінки 26,9 млрд грн та 7,6 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» і на 01.01.2023 склала 249,6 млрд грн (24,1% від усього портфеля), з яких 201,0 млрд грн було в національній валюті, а 48,6 млрд грн – в іноземній. Таким чином, її реальне скорочення у звітному році становило 39,0 млрд грн, причому гривнева прострочка зросла на 19,6 млрд грн, а валютна впала на 58,6 млрд грн (для порівняння: у 2021 році прострочка реально зменшилась на 47,8 млрд грн, у т.ч. гривнева – на 6,6 млрд грн, а валютна – на 41,2 млрд грн). Відповідним чином змінилась і частка простроченої заборгованості в загальному обсязі клієнтських кредитів: по гривневим позикам за рік вона зросла з 26,1% до 27,6%, а по валютним скоротилась з 25,6% до 15,8%.

В розрізі валют та кредитних портфелів клієнтів у 2022 році відбулися наступні зміни:

– по кредитах, які надані юридичним особам, органам влади та ФОП, прострочена заборгованість формально знизилась на 12,6 млрд грн або 5,6% до 214,1 млрд грн, а її питома вага в кредитному портфелі бізнесу впала до 25,9% на 01.01.2023 з 30,2% на 01.01.2022, причому гривнева прострочка з початку року зросла на 8,6 млрд грн або 5,1% до 176,4 млрд грн, у т.ч. на 1,1 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», а валютна скоротилась на 21,2 млрд грн або 36,0% до 37,7 млрд грн з врахуванням 21,0 млрд грн додатної валютної переоцінки та 3,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (тобто, в цілому, прострочка по кредитах бізнесу з початку року реально зменшилась на 38,5 млрд грн);

- по кредитах, які надані фізичним особам, прострочена заборгованість формально збільшилась на 8,1 млрд грн або 29,7% до 35,5 млрд грн, а її питома вага в кредитному портфелі населення зросла з 12,1% на 01.01.2022 до 16,9% на 01.01.2023, причому прострочка в гривні з початку року підвищилась на 13,6 млрд грн або 124,1% до 24,6 млрд грн, у т.ч. на 1,5 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», а валютна знизилась на 5,5 млрд грн або 33,8% до 10,9 млрд грн, враховуючи 5,9 млрд грн додатної валютної переоцінки та 1,2 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (тобто, в цілому, прострочка по кредитах населенню з початку року реально скоротилась на 0,5 млрд грн).

Слід зазначити, що поступове зменшення обсягів простроченої кредитної заборгованості, яке триває вже третій рік поспіль, не означає покращення її обслуговування позичальниками, оскільки відбувається завдяки списанню прострочених непрацюючих кредитів за рахунок сформованих резервів.

З початку 2022 року учасники Фонду списали 43,0 млрд грн кредитних боргів, з яких 13,2 млрд грн були в національній валюті, а 29,8 млрд грн – в іноземній (для порівняння: в 2021 році було списано 63,1 млрд грн позик, у т.ч. 18,2 млрд грн гривневих та 44,9 млрд грн валютних, а в 2020 році – 136,0 млрд грн, з яких 58,5 млрд грн у гривні та 77,5 млрд грн у валюті).

В таблиці 2.1.6 показані зміни клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду та пов'язаних з ним показників під впливом окремих факторів.

Таблиця 2.1.6

Зміни окремих складових клієнтського кредитного портфеля

(суми в млн грн)

Показники	Кредити, надані клієнтам		Резерви за кредитами клієнтам		Прострочена заборгованість за кредитами клієнтам		Непрацюючі клієнтські кредити	
	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)
Залишок на 01.01.2021	553 561,7	321 232,0	- 203 593,7	- 138 410,3	185 388,6	120 782,8	218 795,8	153 879,9
зміни за рік за рахунок:								
- збільш./зменш. обсягу*	+ 149 201,2	+ 29 460,1	- 11 632,4	- 320,0	+ 11 773,3	+ 3 825,1	+ 8 436,2	- 5 705,5
- списання боргів	- 18 184,9	- 44 908,3	+ 18 184,9	+ 44 908,3	- 18 184,9	- 44 908,3	- 18 184,9	- 44 908,3
- припинення банків	- 908,5	- 171,5	+ 121,3	+ 25,0	- 217,9	- 107,5	- 517,1	- 112,9
- валютної переоцінки	x	- 11 320,2	x	+ 4 877,6	x	- 4 256,4	x	- 5 422,7
Залишок на 01.01.2022	683 669,5	294 292,1	- 196 919,9	- 88 919,4	178 759,1	75 335,7	208 530,0	97 730,5
зміни за рік за рахунок:								
- збільш./зменш. обсягу*	+ 9 728,5	- 42 687,8	- 77 735,6	- 27 605,3	+ 37 905,9	+ 11 787,3	+ 91 591,3	+ 50 562,7
- списання боргів	- 13 202,4	- 29 766,6	+ 13 202,4	+ 29 766,6	- 13 202,4	- 29 766,6	- 13 202,4	- 29 766,6
- приєднання Ощадбанку	+ 58 875,0	+ 30 360,1	- 7 113,0	- 6 759,1	+ 2 566,4	+ 5 029,2	+ 27 560,7	+ 12 051,6
- припинення банків	- 10 692,6	- 52 267,0	+ 4 398,3	+ 41 602,2	- 5 008,2	- 40 754,1	- 5 422,2	- 43 833,1
- валютної переоцінки	x	+ 107 819,9	x	- 31 973,9	x	+ 26 915,1	x	+ 36 297,9
Залишок на 01.01.2023	728 378,0	307 750,7	- 264 167,8	- 83 888,9	201 020,8	48 546,6	309 057,4	123 043,0

* не враховуючи списання боргів

Як свідчать наведені дані, клієнтський кредитний портфель протягом 2022 року зазнав суттєвих втрат внаслідок припинення банків, списання боргів, погашень та продажу заборгованості, а його формальне зростання пояснюється суто технічними причинами: приєднанням АТ «ОЩАДБАНК» та виникненням додатної валютної переоцінки. Незначне підвищення в частині заборгованості в гривні на 9,7 млрд грн повністю знівельовано скороченням валютних кредитів на 42,7 млрд грн. Резерви за робочим портфелем відчутно збільшилися як в національній, так і в іноземній валюті. В гривні вони підвищилися на 77,7 млрд грн при незначному зростанні портфеля, а у валюті – на 27,6 млрд грн незважаючи на скорочення заборгованості.

Якість клієнтських кредитів поступово погіршується, що є наслідком триваючої війни. Прострочка по робочому портфелю у 2022 році підвищилась на 49,7 млрд грн, у т.ч. в гривні – на 37,9 млрд грн і валюті – на 11,8 млрд грн, а обсяг непрацюючих кредитів стрімко зріс на 142,2 млрд грн, з яких 91,6 млрд грн – в національній валюті, а 50,6 млрд грн – в іноземній.

Зміни обсягів та частки непрацюючих кредитів (враховуючи міжбанк) в кредитних портфелях окремих груп банків показані в таблиці 2.1.7.

Непрацюючі кредити з початку 2022 року формально збільшилися на 125,6 млрд грн і на 01.01.2023 становили 432,1 млрд грн проти 306,5 млрд грн на 01.01.2022 та 373,5 млрд грн на 01.01.2021. Разом з цим, їх реальне зростання склало 142,2 млрд грн, якщо не враховувати вплив додатної валютної переоцінки (+36,3 млрд грн), приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (+39,6 млрд грн), припинення чотирьох банків (–49,2 млрд грн) та списання безнадійних боргів (–43,3 млрд грн). Частка непрацюючих кредитів та нарахованих по ним доходів в загальному кредитному портфелі учасників Фонду збільшилась до 38,1% в порівнянні з торішнім рівнем (29,7%), але залишилась меншою ніж два роки тому (40,2%).

Станом на 01.01.2023 в банках з державною часткою налічувалось 323,1 млрд грн непрацюючих кредитів (74,8% від їх загального обсягу) проти 215,4 млрд грн на початку року, в банках іноземних банківських груп – 59,6 млрд грн (13,8%) проти 71,4 млрд грн і в приватних банках – 49,3 млрд грн (11,4%) проти 19,7 млрд грн. При цьому зростання обсягів в державних банках на 107,8 млрд грн враховує збільшення після приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (+39,6 млрд грн), а зниження в іноземних банках на 11,8 млрд грн – зменшення внаслідок припинення двох російських банків (–48,1 млрд грн).

В умовах скорочення кредитного портфеля та погіршення його якості через триваючу війну важливою складовою активів учасників Фонду залишаються вкладення в цінні папери, обсяг та структура яких наведені в табл. 2.1.8.

Таблиця 2.1.7

Непрацюючі кредитні портфелі учасників Фонду (враховуючи міжбанк)

(суми в млн грн)

Показники		01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни суми за	
		сума	доля в КП*, %	сума	доля в КП*, %	сума	доля в КП*, %	2022 рік	2023 рік
Непрацюючі кредити та нараховані по ним доходи									
– в державних банках	усього	253 324,8	60,2	215 362,3	50,9	323 133,9	53,0	– 37 962,5	+ 107 771,6
	грн.	188 504,2	68,2	181 221,4	58,3	241 369,0	54,9	– 7 282,8	+ 60 147,6
	вал.	64 820,6	44,9	34 140,9	30,5	81 764,9	48,3	– 30 679,7	+ 47 624,0
– в банках іноземних банківських груп	усього	95 890,8	27,9	71 426,2	17,8	59 627,1	18,9	– 24 464,6	– 11 799,1
	грн.	18 172,3	9,9	17 021,3	7,0	32 138,3	17,1	– 1 151,0	+ 15 117,0
	вал.	77 718,5	48,4	54 404,9	34,2	27 488,8	21,6	– 23 313,6	– 26 916,1
– в приватних банках	усього	23 975,0	14,6	19 727,8	9,4	49 343,8	23,5	– 4 247,2	+ 29 616,0
	грн.	12 698,9	11,5	10 543,1	6,9	35 550,1	24,3	– 2 155,8	+ 25 007,0
	вал.	11 276,1	20,6	9 184,7	16,2	13 793,7	21,7	– 2 091,4	+ 4 609,0
– в неплатоспроможних банках	усього	279,6	74,8	–	–	–	–	– 279,6	–
	грн.	167,7	64,0	–	–	–	–	– 167,7	–
	вал.	111,9	100,0	–	–	–	–	– 111,9	–
Разом непрацюючих кредитів та нарахованих по ним доходів	усього	373 470,2	40,2	306 516,3	29,7	432 104,8	38,1	– 66 953,9	+ 125 588,5
	грн.	219 543,1	38,5	208 785,8	29,6	309 057,4	39,9	– 10 757,3	+ 100 271,6
	вал.	153 927,1	42,8	97 730,5	29,8	123 047,4	34,2	– 56 196,6	+ 25 316,9

* КП – кредитний портфель відповідної групи банків без врахування резервів

Таблиця 2.1.8

Портфель цінних паперів (ЦП) учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
ЦП, які рефінансуються НБУ	463 911,7	70,2	496 196,3	70,8	531 479,4	52,0	+ 32 284,6	+ 7,0	+ 35 283,1	+ 7,1
– ОВДП та інші ЦП, які рефінансуються НБУ	456 905,1	69,1	487 327,9	69,5	523 720,8	51,3	+ 30 422,8	+ 6,7	+ 36 392,9	+ 7,5
– нараховані доходи	7 006,6	1,1	8 868,4	1,3	7 758,6	0,7	+ 1 861,8	+ 26,6	– 1 109,8	– 12,5
ЦП, які випущені НБУ	160 645,5	24,3	195 424,9	27,9	457 464,2	44,8	+ 34 779,4	+ 21,6	+ 262 039,3	+134,1
– депозитні сертифікати НБУ	160 601,9	24,3	195 298,9	27,9	456 888,0	44,7	+ 34 697,0	+ 21,6	+ 261 589,1	+133,9
– нараховані доходи	43,6	0,0	126,0	0,0	576,2	0,1	+ 82,4	+189,0	+ 450,2	+357,3
Корпоративні та інші ЦП	36 448,1	5,5	9 480,7	1,3	32 576,3	3,2	– 26 967,4	– 74,0	+ 23 095,6	+243,6
– корпоративні та інші ЦП	35 029,6	5,3	9 353,3	1,3	32 251,8	3,2	– 25 676,3	– 73,3	+ 22 898,5	+244,8
– нараховані доходи	1 418,5	0,2	127,4	0,0	324,5	0,0	– 1 291,1	– 91,0	+ 197,1	+154,7
Всього портфель ЦП	661 005,3	100,0	701 101,9	100,0	1 021 519,9	100,0	+ 40 096,6	+ 6,1	+ 320 418,0	+ 45,7
Резерви під ЦП	– 5 911,4	x	– 1 506,6	x	– 8 508,2	x	+ 4 404,8	– 74,5	– 7 001,6	+464,7
Чистий портфель ЦП	655 093,9	x	699 595,3	x	1 013 011,7	x	+ 44 501,4	+ 6,8	+ 313 416,4	+ 44,8

Вкладення в цінні папери зростають вже сьомий рік поспіль і станом на 01.01.2023 склали 1021,5 млрд грн, що на 320,4 млрд грн або 45,7% більше рівня на 01.01.2022. Якщо не брати до уваги ефект від додатної валютної переоцінки (+29,5 млрд грн) та приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (+116,0 млрд грн), реальне збільшення зазначених вкладень у звітному році становило 174,9 млрд грн проти 43,6 млрд грн в попередньому. Наразі на них припадає 37,6% сукупних активів учасників Фонду проти 33,2% торік. Чистий портфель цінних паперів збільшився на 313,4 млрд грн або 44,8% і на 01.01.2023 становив 1013,0 млрд грн проти 699,6 млрд грн на 01.01.2022.

Головною складовою портфеля залишаються вкладення в цінні папери, які рефінансуються НБУ (52,0% в структурі). Протягом року вони формально збільшились на 35,3 млрд грн або 7,1% до 531,5 млрд грн, причому гривнева їх частка зросла на 24,5 млрд грн до 447,7 млрд грн (враховуючи 97,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), а валютна – на 10,8 млрд грн до 83,8 млрд грн (разом з 10,5 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» та 27,5 млрд грн додатної валютної переоцінки). Таким чином, насправді відбулося скорочення зазначених вкладень на 100,5 млрд грн, у т.ч. на 73,3 млрд грн в гривні та 27,2 млрд грн у валюті. Станом на 01.01.2023 максимальні залишки цінних паперів, які рефінансуються НБУ, зосереджені в державних банках.

У звітному році в балансах учасників Фонду суттєво зросли залишки депозитних сертифікатів НБУ, які збільшились на 262,0 млрд грн або у 2,3 рази і досягли 457,5 млрд грн, а їх частка в структурі портфеля стрімко підвищилась з 27,9% на 01.01.2022 до 44,8% на 01.01.2023. Наразі саме вони виглядають найбільш зручним активом, який поєднує максимальну дохідність у 23,0% з мінімальним ризиком, тоді як кредитування під час війни стало проблемним, а середньозважена дохідність ОВДП за 2022 рік склала 18,3%. Як наслідок, вкладення в депозитні сертифікати НБУ суттєво зросли в кожній групі банків, в той час як портфель ОВДП збільшився тільки в гривні і лише в державних банках, а в усіх інших валютах і групах банків зменшився.

Залишки корпоративних цінних паперів у 2022 році підвищились на 23,1 млрд грн або у 3,4 рази до 32,6 млрд грн, а їх питома вага в загальному обсязі вкладень зросла з 1,3% до 3,2%, проте портфель зазначених паперів залишається незначним вже багато років поспіль.

Аналіз зобов'язань

Сукупні зобов'язання станом на 01.01.2023 дорівнювали 2135,0 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 798,7 млрд грн, що складає 37,4% в структурі ресурсів. Структура зобов'язань та їх динаміка показані в таблиці 2.1.9.

У 2022 році сукупні зобов'язання зросли на 551,8 млрд грн або 34,8% (у 2021 році – на 183,8 млрд грн або 13,1%) за рахунок переважного залучення клієнтських коштів, а також додатної валютної переоцінки та приєднання АТ «ОЩАДБАНК».

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- в національній валюті підвищення зобов'язань склало 306,4 млрд грн або 29,7% до 1336,3 млрд грн, у т.ч. 159,4 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК» (у 2021 році зростання було на 194,3 млрд грн);
- в іноземній валюті формальне збільшення зобов'язань становило 245,4 млрд грн або 44,4% до 798,7 млрд грн, з яких 202,1 млрд грн. забезпечила додатна переоцінка, а 54,7 млрд грн – приєднання АТ «ОЩАДБАНК», тобто, насправді зобов'язання зменшились на 11,4 млрд грн (у 2021 році було їх реальне зростання на 9,4 млрд грн).

У звітному році кошти юридичних осіб, бюджету та ФОП зросли на 252,5 млрд грн або 33,9% (у 2021 році – на 109,0 млрд грн) і склали 998,0 млрд грн (46,7% в структурі зобов'язань). Вони на 62,9% формуються з гривневих залишків, які збільшились на 119,7 млрд грн або 23,5% до 628,1 млрд грн (у т.ч. на 60,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), і на 37,1% з валютних, які підвищились на 132,8 млрд грн або 56,0% до 369,9 млрд грн (з врахуванням 82,5 млрд грн додатної валютної переоцінки та 6,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»). Таким чином, у звітному році кошти бізнесу реально додали 59,7 млрд грн в гривні та 43,5 млрд грн у валюті (для порівняння: в 2021 році реальне зростання гривневих залишків становило 103,7 млрд грн, а валютних – 13,6 млрд грн).

За строковістю серед зазначених коштів переважають залишки до запитання, які з початку року підвищились на 237,2 млрд грн або 39,6% до 836,6 млрд грн. У гривні вони зросли на 112,1 млрд грн або 27,9% до 514,6 млрд грн (у т.ч. на 52,6 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), а у валюті – на 125,1 млрд грн або 63,5% до 322,0 млрд грн (при 68,5 млрд грн додатної переоцінки та 5,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»).

Строкові депозити теж збільшились, але формально на 15,3 млрд грн або 10,4% до 161,4 млрд грн. При цьому їх приріст в гривні склав 7,6 млрд грн або 7,1% до 113,5 млрд грн (у т.ч. 7,4 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), а у валюті становив 7,7 млрд грн або 19,1% до 47,9 млрд грн (з врахуванням 13,9 млрд грн додатної переоцінки та 1,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), що свідчить про реальне скорочення валютних залишків на 7,2 млрд грн.

Таблиця 2.1.9

Структура та динаміка зобов'язань учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
Заборгованість перед НБУ	56 514,7	4,0	88 353,0	5,6	38 145,9	1,8	+ 31 838,3	+ 56,3	- 50 207,1	- 56,8
у т.ч. нараховані витрати	0,4	0,0	0,1	0,0	-	-	- 0,3	- 75,0	- 0,1	-100,0
Кошти інших банків	26 030,0	1,9	33 030,7	2,1	21 218,6	1,0	+ 7 000,7	+ 26,9	- 11 812,1	- 35,8
у т.ч. нараховані витрати	1 990,5	0,2	2 227,7	0,1	28,8	0,0	+ 237,2	+ 11,9	- 2198,9	- 98,7
- кошти на вимогу*	6 968,0	0,5	12 625,0	0,8	18 002,8	0,8	+ 5 657,0	+ 81,2	+ 5 377,8	+ 42,6
- отримані кредити та залучені депозити	19 062,0	1,4	20 405,7	1,3	3 215,8	0,2	+ 1 343,7	+ 7,0	- 17 189,9	- 84,2
Кошти юридичних осіб, бюджету і ФОП	636 495,1	45,5	745 534,8	47,1	998 018,5	46,7	+ 109 039,7	+ 17,1	+252 483,7	+ 33,9
у т.ч. нараховані витрати	1 140,1	0,1	1 213,6	0,1	2 742,4	0,1	+ 73,5	+ 6,4	+ 1 528,8	+126,0
- кошти на вимогу*	490 441,6	35,1	599 376,9	37,9	836 614,5	39,2	+ 108 935,3	+ 22,2	+237 237,6	+ 39,6
- строкові вклади (депозити)	146 053,5	10,4	146 157,9	9,2	161 404,0	7,5	+ 104,4	+ 0,1	+ 15 246,1	+ 10,4
Кошти фізичних осіб	554 390,1	39,6	603 641,3	38,1	932 450,3	43,7	+ 49 251,2	+ 8,9	+328 809,0	+ 54,5
у т.ч. нараховані витрати	1 871,9	0,1	1 326,9	0,1	1 557,5	0,1	- 545,0	- 29,1	+ 230,6	+ 17,4
- кошти на вимогу*	294 303,4	21,0	359 623,0	22,7	606 897,4	28,4	+ 65 319,6	+ 22,2	+247 274,4	+ 68,8
- строкові вклади (депозити)	260 086,7	18,6	244 018,3	15,4	325 552,9	15,3	- 16 068,4	- 6,2	+ 81 534,6	+ 33,4
Цінні папери власного боргу	3 053,8	0,2	2 243,7	0,1	1 123,6	0,1	- 810,1	- 26,5	- 1 120,1	- 49,9
у т.ч. нараховані витрати	79,2	0,0	81,1	0,0	81,0	0,0	+ 1,9	+ 2,4	- 0,1	- 0,1
- ощадні (депозитні) сертифікати	2 544,8	0,2	1 610,7	0,1	1 102,5	0,1	- 934,1	- 36,7	- 508,2	- 31,6
- інші цінні папери власного боргу	509,0	0,0	633,0	0,0	21,1	0,0	+ 124,0	+ 24,4	- 611,9	- 96,7
Кредити від міжнародних та інших організацій	56 640,6	4,0	45 572,9	2,9	49 983,8	2,3	- 11 067,7	- 19,5	+ 4 410,9	+ 9,7
у т.ч. нараховані витрати	1 301,5	0,1	850,8	0,1	1 182,1	0,1	- 450,7	- 34,6	+ 331,3	+ 38,9
Субординований борг	8 623,6	0,6	7 517,7	0,5	10 387,0	0,5	- 1 105,9	- 12,8	+ 2 869,3	+ 38,2

Показники	01.01.2021		01.01.2022		01.01.2023		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2021 рік		за 2022 рік	
							суми	в %	суми	в %
у т.ч. нараховані витрати	458,6	0,0	360,4	0,0	622,2	0,0	- 98,2	- 21,4	+ 261,8	+ 72,6
Інші пасиви	57 723,7	4,2	57 392,0	3,6	83 714,8	3,9	- 331,7	- 0,6	+ 26 322,8	+ 45,9
у т.ч. нараховані витрати	953,4	0,1	1 484,8	0,1	1 841,2	0,1	+ 531,4	+ 55,7	+ 356,4	+ 24,0
- кредиторська заборгованість	25 985,6	1,9	30 281,5	1,9	35 108,9	1,6	+ 4 295,9	+ 16,5	+ 4 827,4	+ 15,9
- інші кошти	31 738,1	2,3	27 110,5	1,7	48 605,9	2,3	- 4 627,6	- 14,6	+ 21 495,4	+ 79,3
Всього зобов'язань	1 399 471,6	100,0	1 583 286,1	100,0	2 135 042,5	100,0	+ 183 814,5	+ 13,1	+ 551 756,4	+ 34,8
у т.ч. нарахованих витрат	7 795,6	0,6	7 545,4	0,5	8 055,2	0,4	- 250,2	- 3,2	+ 509,8	+ 6,8

* враховуючи кошти в розрахунках

Кошти фізичних осіб у 2022 році суттєво підвищились на 328,8 млрд грн або 54,5% (у 2021 році – на 49,3 млрд грн) і на 01.01.2023 склали 932,5 млрд грн (43,7% в структурі зобов'язань). Гривневі залишки серед них займають 63,6% (593,4 млрд грн), і їх зростання на 218,1 млрд грн або 58,1% стало головним джерелом приросту (у 2021 році воно було 52,5 млрд грн). Валютні вклади, на які припадає 36,4% коштів фізичних осіб (339,1 млрд грн), формально збільшились на 110,7 млрд грн або 1,4%, але насправді скоротились на 14,3 млрд грн, якщо не враховувати 87,2 млрд грн додатної переоцінки та 37,8 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК».

Кошти на вимогу фізичних осіб на 01.01.2023 досягли 606,9 млрд грн, що на 247,2 млрд грн або 68,8% вище рівня на 01.01.2022. Їх поступове зростання протягом усього року пов'язано з масштабним фінансуванням виплат військовим та соціально вразливим верствам населення в умовах триваючої війни. За 2022 рік гривневі залишки до запитання збільшились на 193,4 млрд грн або 87,9% до 413,4 млрд грн (у т.ч. на 50,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), а валютні – на 53,8 млрд грн або 38,6% до 193,5 млрд грн (з врахуванням 50,7 млрд грн додатної переоцінки та 12,5 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»). Таким чином, в національній валюті вони реально зросли на 143,4 млрд грн, а в іноземній, навпаки, скоротились на 9,4 млрд грн (для порівняння: в 2021 році реальне зростання гривневих залишків становило 36,5 млрд грн, а валютних – 32,7 млрд грн).

Строкові депозити населення в гривні у 2022 році формально підвищились на 24,7 млрд грн або 15,9% до 180,0 млрд грн (у т.ч. на 37,0 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), а у валюті – на 56,8 млрд грн або 64,0% до 25,3 млрд грн (враховуючи 36,5 млрд грн додатної переоцінки та 25,3 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК»), проте насправді їх обсяг скоротився відповідно на 12,3 млрд грн та 5,0 млрд грн (для порівняння: в 2021 році реальне збільшення гривневих депозитів становило 16,0 млрд грн, а зменшення валютних – 27,8 млрд грн).

Заборгованість перед НБУ за 2022 рік знизилась на 50,2 млрд грн або 56,8% до 38,1 млрд грн (1,8% в структурі ресурсів), а якщо прийняти до уваги наявність 7,2 млрд грн такої заборгованості в АТ «ОЩАДБАНК» на момент приєднання до учасників Фонду, її обсяг реально впав на 57,4 млрд грн. Після початку повномасштабної війни НБУ збільшив рефінансування банків для підтримки їх ліквідності. Подальша стабілізація ситуації сприяла зниженню попиту на грошові ресурси, а різке підвищення облікової ставки збільшило вартість рефінансування з 11,0% до 27,0% річних, що призвело до скорочення заборгованості банків. З початку року 43 учасники Фонду отримали кредити від НБУ (у 2021 році їх було 45), а на 01.01.2023 заборгованість за ними мав 21 банк (проти 38 банків на 01.01.2022).

З початку звітнього року кошти інших банків зменшились на 11,8 млрд грн або 35,8% і склали 21,2 млрд грн (1,0% в структурі ресурсів). Скорочення відбулося за рахунок залучених строкових коштів, які формально знизились на 17,2 млрд грн або 84,2% до 3,2 млрд грн, а з врахуванням 7,1 млрд грн додатної валютної переоцінки та 2,3 млрд грн заборгованості при приєднанні АТ «ОЩАДБАНК» реально зменшились на 26,6 млрд грн, у т.ч. в гривні – на 1,2

млрд грн і валюті – на 25,4 млрд грн. На відміну від міжбанківських кредитів і депозитів кошти інших банків на вимогу зросли на 5,4 млрд грн або 42,6% до 18,0 млрд грн за рахунок збільшення гривневих залишків на 3,2 млрд грн і валютних на 2,2 млрд грн, хоча за наявності 3,9 млрд грн додатної валютної переоцінки та 0,2 млрд грн заборгованості при приєднанні АТ «ОЩАДБАНК» валютні залишки реально скоротились на 1,9 млрд грн.

Серед учасників Фонду формально зросла заборгованість за кредитами від міжнародних фінансових організацій, яка за 2022 рік підвищилась на 4,4 млрд грн або 9,7% і на 01.01.2023 становила 50,0 млрд грн (2,3% в структурі). У гривні вона реально скоротилась на 1,1 млрд грн або 14,0% до 6,6 млрд грн, а у валюті формально збільшилась на 5,5 млрд грн або 14,4% до 43,4 млрд грн, у т.ч. на 14,6 млрд грн за рахунок додатної валютної переоцінки та 6,5 млрд грн від приєднання АТ «ОЩАДБАНК», без врахування яких її реальне зменшення склало 15,6 млрд грн.

Зміни основних складових зобов'язань, на які припадає понад $\frac{3}{4}$ їх загального обсягу, в розрізі окремих груп банків, національної та іноземних валют показані в таблиці 2.1.10.

Як свідчать наведені дані, у звітному році в усіх групах банків зросли гривневі залишки клієнтських коштів на вимогу, а гривневі строкові вклади населення скоротились. Більшість коштів зосереджується на рахунках до запитання, а строкові депозити падають. В загальному обсязі клієнтських коштів збільшується частка, номінована в гривні, а валютна зменшується.

Доля строкових коштів в структурі зобов'язань учасників Фонду з початку 2022 року продовжила скорочуватись восьмий рік поспіль і на 01.01.2023 склала 27,7% проти 35,0% на 01.01.2022 та 39,2% на 01.01.2021. Зменшення відбувається за рахунок зниження частки усіх строкових боргів: перед банками, клієнтами та міжнародними фінансовими організаціями.

За даними форми 1Ф питома вага вкладів (у т.ч. коштів ФОП) у загальних пасивах учасників Фонду за підсумками 2022 року зросла до 44,7% (якщо не враховувати дані АТ «Ощадбанк» така питома вага складає 42,4%, що також свідчить про її зростання), в той час як у 2021 році вона була 37,2%, а у 2020 році – 38,3%. По 9 банках вона перевищує середнє значення по системі, з яких по семи сягає понад 50,0%.

Таким чином, тенденції, які проявилися в попередніх роках, в цілому збереглися: незважаючи на складні умови функціонування під час війни залучення клієнтських та бюджетних коштів залишається основним джерелом ресурсів для учасників Фонду, за рахунок якого формується понад 80,0% їх зобов'язань. Тренд на зменшення строковості, який існував з початку 2014 року, продовжується й надалі, що вимагає від банківської системи підтримання підвищеної ліквідності на постійній основі.

Таблиця 2.1.10

Зміни основних складових зобов'язань учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	Кошти юридичних осіб, бюджету і ФОП				Кошти фізичних осіб			
	на вимогу		строкові		на вимогу		строкові	
	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)
Залишок на 01.01.2021	303 874,4	186 567,2	100 882,0	45 171,5	183 482,2	110 821,2	139 301,2	120 785,5
зміни за рік за рахунок:								
– валютної переоцінки	х	– 6 574,6	х	– 1 591,9	х	– 3 905,3	х	– 4 256,5
– припинення банків	– 268,3	– 18,1	– 155,2	– 50,9	– 31,8	– 32,7	– 605,2	– 377,4
– збільш./зменш. обсягу	+ 98 846,6	+ 16 949,7	+ 5 237,0	– 3 334,6	+ 36 563,2	+ 32 726,2	+ 16 569,4	– 27 398,7
у т.ч. в банках:								
з державною часткою	+ 22 352,0	– 3 282,9	– 19 964,2	– 2 726,0	+ 8 336,5	+ 12 831,4	+ 1 548,6	– 22 227,2
іноземн. банківських груп	+ 35 040,2	+ 6 482,7	+ 11 066,7	– 434,9	+ 16 311,3	+ 11 552,0	+ 1 674,1	– 3 702,9
з приватним капіталом	+ 41 454,4	+ 13 749,9	+ 14 134,5	– 173,7	+ 11 915,4	+ 8 342,8	+ 13 346,7	– 1 468,6
Залишок на 01.01.2022	402 452,7	196 924,2	105 963,8	40 194,1	220 013,6	139 609,4	155 265,4	88 752,9
зміни за рік за рахунок:								
– валютної переоцінки	х	+ 68 524,5	х	+ 13 942,6	х	+ 50 685,8	х	+ 36 544,6
– припинення банків	– 5 266,0	– 761,8	– 1 966,6	– 632,0	– 1 610,6	– 1 677,0	– 3 214,8	– 2 076,9
– приєднання Ощадбанку	+ 52 574,9	+ 5 824,8	+ 7 419,9	+ 1 013,1	+ 50 001,3	+ 12 550,9	+ 36 996,1	+ 25 268,6
– збільш./зменш. обсягу	+ 64 839,6	+ 51 501,6	+ 2 119,0	– 6 649,9	+ 145 024,5	– 7 700,5	– 9 090,2	– 2 892,8
у т.ч. в банках:								
з державною часткою	+ 31 954,6	+ 28 668,3	+ 2 217,8	– 7 415,6	+ 122 913,0	+ 6 448,8	– 1 574,1	– 8 152,3
іноземн. банківських груп	+ 17 960,4	+ 24 201,6	+ 2 377,1	+ 2 081,4	+ 5 824,0	– 12 683,1	– 1 542,8	+ 4 453,7
з приватним капіталом	+ 14 924,6	– 1 368,3	– 2 475,9	– 1 315,7	+ 16 287,5	– 1 466,2	– 5 973,3	+ 805,8
Залишок на 01.01.2023	514 601,2	322 013,3	113 536,1	47 867,9	413 428,8	193 468,6	179 956,5	145 596,4

Аналіз фінансових результатів

Попри всі труднощі та ризики, пов'язані з триваючим військовим протистоянням, діяльність учасників Фонду у звітному році була прибутковою: їх консолідований річний фінансовий результат склав 24,7 млрд грн, що у 3,1 рази менше за рекордні 76,4 млрд грн, зароблені у 2021 році. За підсумками 2022 року 46 банків отримали прибуток на загальну суму 45,5 млрд грн, а 21 банк – збиток в загальному розмірі 20,8 млрд грн. У 2021 році прибутковими були 65 установ з результатом плюс 76,8 млрд грн, а збитковими – 5 установ з показником мінус 0,4 млрд грн.

Основне джерело прибутку – чистий процентний дохід, який банки одержали в сумі 151,6 млрд грн, перевищивши рівень 2021 року на 47,4 млрд грн. Чистий комісійний дохід склав 50,1 млрд грн або на 1,7 млрд грн менше ніж у 2021 році.

В порівнянні з результатом 2021 року прибуток зменшився на 51,7 млрд грн або 67,7%. При цьому операційний дохід банків збільшився на 111,9 млрд грн або 46,2%, операційні витрати – на 27,7 млрд грн або 30,4%, а чистий операційний прибуток до формування резервів – на 84,2 млрд грн або 55,7%.

Як наслідок, операційна ефективність учасників Фонду у звітному році відчутно поліпшилась: CIR на 01.01.2023 становив 39,5% порівняно з 50,2% на 01.01.2022 та 51,5% на 01.01.2021.

За підсумками 2022 року фінансовий результат окремих груп банків був наступним:

- консолідований прибуток державних банків склав 21,3 млрд грн, що на 20,3 млрд грн нижче рівня 2021 року;
- банки з іноземним капіталом зафіксували загальний збиток в розмірі 0,1 млрд грн, зменшивши свій результат за 2021 рік на 22,3 млрд грн;
- приватні банки отримали консолідований прибуток в розмірі 3,5 млрд грн, що на 9,1 млрд грн менше ніж у 2021 році.

Детально динаміка доходів та витрат учасників Фонду, а також їх фінансових результатів наведена в таблиці 2.1.11.

Доходи учасників Фонду у 2022 році склали 357,4 млрд грн, збільшившись в порівнянні з 2021 роком на 110,7 млрд грн або 44,9%.

Таблиця 2.1.11

Доходи, витрати та фінансові результати учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Зміни, які відбулися			
				за 2021 рік		за 2022 рік	
				сума	в %	сума	в %
Усього доходів, у т.ч.:	219 244,9	246 688,5	357 388,3	+ 27 443,6	+ 12,5	+110 699,8	+ 44,9
– процентні доходи	128 927,4	147 400,2	216 992,4	+ 18 472,8	+ 14,3	+ 69 592,2	+ 47,2
з них процентні доходи за кредитами, наданими клієнтам	92 643,1	100 523,1	125 594,9	+ 7 880,0	+ 8,5	+ 25 071,8	+ 24,9
– комісійні доходи	62 602,2	83 403,4	85 568,1	+ 20 801,2	+ 33,2	+ 2 164,7	+ 2,6
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	53 974,3	72 260,7	74 430,4	+ 18 286,4	+ 33,9	+ 2 169,7	+ 3,0
– результат переоцінки та операцій купівлі-продажу	17 714,0	4 361,8	43 524,9	– 13 352,2	– 75,4	+ 39 163,1	+ 897,9
– інші операційні доходи	6 557,7	7 125,2	8 097,1	+ 567,5	+ 8,7	+ 971,9	+ 13,6
– інші доходи	2 602,7	3 033,0	2 353,0	+ 430,3	+ 16,5	– 680,0	– 22,4
– повернення списаних активів	840,9	1 364,9	852,8	+ 524,0	+ 62,3	– 512,1	– 37,5
Усього витрат, у т.ч.:	180 776,1	170 268,3	332 672,8	– 10 507,8	– 5,8	+162 404,5	+ 95,4
– процентні витрати	52 509,9	43 118,9	65 360,7	– 9 391,0	– 17,9	+ 22 241,8	+ 51,6
з них проценти за коштами клієнтів	44 738,4	33 396,5	46 421,3	– 11 341,9	– 25,4	+ 13 024,8	+ 39,0
– комісійні витрати	21 031,1	31 553,7	35 420,9	+ 10 522,6	+ 50,0	+ 3 867,2	+ 12,3
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	19 845,9	29 796,1	32 538,5	+ 9 950,2	+ 50,1	+ 2 742,4	+ 9,2
– інші операційні витрати	13 305,9	16 361,8	17 937,1	+ 3 055,9	+ 23,0	+ 1 575,3	+ 9,6
– адміністративні витрати	62 276,8	71 534,4	87 810,5	+ 9 257,6	+ 14,9	+ 16 276,1	+ 22,8
– відрахування в резерви	28 070,6	1 322,5	118 808,9	– 26 748,1	– 95,3	+117 486,4	+8 883,7
з них відрахування в резерви під кредити клієнтам	19 108,7	6 874,6	106 098,4	– 12 234,1	– 64,0	+ 99 223,8	+1 443,3
– податок на прибуток	3 581,8	6 377,0	7 334,7	+ 2 795,2	+ 78,0	+ 957,7	+ 15,0
Фінансовий результат, у т.ч.:	38 468,8	76 420,2	24 715,5	+ 37 951,4	+ 98,7	– 51 704,7	– 67,7
– банків з державною часткою	20 256,8	41 553,5	21 299,3	+ 21 296,7	+ 105,1	– 20 254,2	– 48,7
– банків іноземних банківських груп	12 558,5	22 277,4	– 51,1	+ 9 718,9	+ 77,4	– 22 328,5	– 100,2
– банків з приватним капіталом	5 648,7	12 589,3	3 467,3	+ 6 940,6	+ 122,9	– 9 122,0	– 72,5
– неплатоспроможних банків	4,8	–	–	– 4,8	– 100,0	–	–
Довідково:							
Операційна ефективність (CIR), в %	51,5	50,2	39,5	– 1,3	x	– 10,7	x

Серед доходів найбільший обсяг займають процентні (217,0 млрд грн), комісійні доходи – на другому місці (85,6 млрд грн). Проти рівня 2021 року вони зросли відповідно на 69,6 млрд грн або 47,2% та 2,2 млрд грн або 3,0%. Питома вага процентних доходів в загальному обсязі доходів збільшилась з 59,8% до 60,7%, а комісійних зменшилась з 33,8% до 23,9%. Суттєве підвищення обсягу процентних доходів пояснюється, насамперед, приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а також загальним зростанням у 2022 році процентних ставок по активним операціям банків. При цьому, якщо доходи від кредитів за рік збільшились на 25,1 млрд грн або 24,9% до 125,6 млрд грн (а їх частка у процентних доходах зменшилась з 68,2% до 55,5%), то доходи від цінних паперів – на 42,3 млрд грн або 91,0% до 88,7 млрд грн (а їх частка в процентних доходах зросла з 31,5% до 39,2%), що є наслідком зростання вкладень в депозитні сертифікати НБУ на тлі скорочення кредитного портфеля учасників Фонду.

Результат переоцінки та операцій купівлі-продажу у звітному році був додатним і склав 43,5 млрд грн, що на 39,2 млрд грн або у 10,0 разів більше ніж торік. Його основними складовими були:

- 33,5 млрд грн прибутку від операцій купівлі-продажу іноземної валюти та банківських металів;
- 19,1 млрд грн прибутку від переоцінки ОВДП в колишніх торгових портфелях учасників Фонду;
- 9,8 млрд грн збитку від переоцінки відкритої валютної позиції.

Витрати банків у 2022 році склали 332,7 млрд грн, підвищившись на 162,4 млрд грн або 95,4% відносно рівня 2021 року.

Їх головною статтею стали відрахування в резерви, які в порівнянні з 2021 роком стрімко зросли на 117,5 млрд грн або у 89,8 рази і сягнули 118,8 млрд грн (35,7% в структурі). Серед них левову частку займають відрахування в резерви під кредити клієнтам, які у 2022 році збільшились на 99,2 млрд грн або у 15,4 рази і склали 106,1 млрд грн.

Обсяг адміністративних витрат у звітному році зріс на 16,3 млрд грн або 22,8% і становив 87,8 млрд грн, а їх питома вага в структурі знизилась з 42,0% до 26,4%. Процентні витрати збільшились на 22,2 млрд грн або 51,6% до 65,4 млрд грн, а комісійні – на 3,9 млрд грн або 12,3% до 35,4 млрд грн. Наразі на них припадає відповідно 19,6% та 10,6% усіх витрат. Суттєве підвищення обсягу процентних витрат пояснюється, насамперед, приєднанням АТ «ОЩАДБАНК», а також помітним зростанням у 2022 році вартості залучення всіх ресурсів.

Аналіз капіталу

Власний капітал учасників Фонду станом на 01.01.2023 склав 218,5 млрд грн. Зміни в його структурі за два останні роки показані в таблиці 2.1.12.

Таблиця 2.1.12

Зміни в структурі власного капіталу учасників Фонду

(суми в млн грн)

Показники	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Зміни, які відбулися			
				за 2021 рік		за 2022 рік	
				суми	в %	суми	в %
Сплачений статутний капітал	431 171,3	432 062,2	407 020,5	+ 890,9	+ 0,2	- 25 041,7	- 5,8
Емісійні різниці та додаткові внески	14 163,4	15 262,4	14 541,7	+ 1 099,0	+ 7,8	- 720,7	- 4,7
Загальні резерви та фонди	25 206,2	32 927,0	42 602,4	+ 7 720,8	+ 30,6	+ 9 675,4	+ 29,4
Результати переоцінки	15 588,8	12 097,6	- 1 319,2	- 3 491,2	- 22,4	- 13 416,8	- 110,9
Результати минулих років	- 335 727,8	- 335 015,2	- 274 232,1	+ 712,6	- 0,2	+ 60 783,1	- 18,1
Результат звітнього року	2,1	-	5 220,3	- 2,1	- 100,0	+ 5 220,3	x
Результат поточного року	38 468,8	76 420,2	24 715,5	+ 37 951,4	+ 98,7	- 51 704,7	- 67,7
Всього власного капіталу	188 872,8	233 754,2	218 549,1	+ 44 881,4	+ 23,8	- 15 205,1	- 6,5
<u>Довідково:</u>							
Рентабельність капіталу (ROE), в %	20,9	38,4	11,3	+ 17,5	x	- 27,1	x
Адекватність регулятивного капіталу, в %	22,4	18,3	19,7	- 4,1	x	+ 1,4	x

З початку 2022 року власний капітал учасників Фонду зменшився на 15,2 млрд грн або 6,5% через падіння на 47,4 млрд грн протягом I кварталу, хоча в подальшому він частково відновився. У 37 банках капітал зріс на загальну суму 14,4 млрд грн, а у 30 скоротився на 33,7 млрд грн (після 2021 року відповідні цифри були 58 та 12). Ще 17,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», АТ «МР БАНК», АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ», а приєднання АТ «ОЩАДБАНК» збільшило капіталізацію на 21,8 млрд грн.

Основними причинами зменшення капіталу у звітному році крім припинення банків були збиткова діяльність 21 учасника Фонду на загальну суму 20,8 млрд грн, від'ємна переоцінка вартості цінних паперів в колишньому портфелі на продаж в розмірі 15,2 млрд грн та нарахування дивідендів банками за підсумками 2021 року в обсязі 28,9 млрд грн. В той же час підвищенню капіталізації крім приєднання АТ «ОЩАДБАНК» сприяла прибуткова діяльність 46 учасників Фонду на загальну суму 45,5 млрд грн.

Сплатений статутний капітал на 01.01.2023 становив 407,0 млрд грн, втративши за рік 25,0 млрд грн або 5,8%. За той же час емісійні різниці та додаткові внески зменшились на 0,7 млрд грн або 4,7% до 14,5 млрд грн.

За минулий рік загальні резерви та фонди зросли на 9,7 млрд грн або 29,4% до 42,6 млрд грн за рахунок розподілу прибутку за 2021 рік, в той час як у 2021 році вони підвищились на 7,7 млрд грн.

Консолідований від'ємний результат минулих років, який складається окремо з нерозподілених прибутків та непокритих збитків, за підсумками 2022 року покращився на 60,8 млрд грн внаслідок збільшення прибутків на 9,3 млрд грн та покриття 51,5 млрд грн збитків і наразі становить мінус 274,2 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році суттєво погіршилась, знизившись до 11,3%, проти 38,4% у 2021 році та 20,9% у 2020 році.

Регулятивний капітал учасників Фонду з початку 2022 року збільшився на 17,4 млрд грн або 9,0% і станом на 01.01.2023 досяг 211,1 млрд грн.

Показник адекватності регулятивного капіталу по всіх учасниках Фонду за підсумками звітного року покращився, залишаючись вищим за нормативне значення, яке складає не менше 10,0%. Станом на 01.01.2023 він дорівнював 19,7% проти 18,3% на 01.01.2022 та 22,4% на 01.01.2021.

У 2022 році частка власного капіталу в пасивах становила 9,3% проти 12,9% торік, хоча за підсумками 2020 року вона була 11,9%. На 01.01.2023 вклади фізичних осіб були в 4,8 рази більше за власний капітал банківської системи, що свідчить про недостатній рівень захисту вкладів капіталом. В той же час на 01.01.2022 таке перевищення складало 2,9 рази, а на 01.01.2021 – 3,2 рази. У 2022 році значення цього показника по 8 банкам було більше середнього по системі, у 2021 році таких банків було 19, а у 2020 році – 15.

Таким чином, зважаючи на стрімке збільшення обсягу вкладів, зростаючі ризики від триваючої війни і потенційне зниження капіталізації банківської системи, проблема підвищення адекватності капіталу учасників Фонду залишається актуальною й надалі.

2.2. Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду

Аналіз вкладних операцій станом на 01.01.2023 року проводився по 67 учасниках Фонду на підставі отриманих щомісячних «Звітів про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб - форма звітності №1Ф» (далі- форма №1Ф).

Протягом 2022 року із реєстру учасників Фонду було виключено 4 банки у зв'язку із відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією із загальною сумою вкладів 9 100,1 млн грн (ПАТ «Промінвестбанк» - 28.02.2022, АТ «МР БАНК» - 28.02.2022, АТ «МЕГАБАНК» - 25.07.2022 та АТ «БАНК СІЧ» - 10.10.2022), крім того з 13.04.2022 АТ «Ощадбанк» набув статус учасника Фонду у відповідності до Закону №2180-ІХ (таблиця 2.2.1).

Таблиця 2.2.1

Дані про вклади фізичних осіб в банках, виключених із реєстру учасників Фонду та включених до реєстру учасників Фонду протягом 2022 року

№ з/п	№ з/р	Назва банку	Кількість вкладників	Сума вкладів, грн		Сума можливого відшкодування, грн	Дата рішення НБУ про ліквідацію/ дата набрання участі
			осіб	усього	в т. ч. в іноземній валюті		
Звітність станом на 01.01.2022							
1	126	ПРОМІНВЕСТБАНК	4 771	11 988 460	4 476 621	4 955 993	25.02.2022
2	143	МР БАНК	343 704	3 122 463 903	1 404 885 332	1 416 720 512	25.02.2022
3	72	МЕГАБАНК	155 735	4 599 967 946	1 726 219 248	3 093 541 445	21.07.2022
4	223	БАНК СІЧ	14 189	1 365 701 153	652 255 563	730 419 300	06.10.2022
Загалом по банках виключених за 2022 рік			518 399	9 100 121 461	3 135 581 201	5 245 637 250	
Звітність станом на 01.01.2023							
3	240	ОЩАДБАНК	12 498 202	169 790 872 537	42 687 990 901	169 784 383 643	13.04.2022

Тенденції ринку вкладних операцій

✓ **чисельність вкладників** – за 2022 рік зросла на 15,6 млн осіб або на 31,4% до **65,4 млн осіб** в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому зосереджено 12,5 млн вкладників станом на 01.01.2023. Для порівняння за 2021 рік збільшення чисельності вкладників складало 3,1 млн осіб або 6,7%.

Загальна кількість вкладників в банках з державною часткою складає 38,4 млн осіб або 58,8% від загальної чисельності по Фонду.

У 10 банках, кількість вкладників в кожному з яких понад 1 млн осіб, зосереджено загалом 59,3 млн вкладників, що складає 90,8% від загальної кількості вкладників (таблиця 2.2.2). В АТ КБ «ПриватБанк» зосереджено вклади 23,9 млн осіб, що складає 36,6% від загальної кількості вкладників.

✓ **сума вкладів** – за 2022 рік збільшилась на 375,9 млрд грн або на 55,6% до **1051,5 млрд грн**, в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому сума вкладів складала 169,8 млрд грн станом на 01.01.2023.

Для порівняння за 2021 рік збільшення суми вкладів складало 68,0 млрд грн або 11,2%.

Загальна сума вкладів в банках з державною часткою складає 627,4 млрд грн або 59,7% до загальної суми вкладів по Фонду.

В 16 банках, в кожному з яких сума вкладів перевищує 10 млрд грн, разом зосереджено 999,2 млрд грн або 95,0% із суми вкладів усього по Фонду, в тому числі в АТ КБ «ПриватБанк» 37,1% із суми вкладів всіх учасників системи гарантування (таблиця 2.2.3).

✓ кількість **фізичних осіб – підприємців** станом на 01.01.2023 склала 1,9 млн осіб або 3,0% із всіх вкладників із сумою вкладів 118,8 млрд грн або 11,3% від загальної суми вкладів. За 2022 рік кількість фізичних осіб – підприємців збільшилась на 241,5 тис. осіб або на 14,2%, а їх сума - на 46,6 млрд грн або на 64,4%, в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому кількість таких вкладників складає 119,6 тис. осіб, а їх сума - 3,0 млрд грн станом на 01.01.2023.

✓ **середній розмір вкладу** склав 16 089,79 грн. Середній розмір вкладу по гарантованих Фондом вкладах (понад 10 грн) склав 26 482,62 грн.

✓ **сума можливого відшкодування** за рахунок коштів Фонду за 2022 рік збільшилась на 661,9 млрд грн або на 170,4% і станом на 01.01.2023 склала 1 050,5 млрд грн оскільки, відповідно до Закону №2180-IX, з 13.04.2022 протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, та в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому сума вкладів 169,8 млрд грн станом на 01.01.2023.

Загальна сума можливого відшкодування в банках з державною часткою складає 627,3 млрд грн або 59,7% із загальної суми можливого відшкодування по Фонду.

Таблиця 2.2.2

Банки, в яких зосереджена найбільша кількість вкладників станом на 01.01.2023

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2023			Зміна за 2022 рік	
			Кількість вкладників, тис. осіб			Сума вкладів	Кількість вкладників
			усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	усього, тис. грн	тис. осіб
1	113	ПРИВАТБАНК	23 900	36,6	4 278	390 583 164	706
2	240	ОЩАДБАНК	12 498	19,1	479	169 790 873	*12 498
3	27	УНІВЕРСАЛ БАНК	6 780	10,4	1 564	62 374 980	1 742
4	48	СЕНС БАНК	3 057	4,7	290	43 729 113	467
5	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК	2 950	4,5	150	65 450 873	183
6	98	АКЦЕНТ-БАНК	2 780	4,3	336	12 176 637	632
7	111	ПУМБ	2 556	3,9	280	41 188 740	56
8	90	УКРСИББАНК	1 949	3,0	253	51 471 796	184
9	85	ОТП БАНК	1 475	2,3	117	30 339 836	98
10	52	УКРГАЗБАНК	1 399	2,1	128	33 563 280	-882
Всього по банках			59 343	90,8	7 875	900 669 291	15 684
% до всього по Фонду			90,8	-	88,8	85,7	-
По Фонду ЗАГАЛОМ			65 352	100,0	8 870	1 051 499 855	15 598

* - дані АТ «Ощадбанк» станом на 01.01.2023

Таблиця 2.2.3

Банки, в яких зосереджена найбільша сума вкладів станом на 01.01.2023

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2023			Зміна за 2022 рік	
			К-ть вкладників тис. осіб	Сума вкладів, тис. грн.		Сума вкладів	
				усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	тис. грн.
1	113	ПРИВАТБАНК	23 900	390 583 164	37,1	111 324 517	127 015 426
2	240	ОЩАДБАНК	12 498	169 790 873	16,1	42 687 991	*169 790 873
3	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК	2 950	65 450 873	6,2	27 190 580	16 700 652
4	27	УНІВЕРСАЛ БАНК	6 780	62 374 980	5,9	30 359 486	25 108 229
5	90	УКРСИББАНК	1 949	51 471 796	4,9	28 199 463	14 886 647
6	48	СЕНС БАНК	3 057	43 729 113	4,2	22 615 655	-6 785 057
7	111	ПУМБ	2 556	41 188 740	3,9	15 312 335	4 251 955
8	52	УКРГАЗБАНК	1 399	33 563 280	3,2	15 586 876	5 253 696
9	22	УКРЕКСИМБАНК	608	33 436 173	3,2	22 527 371	6 401 715

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2023				Зміна за 2022 рік
			К-ть вкладників тис. осіб	Сума вкладів, тис. грн.			Сума вкладів
				усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	тис. грн.
10	85	ОТП БАНК	1 475	30 339 836	2,9	17 912 045	6 653 297
11	54	КРЕДОБАНК	562	15 902 796	1,5	9 416 083	3 827 200
12	43	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	417	15 438 880	1,5	8 592 281	2 910 066
13	98	АКЦЕНТ-БАНК	2 780	12 176 637	1,2	4 073 374	2 782 479
14	16	ПІВДЕННИЙ	723	12 167 566	1,2	7 351 301	-1 261 150
15	31	ТАСКОМБАНК	849	11 253 636	1,1	5 884 920	2 002 698
16	141	ПРОКРЕДИТ БАНК	39	10 307 888	1,0	6 487 642	1 690 131
По банках загалом			62 541	999 176 230	95,0	375 521 920	211 437 984
% до всього по Фонду			95,7	95,0	-	94,5	-
По Фонду ЗАГАЛОМ			65 352	1 051 499 855	100,0	397 479 738	375 925 321

* - дані АТ «Ощадбанк» станом на 01.01.2023

В таблиці 2.2.4 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду з фізичними особами за 2022 рік.

В таблиці 2.2.5 наведена структура вкладів учасників Фонду з початку 2014 року.

В таблиці 2.2.6 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду починаючи з 2000 року.

В 2022 році, незважаючи на воєнні дії, обсяг вкладів фізичних осіб зростав (+375,9 млрд грн або на 55,6%, без врахування даних АТ «Ощадбанку» приріст по учасниках Фонду за рік склав би 206,1 млрд грн. або 30,5%). Збільшення відбулось як в частині суми вкладів в національній валюті на 231,2 млрд грн або на 54,7%, так і в іноземній валюті в гривневому еквіваленті на 144,7 млрд грн або на 57,2%. В доларовому еквіваленті приріст за 2022 рік склав 1,6 млрд доларів США або на 17,3%. Кількість вкладників продовжує зростати (+ 15,6 млн осіб або на 31,4%) та на кінець року складає 65,4 млн осіб (без врахування даних АТ «Ощадбанку» приріст по учасниках Фонду за рік склав би 3,1 млн осіб або 6,2%, як в минулому році). Такий рівень кількості вкладників є найбільшим з початку заснування системи гарантування.

На динаміку збільшення вкладних операцій впливали соціальні виплати населенню (зокрема, надання фінансової допомоги від держави та міжнародних організацій за рахунок яких відбувалось збільшення виплат військовослужбовцям та переселенцям тощо), проведення Національним банком України, Фондом та банками заходів із збереження та підвищення довіри населення до зберігання коштів в банківських установах в умовах воєнного стану. Крім того, суттєвий вплив на динаміку мала переоцінка вкладів в іноземній валюті у зв'язку із девальвацією гривні на третину.

Динаміку чисельності вкладників та суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2022 рр наведено на рисунках 2.2.1 та 2.2.2.

В 2018-2022 роках вкладні операції банків з фізичними особами характеризуються найменшою строковістю з початку 2001 року. За підсумками 2022 року частка строкових вкладів (рис. 2.2.3) продовжує скорочуватись та знизилась до 34,8% (на 01.01.2014 їх рівень складав 82%).

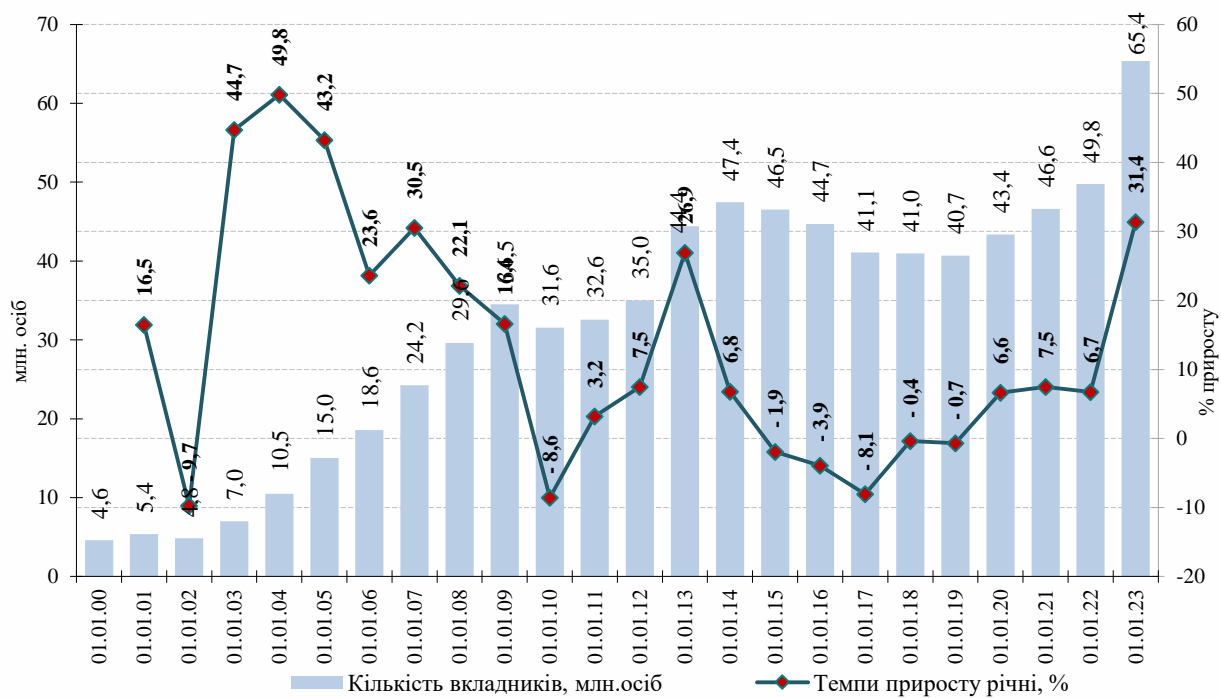

Рис. 2.2.1 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2022 рр.

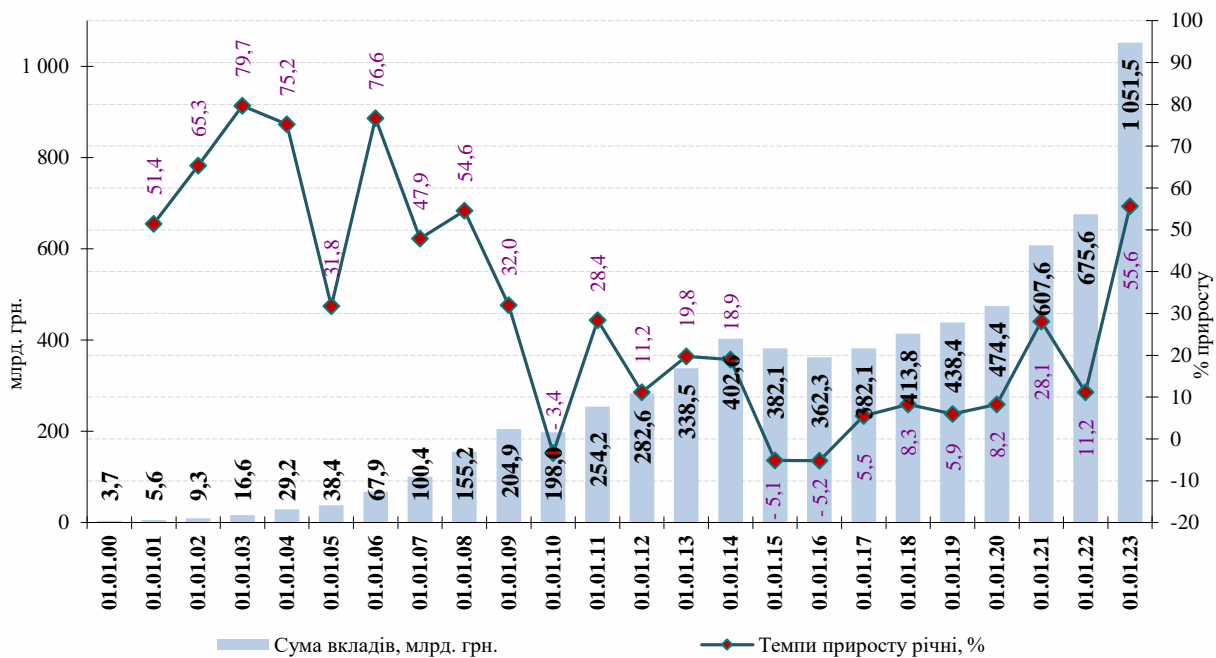

Рис. 2.2.2 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2022 рр.

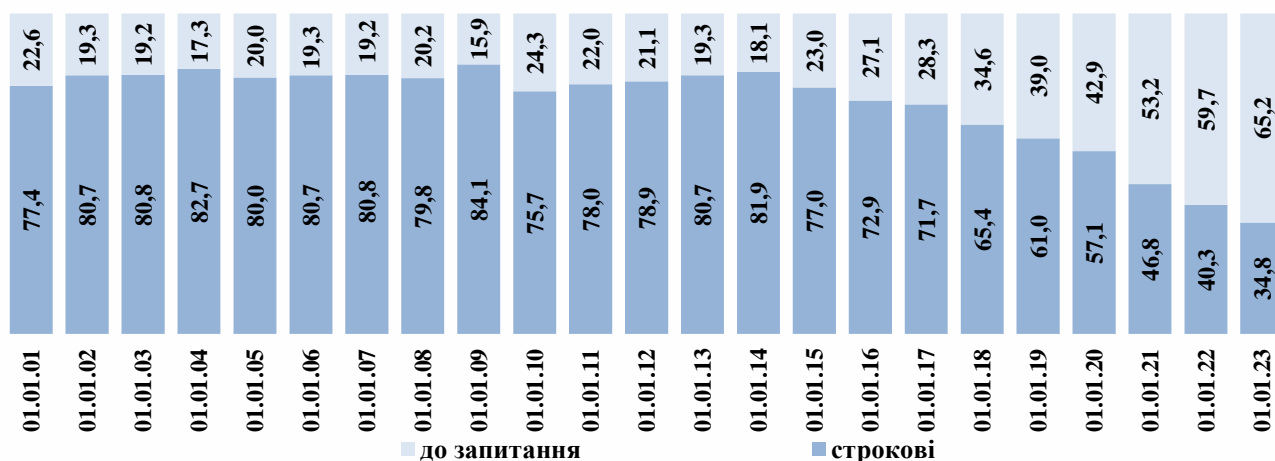

Рис. 2.2.3 Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2022 рр.

З початку 2022 року спостерігалось зниження процентних ставок, але після підвищення облікової ставки з 03.06.2023 (до 25%) розпочалося їх поступове підвищення. За 2022 рік середньозважена щомісячна процентна ставка за вкладами в національній валюті зросла на 3,17 процентні пункти до 10,27%, а в іноземній валюті незначно зменшилась на 0,01 процентних пункти до 0,58% (рис. 2.2.4).

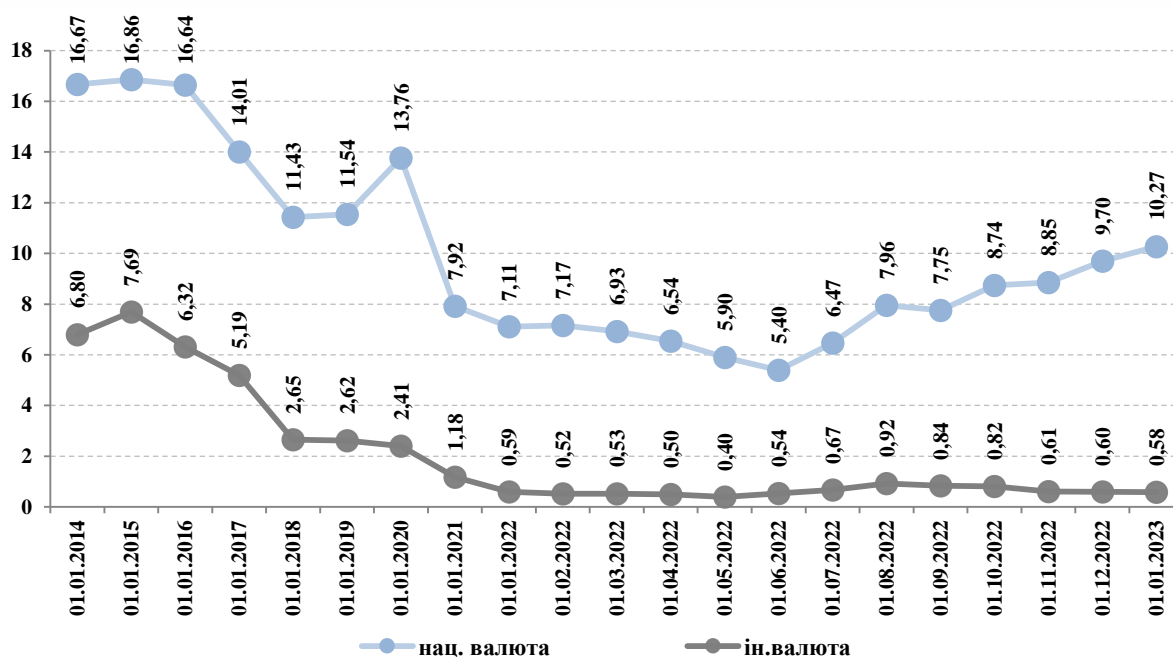

Рис. 2.2.4 Динаміка середньозважених щомісячних ставок за вкладами фізичних осіб протягом 2014-2022 рр.

Таблиця 2.2.4

Динаміка вкладних операцій учасників Фонду з початку 2022 року

№	Вкладні операції банків з фізичними особами (№1Ф)	01.01.2022	01.01.2023	з початку 2022	
				+/-	%
1	Кількість учасників Фонду*	70	67	-3	x
2.1.	Сума вкладів фізичних осіб, млрд грн	675,6	1 051,5	375,9	55,6
-	у т.ч. в національній валюті, млрд грн	422,8	654,0	231,2	54,7
-	в іноземній валюті, млрд грн	252,8	397,5	144,7	57,2
2.2.	Кількість вкладників, млн осіб	49,8	65,4	15,6	31,4
2.3.	Сума можливого відшкодування Фондом, млрд грн	388,7	1 050,5	661,9	170,3
2.4.	Середній розмір вкладу, грн	13 578,4	16 089,8	2 511,4	18,5

* - 4 банки виключено із реєстру учасників Фонду та 1 банк включено до реєстру учасників Фонду

Таблиця 2.2.5

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб в розрізі валют

Дата	Кількість вкладників, млн осіб	Загальна сума вкладів, млрд грн	Сума можливого відшкодування, млрд грн	Сума вкладів в національній валюті, млрд грн	Сума вкладів в іноземній валюті, млрд грн
01.01.2014	47,4	402,6	245,6	224,3	178,4
01.01.2015	46,5	382,1	209,9	172,1	210,0
01.01.2016	44,7	362,3	191,9	164,5	197,8
01.01.2017	41,1	382,1	203,3	169,9	212,3
01.01.2018	41,0	413,8	238,0	203,7	210,0
01.01.2019	40,7	438,4	259,4	236,7	201,7
01.01.2020	43,4	474,4	290,9	279,5	195,0
01.01.2021	46,6	607,6	353,5	357,4	250,2
01.01.2022	49,8	675,6	388,7	422,8	252,8
01.01.2023	65,4	1 051,5	1 050,5	654,0	397,5

Таблиця 2.2.6

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір вкладу (СРВ), грн	
	тис. осіб	темпи приросту до початку року, %	млн грн	темпи приросту до початку року, %	грн	темпи приросту до початку року, %
01.01.2000	4 558,9		3 675,58		806	
01.01.2001	5 358,8	17,5	5 603,62	52,5	1 046	29,7
01.01.2002	4 837,4	-9,7	9 264,13	65,3	1 915	83,1
01.01.2003	7 005,5	44,8	16 645,80	79,7	2 376	24,1
01.01.2004	10 488,4	49,7	29 160,58	75,2	2 780	17,0
01.01.2005	15 021,2	43,2	38 432,07	31,8	2 559	-8,0
01.01.2006	18 570,2	23,6	67 885,22	76,6	3 656	42,9
01.01.2007	24 239,9	30,5	100 416,06	47,9	4 143	13,3
01.01.2008	29 607,8	22,1	155 236,15	54,6	5 243	26,6
01.01.2009	34 532,3	16,6	204 934,68	32,0	5 935	13,2
01.01.2010	31 568,0	-8,6	198 010,58	-3,4	6 273	5,7
01.01.2011	32 577,8	3,2	254 180,28	28,4	7 802	24,4
01.01.2012	35 007,8	7,5	282 596,88	11,2	8 072	3,5
01.01.2013	44 428,9	26,9	338 496,80	19,8	7 619	-5,6
01.01.2014	47 447,2	6,8	402 615,53	18,9	8 486	11,4
01.01.2015	46 523,5	-1,9	382 081,64	-5,1	8 213	-3,2
01.01.2016	44 703,4	-3,9	362 277,96	-5,2	8 104	-1,3
01.01.2017	41 101,8	-8,1	382 149,86	5,5	9 298	14,7
01.01.2018	40 951,6	-0,4	413 769,21	8,3	10 103	8,7
01.01.2019	40 677,2	-0,7	438 352,51	5,9	10 776	6,7
01.01.2020	43 379,0	6,6	474 440,31	8,2	10 937	1,5
01.01.2021	46 621,2	7,5	607 564,04	28,1	13 032	19,2
01.01.2022	49 753,6	6,7	675 574,53	11,2	13 578	4,2
01.01.2023	65 352,0	31,4	1 051 499,85	55,6	16 090	18,5

Вклади в розрізі валют

В першій половині 2022 року відбувалось поступове збільшення переваги вкладів в національній валюті за рахунок проведення соціальних виплат населенню в національній валюті та набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду (в якому переважають вклади в національній валюті) і станом на 01.07.2022 їх питома вага становила 66,9%. Друга половина року характеризувалась збільшенням питомої ваги вкладів в іноземній валюті за рахунок зміни офіційного курсу гривні до дол. США (з 21.07.2022 курс зріс від 29,2549 та був зафіксований на рівні - 36,5686 грн), що загалом призвело до річного приросту частки вкладів в іноземній валюті від 37,4 до 37,8%, а питома вага вкладів в національній валюті зменшилась від 62,6 до 62,2%. (рис. 2.2.5).

Вклади в національній валюті за 2022 рік зросли на 231,2 млрд грн або на 54,7% і склали 654,0 млрд грн в тому числі і за рахунок включення АТ «Ощадбанк» в учасники Фонду в якому сума вкладів в національній валюті склала 127,1 млрд грн станом на 01.01.2023.

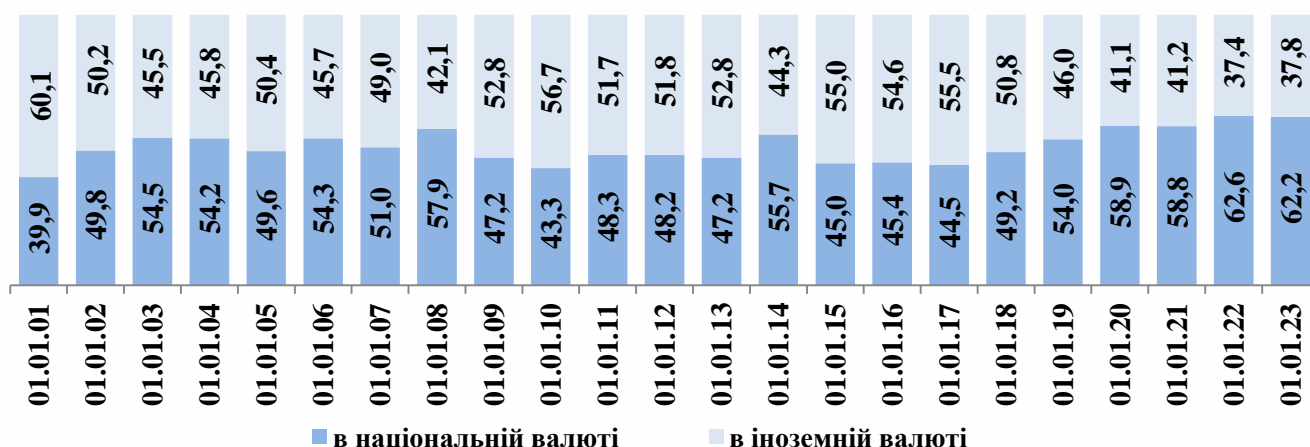

Рис. 2.2.5 Структура вкладів фізичних осіб в розрізі валют, %

Гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті за 2022 рік збільшився на 144,7 млрд грн або на 57,2% і склав 397,5 млрд грн, в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду в якому гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті склав 42,7 млрд грн станом на 01.01.2023. При цьому, в доларовому еквіваленті збільшення суми вкладів склало 1,6 млрд доларів США або 17,3% до 10,9 млрд доларів США в тому числі і за рахунок АТ «Ощадбанк», в якому такий еквівалент станом на 01.01.2023 склав 1,2 млрд доларів США. Це пояснюється зниженням офіційного курсу гривні (знеціненням) та реальним збільшенням вкладів в іноземній валюті (рис. 2.2.6).

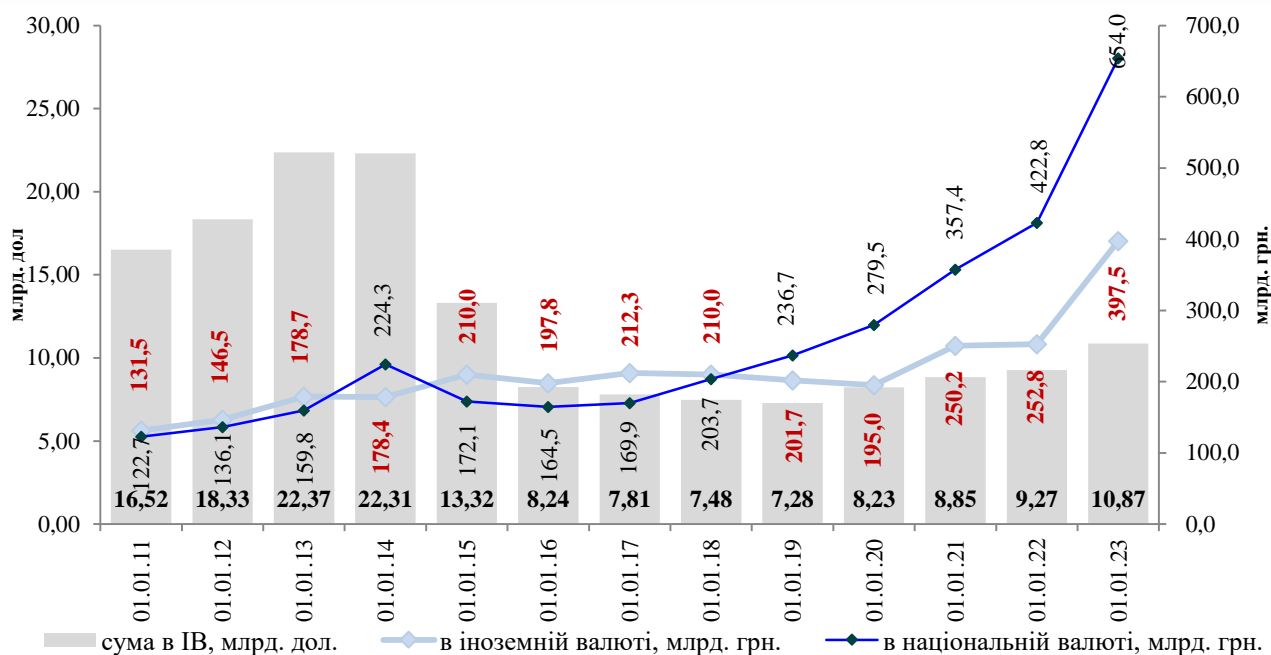

Рис. 2.2.6 Динаміка вкладів в іноземній валюті

Граничний розмір відшкодування

Відповідно до Закону №2180-ІХ протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд гарантування вкладів фізичних осіб відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Крім того, відповідно до статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (з урахуванням Закону №2180-ІХ) після спливу трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні сума граничного розміру відшкодування коштів закладами фізичних осіб за рахунок коштів Фонду буде складати 600 000 грн (16,4 тис. доларів США або 15,4 тис. Євро станом на 01.01.2023).

Структура вкладів фізичних осіб за діапазонами станом на 01.01.2023 наведена у таблиця 2.2.7, рис. 2.2.7, 2.2.8.

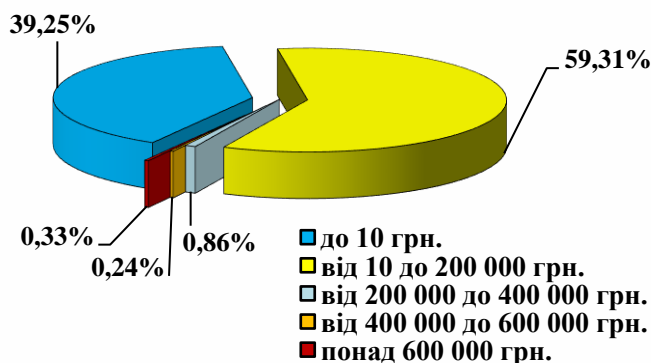

Рис. 2.2.7 Кількість вкладників, %

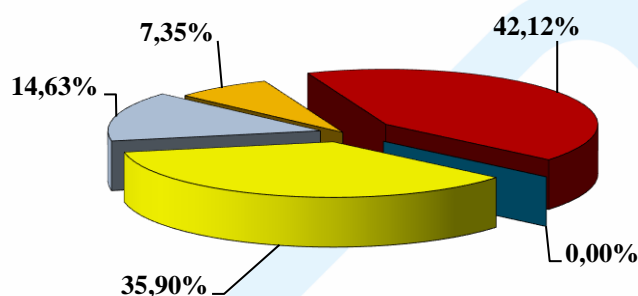

Рис. 2.2.8 Сума вкладів, %

Таблиця 2.2.7

Структура вкладів за діапазонами сум в учасниках Фонду станом на 01.01.2023

Розмір вкладу, грн	Кількість вкладників		Сума вкладів		Середній розмір вкладу грн
	осіб	%	тис. грн	%	
до 10 грн	25 647 754	39,25%	26 991,94	0,00%	1,05
від 10 до 200 000 грн	38 762 499	59,31%	377 513 709,37	35,90%	9 739,15
від 200 000 до 400 000 грн	564 400	0,86%	153 840 365,10	14,63%	272 573,29
від 400 000 до 600 000 грн	159 843	0,24%	77 259 298,19	7,35%	483 344,90
понад 600 000 грн	217 514	0,33%	442 859 490,07	42,12%	2 036 004,53
Всього	65 352 010	100,0%	1 051 499 854,68	100,00%	16 089,79

Сума можливого відшкодування та гарантовані Фондом вклади

Сума можливого відшкодування (СМВ) по учасниках Фонду за 2022 рік зросла на 661,9 млрд грн або на 170,4% і станом на 01.01.2023 склала 1 050,5 млрд грн в тому числі і за рахунок набрання АТ «Ощадбанк» статусу учасника Фонду, в якому сума вкладів склала 169,8 млрд грн станом на 01.01.2023, та повної гарантії за вкладками, відповідно до Закону №2180-ІХ.

Сума можливого відшкодування в 4 державних банках склала 627,3 млрд грн, що складає 59,7% до загальної суми вкладів.

Відповідно до даних форм звітності 1Ф станом на 01.01.2023 – сума відшкодування за строковістю розподілена таким чином: сума вкладів на строкових депозитах склала 326,2 млрд грн або 31,1%, сума вкладів на поточних рахунках – 724,3 млрд грн або 68,9% (таблиця 2.2.8). На кінець 2022 року в розрізі суми можливого відшкодування вклади на поточних рахунках продовжують перевищувати вклади на депозитних рахунках більше, ніж вдвічі.

Таблиця 2.2.8

Структура суми можливого відшкодування за строками погашення станом на 01.01.2023

№ з/п	Найменування показника	01.01.2022		01.01.2023	
		Кількість	Сума вкладів	Кількість	Сума вкладів
1	Сума вкладів/к-ть вкладників усього	49 753 629	675 574 533 344	65 352 010	1 051 499 854 676
2	В іноземній валюті	6 993 553	252 784 211 986	8 869 620	397 479 738 408
	Частина IV				
9	Сума можливого відшкодування усього, у тому числі:	31 984 759	388 674 906 524	39 479 610	1 050 534 006 801
9,1	Вклади на поточних рахунках, у тому числі:	29 168 318	263 659 214 943	36 578 999	724 323 321 460
9,2	Іменні ощадні сертифікати, у тому числі зі строком погашення:	17	2 183 184	11	4 265 672
9,2,1	до запитання	10	1 387 239	7	3 862 518
9,2,2	строкові	7	795 945	4	403 154
9,3	Вклади на депозитних рахунках, у тому числі зі строком повернення:	11 136 421	125 013 508 397	11 195 262	326 206 419 669
9,3,1	до 1 місяця	228 410	12 213 394 401	1 064 411	59 675 807 671
9,3,2	від 1 до 2 місяців	145 844	8 775 572 120	1 063 354	47 189 464 563
9,3,3	від 2 до 3 місяців	147 449	8 367 706 917	1 068 189	48 938 839 100
9,3,4	від 3 до 4 місяців	101 750	5 298 531 705	791 707	18 690 744 285
9,3,5	від 4 до 5 місяців	109 009	5 457 720 791	807 264	20 710 973 170
9,3,6	від 5 до 6 місяців	119 613	5 807 031 375	855 251	23 443 521 406
9,3,7	від 6 до 7 місяців	52 631	3 611 454 658	705 050	11 945 937 471
9,3,8	від 7 до 8 місяців	45 644	3 146 569 353	709 419	10 628 430 140
9,3,9	від 8 до 9 місяців	48 244	3 289 519 511	782 546	11 675 657 856
9,3,10	від 9 до 10 місяців	46 701	3 083 042 129	957 154	16 587 134 181

№ з/п	Найменування показника	01.01.2022		01.01.2023	
		Кількість	Сума вкладів	Кількість	Сума вкладів
9,3,11	від 10 до 11 місяців	55 444	3 332 194 919	1 143 254	17 224 516 731
9,3,12	від 11 до 12 місяців	69 476	3 966 153 609	2 075 550	23 275 638 798
9,3,13	більше 12 місяців	10 173 300	58 592 240 439	72 919	14 012 303 481
9,3,14	строк дії договорів за якими закінчився і які не перераховані на поточний/картковий рахунок	21 680	72 376 471	194 527	2 207 450 818

2.3. Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду

В рамках забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, захисту прав та інтересів вкладників, Фонд здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів, у вигляді планових та позапланових перевірок учасників Фонду.

Перевірки у 2022 році здійснювались з метою визначення належного виконання обов'язків учасників Фонду, покладених на них Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) та нормативно – правовими актами Фонду.

У 2022 році було здійснено 9 планових перевірок учасників Фонду (протягом січня – лютого 2022 року, у відповідності до Плану проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2022 рік), що складає 45% від загальної кількості перевірок та 11 позапланових перевірок, що складає 55% від загальної кількості перевірок.

Фондом було прийнято рішення, що в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами), Фонд не здійснює планові перевірки учасників Фонду.

З 20 перевірок учасників Фонду у 8 учасників Фонду були встановлені порушення нормативно-правових актів Фонду. На рисунку 2.3.1 відображено кількість здійснених перевірок у 2022 році

Рис. 2.3.1. Кількість здійснених перевірок протягом 2022 року

Планові та позапланові дистанційні перевірки проводились з наступних питань:

1. Достовірності наданої Фонду звітності.
2. Повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю.

3. Повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників.

4. Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді.

Перевірки були спрямовані на отримання інформації про виконання банками вимог Закону, у тому числі достовірності наданої Фонду звітності, дотримання правил нарахування та сплати зборів, повноти і достовірності інформації про вкладників в базі даних банку, а також порядку інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Особлива увага в ході перевірок приділялась достовірності розрахунків за зборами і звітам, наданими до Фонду банками та можливостям банків належним чином здійснювати формування бази даних про вкладників у учасниках Фонду відповідно до вимог нормативно-правових актів Фонду.

За результатами 20 перевірок банків, проведених відділом інспектування у 2022 році, встановлено 10 фактів порушень вимог Закону та нормативно – правових актів Фонду (рис. 2.3.2).

Рис. 2.3.2. Питома вага порушень з окремих питань, що перевірялися в загальній кількості встановлених порушень.

Достовірність наданої Фонду звітності

Основні вимоги щодо складання та надання звітності № 1Ф визначені Правилами подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 18.06.2020 №1158, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 31.08.2020 за №831/35114.

Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися порушення при складанні та наданні звітності до Фонду, а саме у щорічних формах звітності № 1Ф включалася недостовірна інформація про загальну суму вкладів вкладників.

За підсумками проведених перевірок у 1 учасника Фонду встановлений факт порушення достовірності (порядку складання) звітності №1Ф з усіх перевірених учасників Фонду, питома вага даного порушення складає 5% від всіх виявлених порушень.

Повнота і своєчасність розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенею

Основні вимоги щодо своєчасності та порядку подання розрахунку суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду визначені Положенням про

порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 02.07.2012 №1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за №1273/21585. В результаті проведених у 2022 році перевірок, було встановлено, що учасниками Фонду при обчисленні суми регулярного збору допускалися певні порушення, серед яких:

- недостовірно визначено та обчислено базу нарахування регулярного збору за вкладками в національній валюті;
- невірно визначені бали якісними індикаторами (Я1, Я5);
- невірно визначено загальний бал по сумі кількісних та якісних індикаторів;
- недостовірно визначено ступінь ризику на який зважається базова річна ставка збору до Фонду;
- невірно обчислено суму регулярного збору, що призвело до неповної сплати до Фонду регулярного збору.

За результатами перевірок банків з питання повноти розрахунків банками з Фондом за зборами виявлено заниження сплаченої суми регулярного збору банками до Фонду на загальну суму 279,7 тис. грн.

Загалом, порушення в частині повноти і своєчасності сплати зборів до Фонду встановлені у 2 учасників Фонду, питома вага даного порушення складає 10% від всіх виявлених порушень.

Повнота і достовірність ведення бази даних про вкладників

Фондом встановлені вимоги щодо формування бази даних про вкладників-фізичних осіб у учасниках Фонду. Основні вимоги викладені в Правилах формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду 09 липня 2012 року № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2012 року за №1430/21742 із змінами і доповненнями.

Проте, в даному періоді були встановлені випадки допущення банками порушень при формуванні та веденні бази даних, серед яких:

- помилки щодо неповноти та некоректності інформації про вкладника в кількості, що перевищує гранично допустимі значення помилок;
- порядку формування файлів баз даних «М», «N».

Загальна кількість учасників Фонду по яким виявлено вищезазначені недоліки у веденні бази даних відповідно до Правил склала 7 учасників Фонду, питома вага даного порушення складає 35% від всіх виявлених порушень.

В цілому у банках, що були охоплені перевіркою, розроблений програмно-апаратний комплекс, який дозволяє накопичувати і зберігати інформацію про вкладників, забезпечувати зберігання даних в архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично.

Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді

Законом та Інструкцією про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів

фізичних осіб від 26.05.2016 № 825, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004, висунуто вимоги до учасників Фонду в частині обов'язкового розміщення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

В ході проведених у 2022 році перевірок банків, порушень вимог Фонду щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні зафіксовано не було.

Питома вага банків - порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2022 році, у розрізі питань, що підлягали перевірці, наведено на рисунку 2.3.3.

Рис. 2.3.3. Питома вага банків-порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2022 році

Причини виникнення порушень, згідно пояснень банків:

- про здійсненні розрахунку суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду:

- використання даних внутрішнього аналітичного банківського обліку, який відображає залишки на рахунках, з урахуванням руху коштів у вихідні та святкові дні, що не відповідає даним про залишки на рахунках відповідно до файлу 01X «Дані про залишки на рахунках»;

- невірне визначення балу за якісним індикатором, що характеризує застосування заходів впливу до банку.

- відключення признаку автоматичного включення всіх рахунків до розрахунку кількісного індикатора.

- формуванні та веденні баз даних про вкладників:

- некоректне внесення інформації у картку вкладника в АБС відповідальними працівниками банку;

- внесення інформації до бази даних про всі рахунки клієнтів, кошти на яких перебувають під арештом.

Адміністративно-господарські санкції та адміністративні штрафи

Однією з функцій Фонду є застосування до банків та їх керівника відповідно фінансових санкції і накладення адміністративних штрафів. Станом на 01.01.2023 уповноваженими працівниками Фонду було складено 2 протоколи про вчинення адміністративного правопорушення. Проведення в справах про адміністративні

правопорушення здійснювалися відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки, передбачено, що підставами для притягнення керівників банків до адміністративної відповідальності є допущення таких адміністративних правопорушень:

порушення керівником банку порядку складання відомостей до Фонду (частина перша статті 166-19 Кодексу);

порушення керівником банку порядку подання відомостей до Фонду (частина перша статті 166-19 Кодексу);

невиконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);

несвоєчасне виконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);

невнесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166-19 Кодексу);

несвоєчасне внесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166-19 Кодексу).

За результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення уповноваженою посадовою особою винесено 2 рішення, а саме 2 постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу на керівників банків за порушення керівником банку порядку складання або подання відомостей до Фонду, за які накладено штрафи на суму 17 000,00 грн, та які сплачено добровільно до Державного бюджету України.

У разі порушення банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб Фонд адекватно вчиненому правопорушенню застосовує до банків адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або штрафу чи розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд накладав на банки санкції за такі порушення:

- неподання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами;

- несвоєчасне подання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами Фонду;

- порушення банком порядку ведення бази даних вкладників;

- невиконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб.

Посадовою особою, яка уповноважена розглядати справи, станом на 01.01.2023 року було прийнято 6 рішень, із яких:

- 4 - застереження про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб у подальшій діяльності;

- 2 - розпорядження про усунення порушень вимог законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;

Станом на 01.01.2023 були зафіксовані порушення наступних нормативно-правових актів Фонду у:

- 2 банках порушені норми Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 12.07.2012 № 7, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.09.2012 за № 1547/21859;

- 1 банку порушено норми Правил формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб 09.07.2012 № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.08.2012 за № 1430/21742;

- 3 банках порушені норми Інструкції здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 № 825, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004.

Слід зазначити, що у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 24.02.2022 №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 14.03.2022 № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 18.04.2022 № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 17.05.2022 №341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 12.08.2022 № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», Указу Президента України від 07.11.2022 № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан, тому виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 30.06.2022 № 444 прийнято рішення «Про особливості розгляду адміністративно-господарських санкцій за порушення законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб у зв'язку з дією воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях», яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15.07.2022 за № 789/38125, яким передбачено, що у період дії воєнного стану за місцезнаходженням банку, а також протягом трьох місяців після його припинення або скасування, провадження у справах про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб порушених відповідно до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 23.07.2012 № 11, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.09.2012 № 1584/21896, але не закінчених станом на день введення воєнного стану, зупиняється без винесення посадовою особою, уповноваженою розглядати справи, постанов про зупинення проваджень у справах про правопорушення, а нові справи про правопорушення не порушуються.

3. ВИВЕДЕННЯ БАНКІВ З РИНКУ

3.1. Здійснення тимчасової адміністрації, виконання планів врегулювання неплатоспроможності банків та розробка системи раннього реагування

Відповідно до статті 34 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі - Закон) Фонд розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України (НБУ) про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Виконавча дирекція Фонду не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних призначає з числа працівників Фонду уповноважену особу Фонду (кілька уповноважених осіб Фонду), якій Фонд делегує всі або частину своїх повноважень тимчасового адміністратора. Уповноважена особа Фонду повинна відповідати вимогам, встановленим Фондом. Тимчасова адміністрація запроваджується на строк, що не перевищує один місяць. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 3 – 5 частини другої статті 39 Закону тимчасова адміністрація може бути продовжена на строк до одного місяця. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 1 і 2 частини другої статті 39 Закону, строк тимчасової адміністрації може бути продовжений на п'ять днів з припиненням не пізніше дня отримання рішення НБУ про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. Тимчасова адміністрація припиняється після виконання плану врегулювання або в інших випадках за рішенням виконавчої дирекції Фонду.

Упродовж 2022 року неплатоспроможними визнані Національним банком України два банки – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МЕГАБАНК» (далі - АТ «МЕГАБАНК») та АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК СІЧ» (далі - АТ «БАНК СІЧ»).

На підставі рішення Національного банку України від 02.06.2022 № 261-рш/БТ «Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «МЕГАБАНК» до категорії неплатоспроможних» виконавчою дирекцією Фонду прийнято рішення від 02.06.2022 № 383 «Про запровадження тимчасової адміністрації в АТ «МЕГАБАНК» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку». Відповідно до пункту першого вказаного вище рішення виконавчої дирекції Фонду тимчасову адміністрацію запроваджено строком на 1 місяць з 03.06.2022 по 02.07.2022 (включно). Строк тимчасової адміністрації АТ «МЕГАБАНК» продовжено по 02.08.2022 (включно) згідно рішення виконавчої дирекції Фонду від 22.06.2022 № 423. АТ «МЕГАБАНК».

Загальна балансова вартість активів АТ «МЕГАБАНК», станом на 03.06.2022 складала 9 154 841,5 тис. грн, загальна гарантована сума відшкодування – 4 065 534,79 тис. грн.

Балансова вартість активів АТ «МЕГАБАНК» наведена в таблиці 3.1.1.

Структура активів АТ «МЕГАБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.1.

Зобов'язання АТ «МЕГАБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації 8 082 065,0 тис. грн (таблиця 3.1.2.).

Таблиця 3.1.1

Балансова вартість активів АТ «МЕГАБАНК» станом на день запровадження тимчасової адміністрації

Найменування банку	Високо-ліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ «МЕГАБАНК»	151 628,3	7 685 788,3	1 155 572,5	161 854,4	9 154 841,5

Рис. 3.1.1. Структура активів неплатоспроможного банку АТ «МЕГАБАНК»

Таблиця 3.1.2

Зобов'язання неплатоспроможного банку станом на день запровадження тимчасової адміністрації

№ з/п	Найменування банку	Зобов'язання	
		всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
1	АТ «МЕГАБАНК»	8 082 065,0	4 065 534,8

Зважаючи на відсутність конкурсних пропозицій від потенційних інвесторів та приймаючих банків, способом виведення АТ «МЕГАБАНК» з ринку стала

ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду.

На підставі рішення Правління Національного банку України від 09.08.2022 №405-рш/БТ «Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК СІЧ» до категорії неплатоспроможних» виконавчою дирекцією Фонду 09.08.2022 прийнято рішення № 579 «Про запровадження тимчасової адміністрації у АТ «БАНК СІЧ» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку». Відповідно до пункту першого вказаного вище рішення виконавчої дирекції Фонду тимчасову адміністрацію запроваджено строком на 1 місяць з 10.08.2022 по 09.09.2022 (включно), 29.08.2022 Фондом прийнято рішення № 654, згідно якого продовжено строк тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку АТ «БАНК СІЧ» на один місяць по 09.10.2022 (включно).

Станом на 10.08.2022 загальна балансова вартість активів АТ «БАНК СІЧ», вільних від обтяжень та заборон, що накладені третіми особами (за наявною інформацією), складала 2 466 980,7 тис. грн, загальна гарантована сума відшкодування – 1 210 485,8 тис. грн.

Балансова вартість активів АТ «БАНК СІЧ» наведена в таблиці 3.1.3.

Структура активів АТ «БАНК СІЧ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.1.

Зобов'язання АТ «БАНК СІЧ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації 2 784 625,5 тис. грн (таблиця 3.1.4.).

Таблиця 3.1.3.

Балансова вартість активів АТ «БАНК СІЧ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації

тис. грн

Найменування банку	Високо-ліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ «БАНК СІЧ»	1 119 619	1 122 959,0	204 669	46 196	2 493 443

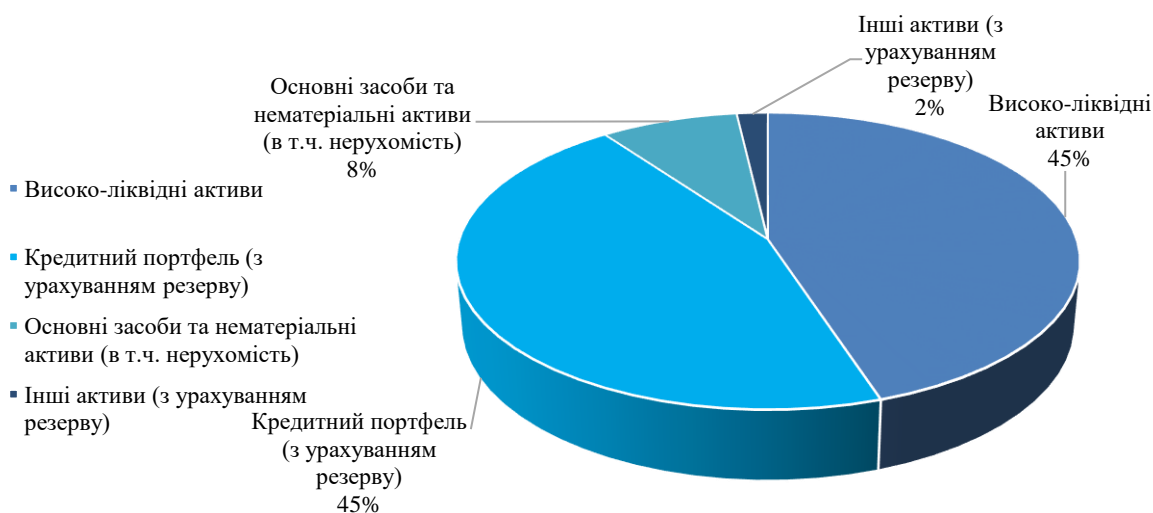

Рис. 3.1.1. Структура активів неплатоспроможного банку АТ «БАНК СІЧ»

Таблиця 3.1.4
Зобов'язання неплатоспроможного банку станом на день запровадження тимчасової адміністрації

№ з/п	Найменування банку	Зобов'язання	
		всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
1	АТ «БАНК СІЧ»	2 784 625,5	1 210 485,8

тис. грн

Зважаючи на відсутність конкурсних пропозицій від потенційних інвесторів та приймаючих банків, способом виведення АТ «БАНК СІЧ» з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладами фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду.

У таблиці 3.1.5. наведено стан виконання планів врегулювання банків, в яких розпочато процедуру ліквідації.

Таблиця 3.1.5.
Стан виконання планів врегулювання, в яких розпочато процедуру ліквідації

Банк	Затверджена ліквідаційна маса ¹ , тис. грн	Реалізовано майна банку		Задоволено вимог кредиторів	
		тис. грн	% ²	тис. грн	% ³
1. ПАТ «АКТАБАНК»	1 533 919,5	171 683,7	11,19%	307 742,0	33,91%
2. ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»	0,0	170 708,4	-	204 872,7	8,60%
3. АТ «АРТЕМ-БАНК»	0,0	46 854,9	-	42 130,2	21,40%

¹ на дату звіту. Для банків, ліквідаційний баланс яких затверджений Фондом, ліквідаційна маса складає 0 грн.

² Розрахунок розміру відсотка виконання незавершених етапів здійснено пропорційно фактичній сумі реалізації відносно оціночної вартості активів, визначеної на дату після початку ліквідації банку.

³ Розрахунок розміру відсотка виконання незавершених етапів здійснено пропорційно фактичній сумі задоволених вимог відносно загальної суми акцептованих вимог кредиторів.

Банк	Затверджена ліквідаційна маса ¹ , тис. грн	Реалізовано майна банку		Задоволено вимог кредиторів	
		тис. грн	% ²	тис. грн	% ³
4. АТ АКБ «АРКАДА»	1 337 896,2	228 167,7	17,05%	278 896,9	44,29%
5. АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	0,0	19 895,7	-	41 062,0	17,19%
6. ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	0,0	5 536,8	-	3 552,0	4,26%
7. АТ «БАНК ВЕЛЕС»	0,0	5 655,9	-	4 675,78	64,16%
8. ПАТ «ВІЕЙБИ БАНК»	0,0	1 258 231,3	-	4 048 856,5	21,84%
9. АТ «ВТБ БАНК»	6 991 348,7	2 454 244,1	35,10%	2 354 061,0	43,92%
10. АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	29 299 447,7	4 836 074,1	16,51%	12 440 410,0	22,93%
11. ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	1 595 489,5	451 378,8	28,29%	1 289 173,0	36,16%
12. ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	0,0	249 419,8	-	282 201,2	19,75%
13. ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	0,0	83 649,9	-	88 781,3	14,44%
14. АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	452 287,4	53 360,3	11,80%	191,2	0,04%
15. ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	1 549 524,0	213 058,1	13,75%	420 855,7	6,12%
16. АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	0,0	81 979,4	-	83 618,3	11,91%
17. ПАТ «ІМЕКСБАНК»	0,0	419 465,3	-	861 458,9	9,29%
18. ПАТ КБ «ІНВЕСТБАНК»	0,0	32 982,1	-	19 302,2	9,23%
19. ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК»	0,0	76 517,0	-	65 030,0	11,59%
20. ПАТ «БАНК КАМБІО»	1 078 213,6	172 582,1	16,00%	647 733,0	42,41%
21. ПАТ «АКБ КАПІТАЛ»	86 619,4	3 582,3	4,14%	0	0%
22. ПАТ «Банк Київська Русь»	0,0	691 730,9	-	1 007 244,4	17,93%
23. ПАТ БАНК «КОНТРАКТ»	0,0	38 629,8	-	72 335,6	23,49%
24. ПАТ «КСГ БАНК»	152 534,1	272,1	0,18%	27 705,9	20,85%
25. АТ «МЕГАБАНК»	7 251 391,3	13 554,1	0,19%	0	0%
26. ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	0,0	33 028,4	-	74 478,8	2,69%
27. АТ «Місто Банк»	839 211,8	429 958,9	51,23%	549 163,6	57,41%
28. ПАТ БАНК «МОРСЬКИЙ» ⁴	0,0	0,0	-	0,0	0%
29. АТ «МР БАНК»	9 734 176,1	14 328,3	0,15%	2 442 607,5	11,98%
30. ПАТ «КБ НАДРА»	0,0	3 573 355,6	-	4 716 279,6	18,59%
31. АТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	0,0	14 918,6	-	4 350,1	0,42%
32. ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	0,0	97 312,4	-	131 646,0	15,48%
33. ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ – Україна»	0,0	24 822,0	-	10 904,8	5,00%
34. ПАТ «ПІВДЕНКОМБАНК»	0,0	208 637,8	-	190 687,1	5,86%
35. ПАТ «ПЛАТИНУМБАНК»	0,0	579 639,9	-	1 685 269,2	23,92%
36. ПАТ «КБ ПРЕМІУМ»	0,0	43 638,5	-	665 778,2	100%
37. ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	6 017 658,8	1 009 026,7	16,77%	367 680,9	7,46%
38. ПАТ «ПРОФІН БАНК»	0,0	34 710,3	-	41 988,5	11,99%
39. ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	0,0	112 041,3	-	104 948,6	13,41%
40. АТ «РОДОВІД БАНК»	3 281 777,2	1 304 644,6	39,75%	1 393 932,2	29,00%
41. АТ «БАНК СІЧ»	-	0,0	-	0	0%
42. АТ «КБ СОЮЗ» ⁵	43 020,0	24,8	0,06%	0,0	0,0%
43. ПАТ «СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»	0,0	0,0	-	0,0	0,0%
44. ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	0,0	15 912,9	-	13 239,2	2,40%
45. ПАТ «БАНК ТРАСТ»	0,0	67 907,2	-	278 775,7	41,38%

⁴ Відсутність доступу до інформації про банк

⁵ Контроль над банком не встановлено

Банк	Затверджена ліквідаційна маса ¹ , тис. грн	Реалізовано майна банку		Задоволено вимог кредиторів	
		тис. грн	% ²	тис. грн	% ³
46. ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	0,0	37 532,3	-	35 444,3	3,16%
47. ПАТ «УКРІНБАНК»	0,0	0,0	-	86 042,2	2,84%
48. ПАТ «УКРКОМУНБАНК»	0,0	3 224,3	-	0,0	0%
49. ПУАТ «ФІДОБАНК»	2 514 397,3	854 039,5	33,97%	1 167 935,1	22,78%
50. АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	10 011 981,0	2 593 422,4	25,90%	3 711 671,3	11,90%
51. ПАТ «КБ ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	0,0	189 056,5	-	240 845,4	1,71%
52. ПАТ «ЧБРР»	0,0	2 585,9	-	0	0%

Розробка системи раннього реагування

Протягом 2022 року Фонд продовжував здійснювати заходи щодо розробки та запровадження системи раннього реагування: проведено комплекс заходів, спрямованих на імплементацію положень Директиви 2014/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради про схеми гарантування депозитів у новій редакції від 16.04.2014 та Директиви Європейського Парламенту та Ради від 15.05.2014 № 2014/59/ЄС (Bank Recovery and resolution Directive, BRRD) в діяльність Фонду щодо впровадження нових механізмів відновлення платоспроможності, системи раннього реагування для завчасної підготовки до можливого врегулювання.

Проведена ефективна взаємодія з іноземними партнерами, зокрема, було проведено ряд зустрічей з групою фахівців у сфері фінансового сектору Світового банку. Продовжено роботу з експертами Світового банку щодо впровадження норм директиви в українське законодавство та розробки законопроекту з метою вдосконалення врегулювання неплатоспроможності банків. В межах взятого напрому на імплементацію норм Директиви ЄС про відновлення платоспроможності та врегулювання неплатоспроможності банків (BRRD), було проведено ряд консультацій щодо питань практичного її впровадження.

3.2. Ліквідація банків

Відповідно до частин четвертої та п'ятої статті 44 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі — Закон) Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України (далі — Національний банк) про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку.

Фонд з дня початку процедури ліквідації банку протягом трьох років (у разі ліквідації системно важливого банку — протягом п'яти років) забезпечує виконання заходів щодо управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів.

Фонд має право прийняти рішення про продовження строку управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів у разі виникнення обставин, що унеможливають здійснення продажу майна (активів) банку та

задоволення вимог кредиторів, на весь час існування таких обставин з підстав, визначених частиною п'ятою статті 44 Закону.

Підставами продовження Фондом строку є такі обставини:

- неможливість доступу Фонду або уповноваженої особи Фонду до банку при здійсненні ліквідації, до його майна (активів), книг, записів, документів, баз даних;
- набрання законної сили судовим рішенням про скасування або визнання нечинним рішення виконавчої дирекції Фонду про початок процедури ліквідації банку, якщо Фонд оскаржує таке судове рішення;
- незадоволення вимог усіх кредиторів банку за наявності майна (активів) банку, нереалізованого з причин рішень суду або іншого компетентного органу, яке мало наслідком неможливість продажу майна (активів) в порядку, визначеному частинами шостою - тринадцятою статті 51 Закону, або з причини відмови в наданні таких, що вимагаються законом, дозволу або згоди на вчинення правочину щодо відчуження майна (активів).

Згідно приписів частини другої та третьої статті 53 Закону за результатами проведення ліквідації банку Фонд складає ліквідаційний баланс та звіт, що затверджуються виконавчою дирекцією Фонду. Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідованим - з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі — ЄДР).

Станом на 01.01.2023 в управлінні Фонду знаходились 52 банки (безпосередньому управлінні Фонду 32 банки), з яких в 24 банках тривала процедура ліквідації, а в 28 банках завершено процедуру ліквідації⁶.

Загальна номінальна вартість активів (без урахування переоцінки), що обліковуються на балансах зазначених вище банків становить 139,166 млрд грн, оціночна вартість яких складає 27,011 млрд грн (табл. 3.2.1.)

Таблиця 3.2.1

№ П/П	Назва банку в ліквідації	Номінальна вартість активів, грн	Оціночна вартість активів, грн	Повноваження (Фонд безпосередньо /уповноважена особа Фонду на ліквідацію банку (УО))	Звершення процедури ліквідації банку (Так/Ні)
Всього		139 165 840 085,42	27 010 558 945,40	32 Фонд/ 20 УО	28
1	ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
2	АТ «АРТЕМ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
3	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так

⁶ Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідованим - з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ч.3 ст. 53 Закону)

4	ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ – УКРАЇНА»	0,00	0,00	Фонд	Так
5	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
6	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
7	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
8	ПАТ «ПРОФІН БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
9	ПАТ БАНК «КОНТРАКТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
10	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
12	АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	0,00	0,00	Фонд	Так
13	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
14	ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
15	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
16	ПАТ «КБ «НАДРА»	0,00	0,00	Фонд	Так
17	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	0,00	0,00	Фонд	Так
18	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
19	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
20	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
21	ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ»	0,00	0,00	Фонд	Так
22	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	0,00	0,00	Фонд	Так
23	ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
24	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	0,00	0,00	Фонд	Так
25	АТ «БАНК ВЕЛЕС»	0,00	0,00	Фонд	Так
26	ПАТ «ІМЕКСБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
27	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	0,00	0,00	Фонд	Так
28	ПАТ «АКТАБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Ні
29	ПАТ «БАНК КАМБІО»	24 998 780,84	14 039 836,31	Фонд	Ні
30	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	2 800 155 111,98	365 575 759,51	Фонд	Ні
31	ПУАТ «ФІДОБАНК»	42 898 016,03	43 281 744,08	Фонд	Ні
32	АТ «ВТБ БАНК»	48 704 558,97	30 048 735,28	Фонд	Ні
33	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	0,00	0,00	УО	Так
34	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	1 762 171 024,77	85 591 754,30	УО	Ні
35	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	21 104 906 933,41	1 140 428 353,25	УО	Ні
36	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 725 914 807,97	2 297 075 421,91	УО	Ні
37	АТ «КБ «СОЮЗ»	44 716 886,35	44 716 886,35	УО	Ні
38	ПАТ «УКРІНБАНК»	5 322 424 608,25	0,00	УО	Ні
39	ПАТ «КСГ БАНК»	455 096 000,00	122 824 240,00	УО	Ні
40	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	0,00	0,00	УО	Ні
41	АТ «РОДОВІД БАНК»	0,00	0,00	УО	Ні
42	АТ АКБ «АРКАДА»	1 805 516 032,96	1 433 210 909,79	УО	Ні
43	АТ «МІСТО БАНК»	776 375 798,79	207 859 121,71	УО	Ні
44	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	811 685 357,57	412 859 788,90	УО	Ні
45	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	37 087 272 519,78	5 960 578 802,05	УО	Ні
46	АТ «МР БАНК»	44 046 570 286,43	7 092 638 730,62	УО	Ні
47	АТ «МЕГБАНК»	11 190 051 473,51	7 332 202 001,70	УО	Ні
48	АТ «БАНК СІЧ»	2 640 757 607,39	0,00	УО	Ні
49	ПАТ «БАНК "МОРСЬКИЙ"»	156 802 493,28	156 772 921,93	УО	Ні
50	ПАТ «ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ»	183 292 763,89	182 382 248,54	УО	Ні
51	ПАТ «СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»	21 957 718,13	20 948 456,11	УО	Ні

52	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК»	113 571 305,12	67 523 233,06	УО	Ні
----	---------------------------------------	----------------	---------------	----	----

Розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами наведено у таблиці 3.2.2 та рисунку 3.2.1:

Таблиця 3.2.2

Розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами

Найменування	Номінальна вартість, млн грн
Високоліквідні кошти	3 444,58
<i>в т.ч. кошти та цінності в касі, з них</i>	275,87
<i>в т.ч. кошти на коресп/накопич рахунку в НБУ, з них</i>	3 168,70
Міжбанк розміщений, в т.ч. кошти на кор.рахунках	73,43
Цінні папери, корп. права, в т.ч. вкладення в асоційовані та дочірні компанії	10 437,23
Кредитний портфель	112 581,16
Дебіторська заборгованість	5 980,11
Нерухомість, земля	5 600,41
Нефінансові та нематеріальні активи: активи на продаж, ОЗ, запаси, тощо	857,93
Інші активи	191,00
Всього активи (без врахування переоцінки)	139 165,84
<i>Дебіторська заборгованість списана у збиток (позабаланс)</i>	1 159,94
<i>Інші активи (позабаланс)(активи на продаж)</i>	0,66

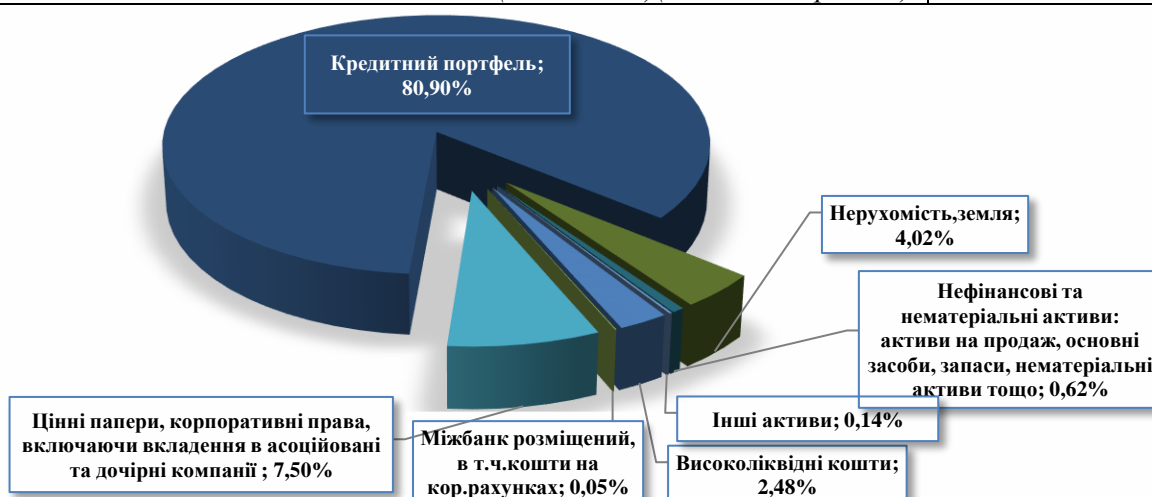

Рис. 3.2.1. Розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами, %
Протягом 2022 року Фондом розпочато процедуру ліквідації в 4 неплатоспроможних банках: АТ «МР БАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 131 від 25.02.2022), ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 130 від 25.02.2022), АТ «МЕГАБАНК» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 506 від 21.07.2022), АТ «БАНК СІЧ» (рішення виконавчої дирекції Фонду № 803 від 07.10.2022) в яких в стислі терміни проведено інвентаризацію майна та формування їх ліквідаційної маси (табл. 3.2.3).

Таблиця 3.2.3.

Дані ліквідаційної маси банків, ліквідація яких розпочата у 2022 році

Банк	Балансова вартість активів, грн	Ринкова вартість активів, грн
АТ «МР БАНК»	37 291 115 339,67	9 734 176 051,78
ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК»	48 186 036 654,42	6 017 658 750,21
АТ «МЕГАБАНК»	10 792 387 672,52	7 251 391 275,69
АТ «БАНК СІЧ»	2 682 271 696,25	1 909 598 739,11

Протягом звітного року Фондом забезпечено оновлення переліку банків щодо яких заплановано завершити процедуру ліквідації протягом 2022-2023 років. Так, в аналізованому році до відповідного переліку було включено ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» по якому складено та затверджено відповідним рішенням виконавчої дирекції Фонду план заходів щодо завершення процедури його ліквідації.

З метою мінімізації потенційних перешкод в проведенні державної реєстрації припинення банків в ЄДР в майбутньому, Фондом забезпечено закриття виконавчих проваджень, боржниками за якими є банки, що знаходяться в безпосередньому управлінні Фонду, в кількості більш ніж 34 проваджень, забезпечено вихід АТ «ВТБ БАНК» з складу учасників в інших юридичних особах, забезпечено скасування в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку випусків цінних паперів АТ «ІМЕКСБАНК», а також забезпечено усунення перешкод (арештів/заборон відчуження накладених в рамках цивільного судочинства та в рамках кримінальних проваджень) в реалізації активів банку, який знаходиться в безпосередньому управлінні Фонду, а саме: АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (активи реалізовано, складено ліквідаційний баланс).

Протягом 2022 року в безпосереднє управління Фонду було прийнято 5 банків — ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА», АТ «РОДОВІД БАНК», ПУАТ «ФІДОБАНК», АТ «ВТБ БАНК», АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ». Наприкінці звітного року, а саме 28.12.2022 виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення щодо подальшого здійснення процедури ліквідації ПАТ «АКБ КАПІТАЛ» безпосередньо Фондом, починаючи з 06.01.2023.

Упродовж звітного року рішенням виконавчої дирекції Фонду було затверджено зміни до «Методичних рекомендацій щодо дій структурних підрозділів і посадових осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, у тому числі уповноважених осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідації банків, у сфері управління ліквідацією». Передумовою внесення змін послугувала необхідність доповнення переліку проведень за операціями обліку оренди та приведення у відповідність до налаштувань в Єдиній операційній інформаційній системі Фонду» (далі — ЄОІС) доповнення щодо відображення у бухгалтерському обліку передачі майна (активів) акціонерам, що залишилося після задоволення всіх вимог кредиторів, доповнення переліку проведень по технологічному згортанню в ЄОІС ліквідаційного балансу щодо обліку непоточних нефінансові активів, які

необхідні для вжиття Фондом заходів, передбачених частиною п'ятою статті 52 Закону та включені до переліку майна, що не підлягає продажу відповідно до статті 51 Закону.

На виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України (далі — РНБОУ) «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» від 11.05.2022 (далі – рішення РНБОУ) затвердженого указом Президента України від 11.05.2022 №326/2022 та введеного в дію Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11.05.2022 «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів», а також розпорядження Кабінету міністрів України від 13.09.2022 № 815-р «Деякі питання проведення примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів», завдяки Фонду забезпечено перерахування до спеціального фонду державного бюджету коштів в еквіваленті 17 млрд. грн з рахунків ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» та «МР БАНК», що ліквідуються Фондом на підставі рішень правління Національного банку України № 90-рш/БТ та № 91-рш/БТ про відкликання банківських ліцензій та ліквідацію і відповідних рішень виконавчої дирекції Фонду.

В межах виконання рішення РНБОУ, за участі Фонду 15.12.2022 було забезпечено передачу ДП «НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ», на праві господарського відання, корпоративних прав у розмірі 5 080 310 373 простих іменних акцій, що становлять 99,77 відсотка статутного капіталу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (код згідно з ЄДРПОУ 00039002, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Малопадвальна, 8), а також запроваджено процес щодо виконання вимог Рішення РНБОУ в частині передачі ДП «НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ» на праві господарського відання корпоративних прав у розмірі 24 065 460 500 простих іменних акцій, що становлять 100 відсотків статутного капіталу АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «МІЖНАРОДНИЙ РЕЗЕРВНИЙ БАНК», при цьому процес було завершено 10.01.2023 з внесенням державним реєстратором змін до відомостей про юридичну особу, які містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань в частині зміни складу засновників (учасників) юридичної особи, а саме зміни кінцевого бенефіціарного власника, якому належать 100 відсотків майна АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «МІЖНАРОДНИЙ РЕЗЕРВНИЙ БАНК», з Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» (місцезнаходження: російська федерація, 117997, м. москва, вул. вавілова 19, реєстраційний номер 1027700132195) на нового кінцевого бенефіціарного власника – Держава Україна в особі ДП «Національний фонд інвестицій України».

Варто зазначити, що в 2022 році Фондом завершено процедуру ліквідації в 4 (чотириох) неплатоспроможних банках, складено та затверджено відповідними

рішеннями виконавчої дирекції Фонд ліквідаційні баланси та звіти про виконання ліквідаційної процедури (табл. 3.2.4).

Таблиця 3.2.4.

Банки, в яких Фондом завершено процедуру ліквідації у 2022 році

Назва банку	Дата ліквідаційного балансу (станом на)	Реквізити рішення виконавчої дирекції Фонду
ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	26.10.2022	№927 від 17.11.2022
АТ «БАНК ВЕЛЕС»	14.03.2022	№ 265 від 27.04.2022
АТ «ІМЕКСБАНК»	25.03.2022	№341 від 17.05.2022
АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	24.06.2022	№576 від 08.08.2022

У процесі проведення процедури ліквідації ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» вимоги кредиторів, внесені до Переліку (реєстру) акцептованих вимог кредиторів ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» були погашені в повному обсязі. У зв'язку із цим, на виконання «Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються» затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 21.08.2017 № 3711 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.09.2017 за № 1104/30972, уповноваженою особою Фонду на ліквідацію ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» 21.10.2022 було передано акціонерам ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» залишкове майно банку (за вартістю визначеною незалежним суб'єктом оціночної діяльності в розмірі — 66 771 675,06 грн), яке залишилось після задоволення вимог усіх кредиторів, відповідно до статті 52 Закону.

3.3. Надходження до неплатоспроможних банків

За звітний рік надходження до неплатоспроможних банків становили 4 427,0 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «МР БАНК» 1 983,8 млн грн, що складає 44,8% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися АТ «Промінвестбанк» та АТ «БАНК СІЧ» з сумами 1 109,7 млн грн, або 25,1% загальної суми, та 642,9 млн грн, або 14,5% загальної суми, відповідно. У таблиці 3.3.1 наведені дані 7 банків з питомою вагою надходжень 1,0% та вище. До решти банків надійшло 42,0 млн грн, що становить 0,9% загальної суми.

Таблиця 3.3.1

Надходження до неплатоспроможних банків

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «МР БАНК»	1 983,8	44,8%
2	АТ «Промінвестбанк»	1 109,7	25,1%
3	АТ «БАНК СІЧ»	642,9	14,5%
4	АТ АКБ «АРКАДА»	398,2	9,0%
5	АТ «МЕГАБАНК»	126,6	2,9%
6	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	71,1	1,6%
7	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	52,7	1,2%
8	Інші банки	42,0	0,9%
	Всього	4 427,0	100,0%

Найбільша питома вага (по 34,1%) надходжень до неплатоспроможних банків у звітному році припадає на надходження від продажу майна та від погашення цінних паперів відповідно (табл. 3.3.2).

Таблиця 3.3.2.

Види надходжень до неплатоспроможних банків

Види надходжень	Сума, млн грн	Питома вага
Продаж майна	1 511,8	34,1%
Цінні папери	1 511,2	34,1%
Інші надходження (надходження з коррахунків)	840,1	19,0%
Погашення кредитів	490,2	11,1%
Оренда	73,7	1,7%
Всього	4 427,0	100,00%

За звітний рік надходження до неплатоспроможних банків від продажу майна становили 1 511,8 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «Промінвестбанк» 1 009,0 млн грн, що складає 66,8% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися АТ АКБ «АРКАДА» та АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» з сумами 360,8 млн грн, або 23,9% загальної суми, та 51,8 млн грн, або 3,4% загальної суми, відповідно. У таблиці 3.3.3 наведена інформація щодо 4 банків з питоною вагою надходжень 1,0% та вище. До решти банків надійшло 39,0 млн грн, що становить 2,5% загальної суми.

Таблиця 3.3.3

Надходження від продажу майна

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «Промінвестбанк»	1 009,0	66,8%
2	АТ АКБ «АРКАДА»	360,8	23,9%
3	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	51,8	3,4%
4	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	51,2	3,4%
5	Інші банки	39,0	2,5%
	Всього	1 511,8	100,0%

За звітний рік надходження до неплатоспроможних банків від погашення цінних паперів становили 1 511,2 млн грн, з них 99,6% або 1 505,8 млн грн надійшло до АТ «МР БАНК».

3.4. Розрахунки з кредиторами банків

З дня початку процедури ліквідації банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку.

Оцінка проводиться шляхом залучення суб'єктів оціночної діяльності у порядку, визначеному Положенням Про порядок відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб №434 від

28.03.2016 р. (зі змінами та доповненнями) та іншими нормативно- правовими актами Фонду.

Кошти, одержані в результаті ліквідації та продажу майна (активів) банку, інвестування тимчасово вільних коштів банку в державні цінні папери, спрямовуються Фондом на задоволення вимог кредиторів за умови достатності коштів для забезпечення процедури ліквідації в такій черговості:

1) зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;

2) грошові вимоги щодо заробітної плати, що виникли із зобов'язань банку перед працівниками до прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;

3) вимоги Фонду, що виникли у випадках, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

4) вимоги вкладників - фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб - підприємців), які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену Фондом;

5) вимоги Національного банку України, що виникли в результаті зниження вартості застави, наданої для забезпечення кредитів рефінансування, а також для забезпечення повернення банкнот і монет, переданих Національним банком України на зберігання та для проведення операцій з ними;

6) вимоги фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб - підприємців), які не є пов'язаними особами банку, платежі яких або платежі на ім'я яких заблоковано;

7) вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, юридичних осіб - клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами;

8) інші вимоги, крім вимог за субординованим боргом;

9) вимоги кредиторів банку (фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців, а також юридичних осіб), які є пов'язаними особами банку;

10) вимоги за субординованим боргом;

11) вимоги за інструментами з умовами списання/конверсії.

Вимоги до банку, не задоволені в результаті ліквідаційної процедури та продажу майна (активів) банку на дату складення ліквідаційного балансу, вважаються погашеними.

Фонд має право звертатися до осіб, які відповідно до законодавства несуть відповідальність за шкоду (збитки), завдану кредиторам, вимоги яких залишилися незадоволеними після завершення процедури ліквідації, - у випадку припинення неплатоспроможного банку або банку, щодо якого було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», як юридичної особи.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від продажу майна (активів) банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі якщо обсяг коштів, одержаних від продажу майна (активів), недостатній для повного задоволення всіх вимог однієї черги, вимоги

задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору однієї черги. У разі відмови кредитора від задоволення визнаної в установленому порядку вимоги Фонд не враховує суму грошових вимог цього кредитора.

Так, станом на 01.01.2023 року загальна балансова вартість активів 47 банків під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становила 138,64 млрд грн, в той час як їх оціночна вартість – 26,54 млрд грн, або 19,1%, що є недостатнім для задоволення всіх вимог кредиторів банків (табл. 3.4.1.)

Таблиця 3.4.1.

Балансова та оціночна вартість активів, в яких затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів

№ з/п	БАНК	Балансова вартість активів, тис грн	Оціночна вартість активів, тис грн
1	ПАТ КБ «СТАНДАРТ» (рішенням суду відмінено державну реєстрацію припинення юридичної особи)	0,00	0,00
2	АТ «АРТЕМ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
3	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
4	ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-Україна» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
5	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
6	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
7	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
8	ПАТ «ПРОФІН БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
9	ПАТ БАНК «КОНТРАКТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
10	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
12	АТ «БАНК БОГУСЛАВ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
13	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
14	ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
15	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
16	ПАТ «КБ «НАДРА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
17	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
18	ПАТ «БАНК «ТРАСТ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
19	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
20	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
21	ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00

22	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
23	ПАТ «ВЕКТОР БАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
24	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
25	АТ «БАНК ВЕЛЕС» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
26	ПАТ «ІМЕКСБАНК» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
27	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
28	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (банк в стадії завершення ліквідації)	0,00	0,00
29	ПАТ «АКТАБАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	0,00	0,00
30	ПАТ «БАНК КАМБІО» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	24 998,78	14 039,83
31	АТ «РОДОВІД БАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	0,00	0,00
32	АТ «ВТБ БАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	48 704,56	30 048,74
33	ПУАТ «ФІДОБАНК» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	42 898,02	43 281,74
34	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» (ліквідація банку здійснюється Фондом)	2 800 155,11	365 575,76
35	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	21 104 906,93	1 140 428,35
36	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 725 914,81	2 297 075,42
37	ПАТ «АКБ "КАПІТАЛ»	1 762 171,02	85 591,75
38	ПАТ «УКРІНБАНК» (останні дані на 07.07.2016)	5 322 424,61	0,00
39	ПАТ «КСГ БАНК» (останні дані на 10.04.2017)	455 096,00	122 824,24
40	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	0,00	0,00
41	АТ АКБ «АРКАДА»	1 805 516,03	1 433 210,12
42	АТ «МІСТО БАНК»	776 375,80	207 859,79
43	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	811 685,36	412 859,79
44	ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК»	37 087 272,52	5 960 578,80
45	АТ «МР БАНК»	44 046 570,29	7 092 638,73
46	АТ «Мегабанк»	11 190 051,47	7 332 202,00
47	АТ «БАНК СІЧ»	2 640 757,61	0,00
	Загальна сума в тис. грн	138 645 498,92	26 538 215,20

Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2023 становила 325 264 060,34 тис. грн (враховуючи банки, в яких завершено ліквідацію), з них (в розрізі черг наведено у таблиці 3.4.2.):

Таблиця 3.4.2.

Стан погашення кредиторських вимог, в розрізі черг станом на 01.01.2023

ВСЬОГО ПО БАНКАМ (включно з ліквідованими)	Заявлено	Погашено	Залишок
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2023, тис. грн	325 264 060,34	59 853 757,04	265 410 303,30
1 черга, тис. грн	7 061,95	1 666,78	5 395,17
2 черга, тис. грн	69 439, 97	66 073,88	3 366,09
3 черга, тис. грн	103 600 430,25	28 697 371,20	74 903 059,06
4 черга, тис. грн	40 465 686, 05	4 844 646,58	35 621 039,47
5 черга, тис. грн	28 425 735 ,59	2 363 395,57	26 062 340,02
6 черга, тис. грн	83 354,01	10 119,92	73 234,09
7 черга, тис. грн	114 335 950,98	22 345 405,09	91 990 545,88
8 черга, тис. грн	11 191 145,23	209 521,74	10 981 623,49
9 черга, тис. грн	24 718 548,17	1 190 336,66	23 528 211,51
10 черга, тис. грн	2 366 708,13	125 219,62	2 241 488,51
11 черга, тис. грн	0,00	0,00	0,00

Станом на 01.01.2023 під управлінням Фонду знаходилося 52 банки (враховуючи 28 банків, по яким затверджено ліквідаційний баланс), стан погашення кредиторських вимог по цим банкам наведено у таблиці 3.4.3:

Таблиця 3.4.3.

Стан погашення кредиторських вимог по банкам під управлінням Фонду, в розрізі черг станом на 01.01.2023

ВСЬОГО ПО БАНКАМ (під управлінням Фонду)	Заявлено	Погашено	Залишок
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2023, тис. грн	254 576 026,45	42 505 557,90	212 070 468,55
1 черга, тис. грн	7 061,95	1 666,78	5 395,17
2 черга, тис. грн	53 350,35	51 841,47	1 508,88
3 черга, тис. грн	79 749 655,76	21 907 947,44	57 841 708,32
4 черга, тис. грн	29 935 205,23	2 783 520,07	27 151 685,16
5 черга, тис. грн	27 197 170,41	1 686 251,62	25 510 918,79
6 черга, тис. грн	68 158,59	8 447,77	59 710,82
7 черга, тис. грн	85 961 086,88	15 918 028,26	70 043 058,62
8 черга, тис. грн	8 013 837,56	147 417,39	7 866 420,17
9 черга, тис. грн	22 096 698,04	437,09	22 096 260,95
10 черга, тис. грн	1 493 801,66	0,00	1 493 801,66
11 черга, тис. грн	0,00	0,00	0,00

За 2022 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено – **3 970 220,25** тис. грн (рис. 3.4.1.).

Погашення кредиторських вимог за 2022 рік

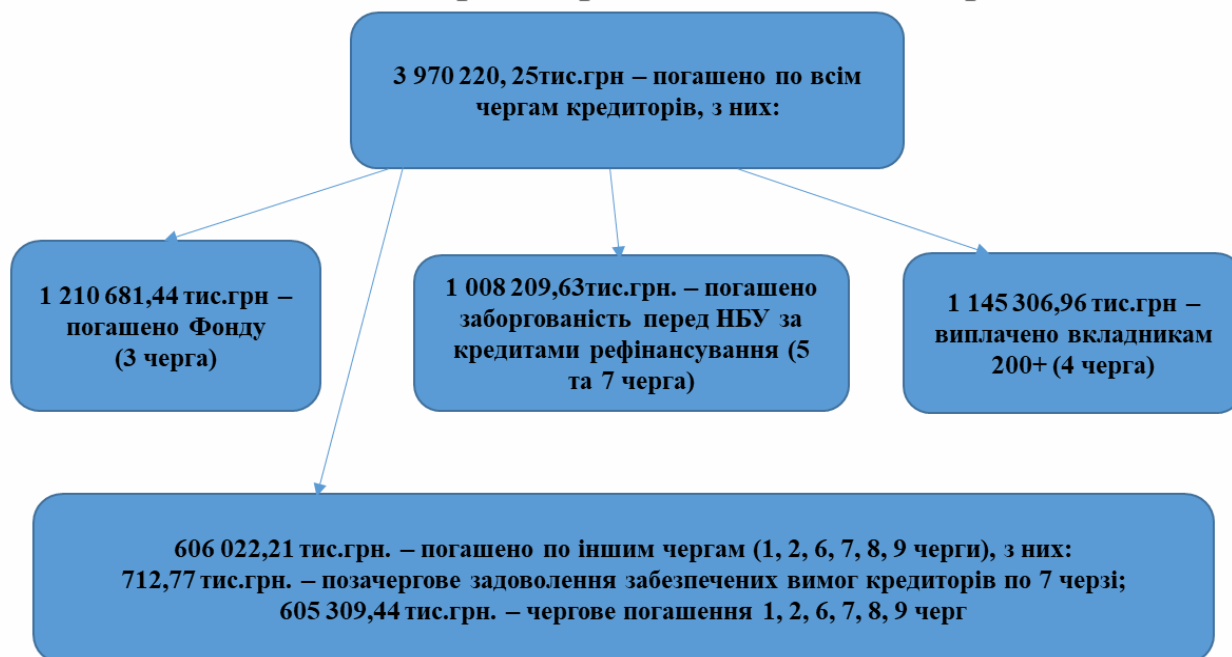

Рис. 3.4.1. Погашення кредиторських вимог за 2022 рік

Погашення кредиторських вимог першої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів першої черги – 7 061,95 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 погашено 1 666,78 тис. грн, що становить 23,60% всієї заборгованості по черзі, з них за 2022 рік – 1 666,78 тис. грн.

З 2 банків повністю першу чергу погашено в 1 неплатоспроможному банку. По 1 банку не розпочато погашення першої черги, а саме: АТ «Мегабанк».

Погашення кредиторських вимог другої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів другої черги – 69 439,97 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 погашено 66 073,880 тис. грн, що становить 95,15% всієї заборгованості по черзі, з них за 2022 рік – 7,29 тис. грн.

Повністю другу чергу погашено в 38 неплатоспроможних банках. По 3 банкам повне погашення не відбулось, в зв'язку з тим, що окремі фізичні особи вчасно не з'явилися за заробітною платою. Кількість депонованих коштів по таким банкам – 1 270,32 тис. грн.

По 3 банкам не розпочато погашення другої черги, а саме: ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ» (банк ліквідовано), АТ «Мегабанк», АТ «БАНК СІЧ».

Погашення кредиторських вимог третьої черги (Фонду)

Сума акцептованих вимог кредиторів третьої черги – 103 600 430,25 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 погашено 28 697 371,20 тис. грн, що становить 27,70% всієї заборгованості по черзі, з них за 2022 рік – 1 210 681,44 тис. грн.

Лідерами по погашенню третьої черги за 2022 рік були наступні банки:

1. АТ «МР БАНК» – 1 194 444,40 тис. грн (98,66% від суми погашення третьої черги за 2022 рік);

2. АТ АКБ «АРКАДА» – 7 639,41 тис. грн (0,63% від суми погашення третьої черги за 2022 рік);

3. ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» – 4 211,47 тис. грн (0,35% від суми погашення третьої черги за 2022 рік);

4. ПАТ «ІМЕКСБАНК» – 1 285,72 тис. грн (0,11% від суми погашення третьої черги за 2022 рік);

5. ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» - 837,47 тис. грн (0,07% від суми погашення третьої черги за 2022 рік).

На рисунку 3.4.2. наведені лідери серед банків по обсягу погашення третьої черги (за весь час) станом на 01.01.2023 (у відсотковому співвідношенні суми погашення кожного банку до загальної суми погашення третьої черги кредиторів – 28 697 371,20 тис. грн):

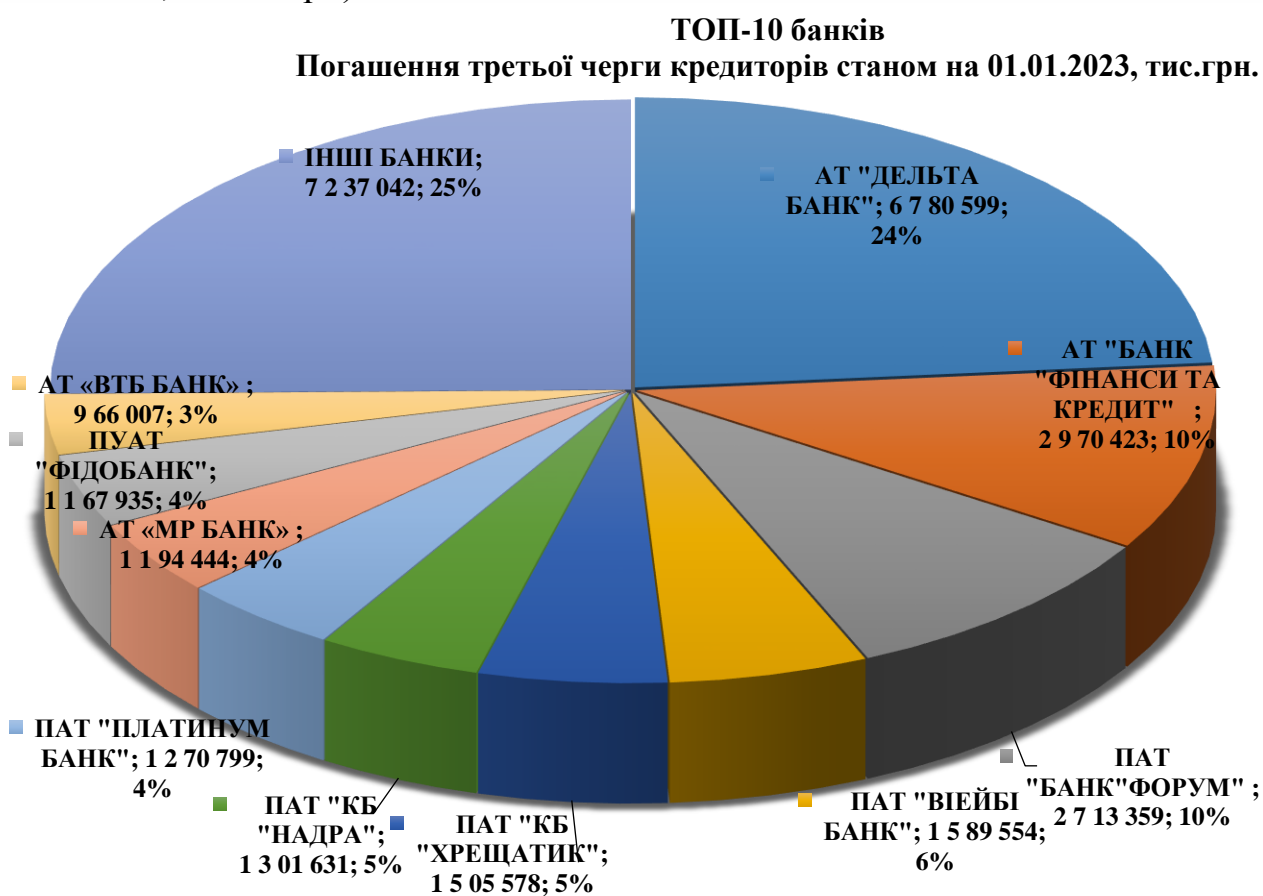

Рис. 3.4.2. ТОП-10 банків погашення третьої черги кредиторів станом на 01.01.2023, тис грн

Погашення кредиторських вимог четвертої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів четвертої черги – 40 465 686,05 тис. грн.
По четвертій черзі погашено 4 844 646,58 тис. грн, що становить 11,97 %.

За 2022 рік четверту чергу погашено на –1 145 306,96 тис. грн.

Повністю четверту чергу погасили наступні банки:

1. ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» (задоволено вимоги 18 вкладників 200+).
2. ПАТ «ГРІН БАНК» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+).
3. ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» (задоволено вимоги 65 вкладників 200+).
4. ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (задоволено вимоги 108 вкладників 200+).
5. ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» (задоволено вимоги 3 вкладників 200+).
6. ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+).
7. ПАТ «ВБР» (задоволено вимоги 139 вкладників 200+).
8. ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (задоволено вимоги 311 вкладників 200+).
9. ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (задоволено вимоги 1080 вкладників 200+).

По АТ «ВТБ БАНК» задоволено 99,80 % вимог кредиторів – 645 173,84 тис. грн, з них за 2022 рік – 5,87 тис. грн.

По АТ «МР БАНК» задоволено 76,64% вимог кредиторів – 1 083 654,99 тис. грн, з них за 2022 рік – 1 083 654,99 тис. грн.

Погашення кредиторських вимог п'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів п'ятої черги – 28 425 735,59 тис. грн, що складається із заборгованості перед НБУ наступних банків: ПАТ «РЕАЛ БАНК» – 551 395,94 тис. грн (банк ліквідовано), ПАТ «БАНК «ФОРУМ» – 486 712,41 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, залишок заборгованості перед НБУ 25,30 тис.грн. – зразки монет, які належать НБУ, банк ліквідовано), ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – 190 456,83 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, банк ліквідовано), ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – 107 667,89 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» – 2 785 721,40 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «КБ «НАДРА» – 9 425 385,75 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс), ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» - 1 255 381, тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс), АТ «РОДОВІД БАНК» - 3 986 779,43 тис. грн, АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – 6 941 123,33 тис. грн (погашено 741 247, 57 тис. грн), ПАТ «ІМЕКСБАНК» – 2 695 110, 74 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс).

Загалом п'яту чергу погашено на 2 363 395,57 тис. грн, що складає 8,31% від загальної заборгованості по п'ятій черзі.

За 2022 рік п'яту чергу погашено на 945 000,00 тис. грн (АТ «РОДОВІД БАНК»).

Погашення кредиторських вимог шостої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів шостої черги –83 354,01 тис. грн.

Шосту чергу погашено на 10 119,92 тис. грн, що становить 12,14%, з них: ПАТ «ГРІН БАНК» – 6,50 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» – 7,81 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «АКБ «НОВИЙ» – 4,13 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» – 30,48 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» – 16,23 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «ВБР» – 146,74 тис. грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» – 1 460,26 тис. грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано), АТ «ВТБ БАНК» – 1 581,31 тис. грн (95,90% акцептованих банком вимог по шостій черзі), ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі), ПАТ «ДІАМАНТБАНК» (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі), ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (25,65% акцептованих банком вимог по шостій черзі).

За 2022 рік шосту чергу погашено на 2 323,40 тис. грн.

Погашення кредиторських вимог сьомої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів сьомої черги – 114 335 950,98 тис. грн, в тому числі залишок забезпеченого боргу перед НБУ, що включений до сьомої черги станом на 01.01.2023 становить – 7 158 627,98 тис. грн (в тому числі 688 643,54 тис. грн по банкам щодо яких внесено запис до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про державну реєстрацію припинення юридичної особи, а отже, ліквідація банків вважається завершеною, а банки ліквідованими).

Сьому чергу погашено на 22 345 405,09 тис. грн (19,54%) (за 2022 рік сьому чергу погашено на – 664 506,15 тис. грн), з них:

– позачергове задоволення вимог кредиторів (НБУ) по черзі за весь час (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів) – 15 746 115,47 тис. грн (за 2022 рік погашено – 63 209,63 тис. грн):

ПАТ «КБ «ДАНІЕЛЬ» – за весь час 14 865,08 тис.грн. (банк ліквідовано).

ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» – за весь час 274 725,86 тис. грн (банк ліквідовано).

ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» – за весь час 13 801,65 тис. грн (банк ліквідовано).

ПАТ «БАНК «ДЕМАРК» – за весь час 26 519,41 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано).

АТ «ПОРТО-ФРАНКО» – за весь час 38 107,23 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано).

ПАТ «БГ БАНК» – за весь час 135 851,17 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано).

ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» – за весь час 184 368,49 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано).

АТ «ЄВРОГАЗБАНК» – за весь час 101 292,56 тис. грн (банк ліквідовано).

АТ КБ «ЕКСПОБАНК» – за весь час 197 127,86 тис. грн, (банк ліквідовано).

ПАТ «ЛЕГБАНК» – за весь час 2 316,88 тис. грн, (банк ліквідовано).

ПАТ «АКТИВ БАНК» – за весь час 80 423,07 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» – за весь час 2 458 618,22 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «КБ «НАДРА» – за весь час 3 261 675,30 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – за весь час 623,25 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – за весь час 291 597,95 тис. грн (борг погашено повністю).

ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» – за весь час 248 615,18 тис. грн (борг погашено повністю).

ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 322 720,47 тис. грн, за 2022 рік – 8209,73 тис. грн.

ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 70 062,77 тис. грн.

ПАТ «ІМЕКСБАНК» – за весь час 467 495,66 тис. грн, за 2022 рік – 42 533,00 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» – за весь час 305 138,29 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 5 091 627,00 тис. грн, за 2022 рік – 12 466,90 тис. грн.

АТ «РОДОВІД БАНК» – за весь час 433 604,73 тис. грн.

ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» – за весь час 145 673,49 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «МІСТО БАНК» – за весь час 160 868,36 тис. грн, (борг погашено повністю).

– позачергове задоволення вимог забезпечених кредиторів (треті особи) за весь час – 1 280 754,79 тис. грн (за 2022 рік погашено – 712,77 тис. грн):

ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» – за весь час 240 563,97 тис. грн (з них 1 213,50 тис. грн – забезпечений МБК з ПАТ «Реал Банк», 118 758,91 тис. грн – АТ «Ощадбанк», 120 591,56 тис. грн – ДП «Антонов») (банк ліквідовано).

АТ БАНК «МЕРКУРІЙ» – за весь час 47 510,78 тис. грн (з них 35 957,36 тис. грн – «Державна іпотечна установа», 11 553,42 тис. грн – ТОВ «ПЛАНЕТА КОМФОРТ») (банк ліквідовано).

ПАТ «ФОРУМ» – за весь час 35 377,80 тис. грн (забезпечений МБК з ПАТ «ВТБ Банк», передача у власність ВТБ банку готелю «Баккара») (банк ліквідовано).

ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» – за весь час 6 694,63 тис. грн (з них 4 682,74 тис. грн – «Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України», 2 011,89 тис. грн – «Державна іпотечна установа») (банк ліквідовано).

ПАТ КБ «СТАНДАРТ» – за весь час 255,92 тис. грн (АБ «Укргазбанк»).

ПАТ «СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК» – за весь час 2 905,17 тис. грн (гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк») (банк ліквідовано).

АТ «ФОРТУНА-БАНК» – за весь час 130 355,64 тис. грн (АТ «Укрексімбанк») (банк ліквідовано).

АТ «ЄВРОГАЗБАНК» – за весь час 2 165,19 тис. грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України») (банк ліквідовано).

АТ КБ «ЕКСПОБАНК» – за весь час 99 055,72 тис. грн (з них 8 200,08 тис. грн – гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк», 90 855,63 тис. грн – ТОВ «ФК «Прайм Кепітал Груп») (банк ліквідовано).

ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» – за весь час 2 003,99 тис. грн (з них 31,82 тис. грн – ПАТ «Альфа банк», 1 972,17 тис. грн – гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» – за весь час 48 181,08 тис. грн («Державна іпотечна установа») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК» – за весь час 27 256,79 тис. грн (забезпечений МБК з ПАТ «КБ «Хрещатик») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «АКТИВ БАНК» – за весь час 915,33 тис. грн (АТ «Укрексімбанк») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «КБ «НАДРА» – за весь час 152 166,38 тис. грн (з них 36 808,66 тис. грн – «Німецько – Український фонд», 9 952,40 тис. грн – ПАТ «Альфа банк», 105 405,32 тис. грн – «Державна іпотечна установа») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» – за весь час 7 050,10 тис. грн (гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – за весь час 11 009,28 тис. грн («Німецько – Український фонд») (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «БАНК БОГУСЛАВ» – за весь час 907,83 тис. грн (гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс).

ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК» – за весь час 632,50 тис. грн (гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» – за весь час 287,66 тис. грн (гарантійний депозит ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»).

ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – за весь час 15 362,98 тис. грн (ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»).

АТ «ВТБ БАНК» – за весь час 95 303,76 тис. грн (АТ «ТАСКОМБАНК»).

ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 11 123,23 тис. грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»).

ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 59 597,95 тис. грн. (з них 57 366,81 тис. грн – «Німецько – Український фонд», 2 231,14 тис. грн – ТОВ «Порше Мобіліті»).

ПАТ «ІМЕКСБАНК» – за весь час 10 035,85 тис. грн (з них 278,85 тис. грн – гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк», 9 757,00 тис. грн – «Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»).

ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» – за весь час 6 944,63 тис. грн («Німецько – Український фонд») (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 29 225,62 тис. грн («Укрексімбанк»).

ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» – за весь час 3 804,94 тис. грн (ПАТ «МТС Україна» (ПРАТ «ВФ Україна») (затверджено ліквідаційний баланс).

АТ «МІСТО БАНК» - 50 628,08 тис. грн, в тому числі за 2022 рік – 521,52 тис. грн (АТ «АЛЬПАРІ БАНК», АТ «ПУМБ»).

АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» - за весь час 191,25 тис. грн (АТ «ПУМБ»).
– чергове задоволення вимог кредиторів:

ПАТ «КЛАСИКБАНК» – 2 207,64 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

ПУАТ «СМАРТБАНК» – 21 286,20 тис. грн (36,39% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

ПАТ «ПРАЙМ–БАНК» – 110 677,47 тис. грн (64,26% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

ПАТ «ОМЕГА БАНК» – 2 736,45 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

ПАТ «ГРІН БАНК» – 102 784,18 тис. грн (97,35% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

АТ КБ «ТК КРЕДИТ» – 3 275,96 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» – 340 025,11 тис. грн (враховуючи погашення заборгованості за кредитами рефінансування перед НБУ погашено 49,84% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» – 44 256,08 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

ПАТ «АКБ «КИЇВ» – 1 228,12 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» – 40 952,13 тис. грн (6,83% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» – 11 108,49 тис. грн (55,50% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

ПАТ «АКБ «НОВИЙ» – 3 340,35 тис. грн (100%) (банк ліквідовано).

АТ «БАНК ВЕЛЕС» – 849,30 тис. грн (52,05% загальної заборгованості банку по черзі).

ПАТ «ВБР» – 4 189 893,56 тис. грн (83,85% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

АТ «ВТБ БАНК» – 642 025,70 тис. грн (52,70% загальної заборгованості банку по черзі), за 2022 рік – 1,81 тис. грн.

ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – 81 123,56 тис. грн (3,60% без врахування позачергового погашення та 15,15% загальної заборгованості банку по черзі з врахуванням позачергового погашення), за 2022 рік -22 612,69 тис. грн.

ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» - 257 326,22 тис. грн (100% загальної заборгованості банку по черзі), за 2022 рік - 51 772,89 тис. грн.

АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – 538 878,38 тис. грн (позачергове задоволення кредиторських вимог ДІУ за рішенням суду).

ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» - 361 735,30 тис. грн (9,09 % загальної заборгованості банку по черзі), за 2022 рік – 361 735,30 тис. грн.

АТ «МР БАНК» - 164 461,04 тис. грн (5,93% загальної заборгованості банку по черзі), за 2022 рік – 164 461,04 тис. грн.

Погашення кредиторських вимог восьмої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів восьмої черги – 11 191 145,23 тис. грн. Станом на 01.01.2023 року восьму чергу погашено на 209 521,74 тис. грн - 1,87% від загальної заборгованості по черзі, з них:

10,71 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (погашено 100% заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

218,55 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ОМЕГА БАНК» (погашено 0,04% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

39 030,00 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ГРІН БАНК» (погашено 96,31% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

22 348,14 тис. грн – ПАТ «БАНК «ЮНІСОН», з них позачергове 10 177,86 тис. грн – АБ «Укргазбанк», 12,12 тис. грн – АТ «ТАСКОМБАНК», чергове – 12 158,16 тис. грн (загалом погашено 100% заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

496,95 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

2 857,80 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-Україна» (АТ «Укрексімбанк») (загалом погашено 41,75% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс).

400,14 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК «КОНТРАКТ» (ПАТ АБ «Укргазбанк») (загалом погашено 18,13% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс).

143 868,30 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», з них 65 312,69 тис. грн – Міжнародна Фінансова Корпорація «International Finance Corporation», 78 555,62 тис. грн – АТ «Ощадбанк» (загалом погашено 99,34% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс).

291,14 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі).

Погашення кредиторських вимог дев'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів дев'ятої черги – 24 718 548,17 тис. грн. Станом на 01.01.2023 дев'яту чергу погашено на 1 190 336,66 тис. грн – 4,82% від загальної заборгованості по дев'ятій черзі, з них:

972 632,68 тис. грн – чергове задоволення АТ КБ «ТК КРЕДИТ» (57,62% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

204 795,88 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

12 395,95 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

55,57 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «ВБР» (0,01% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

19,49 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

437,09 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» (100% загальної заборгованості банку по черзі).

Погашення кредиторських вимог десятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів десятої черги – 2 366 708,13 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 десяту чергу погашено на 5,29% від загальної заборгованості по черзі, а саме на 125 219,62 тис. грн, з них:

10 063,93 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

39 926,88 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (31,14% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

75 228,80 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

Погашення кредиторських вимог станом на 01.01.2023 наведено на рисунку 3.4.3.

Рис. 3.4.3 Погашення кредиторських вимог в розрізі черг, станом на 01.01.2023

Окремо зазначимо інформацію щодо погашення заборгованості неплатоспроможних банків за кредитами НБУ.

Всього за 2022 рік погашено заборгованість за кредитами НБУ на 1 008 222,40 тис. грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів) з них: позачергово відбулись погашення – 42 533,00 тис. грн (ПАТ «ІМЕКСБАНК»); 12 479,67 тис. грн (АТ «ДЕЛЬТА БАНК»); 8 209,73 тис. грн (ПАТ «БАНК КАМБІО») та погашено у порядку черговості – 945 000,00 тис. грн (АТ «РОДОВІД БАНК»). За весь час за кредитами НБУ погашено – 16 691 128,24 тис. грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів).

Станом на 01.01.2023 заборгованість неплатоспроможних банків за кредитами рефінансування НБУ обліковується на рахунках 13 банків (без врахування банків,

які ліквідовано і по яким залишились зобов'язання перед НБУ), загальний залишок заборгованості по цим банкам – 37 667 715,20 тис. грн.

3.5. Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку та позовна робота Фонду

Впродовж 2022 року Фондом забезпечено здійснення правового супроводження виведення 20 неплатоспроможних банків з ринку, повноваження щодо яких делеговані уповноваженим особам Фонду, а також 32 банків, за якими визначені Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) повноваження під час ліквідації здійснювались Фондом безпосередньо та виведення з ринку яких супроводжувалось структурними підрозділами Фонду, а саме:

- юридичний супровід процесів щодо захисту національних інтересів України під час виведення банків з ринку та забезпечення примусового вилучення/відчуження активів (майна) банків та інших осіб пов'язаних із державою-агресором;

- оперативний розгляд та своєчасне надання відповідей на депутатські звернення, запити адвокатів, нотаріусів, листи юридичних та фізичних осіб, підготовка юридичних роз'яснень, висновків, рекомендацій з будь-яких питань пов'язаних із виведенням неплатоспроможних банків з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банків;

- ефективне юридичне супроводження та реалізація реєстраційних дій нерозривно пов'язаних із належною реалізацією процесів ліквідації неплатоспроможних банків;

- погодження та розробка стратегій щодо роботи з активами;

- правове супроводження процесів продажу та управління активами неплатоспроможних банків, наслідком яких є продаж активів та забезпечення надходження грошових коштів від їх реалізації;

- координація та контроль здійснення претензійно-позовної роботи неплатоспроможних банків.

2022 рік відзначився сталим функціонуванням судової системи України, для забезпечення якого Радою Суддів України було прийнято ряд нормативних актів, які в цілому забезпечили доступ до правосуддя сторонам процесу, з врахуванням певних рекомендацій в умовах воєнного стану.

Протягом 2022 року Фонд не припиняв здійснення судово-претензійної роботи, за результатами яких до ключових здобутків можна віднести ряд позитивних рішень у судових справах, ухвалених як на користь Фонду, так і на користь неплатоспроможних банків, а також правових висновків, сформованих Великою Палатою Верховного Суду, що внесли чіткість у правозастосування та правовідносинах, що виникають під час ліквідації банків.

Зокрема, Великою Палатою Верховного Суду 15.09.2022 року було прийнято Постанову в рамках судової справи № 910/12525/20 щодо спору про визнання недійсним з моменту укладення договору купівлі-продажу майнових прав за

кредитними договорами та договорами забезпечення, відкритих торгів (аукціону) та протоколу електронного аукціону.

Цим рішенням Велика Палата Верховного суду, в тому числі, підтвердила, що питання про належне чи неналежне виконання сторонами зобов'язань за договором кредиту підлягає дослідженню у межах спору про стягнення заборгованості та не впливає на правомірність та дійсність договору про відступлення права вимоги, а, відтак, обраний позивачем в межах даного спору спосіб захисту є неналежним, оскільки не призведе до захисту його порушеного права, та зазначила, що оскарженню підлягає договір купівлі-продажу, а вимоги про визнання недійсними торгів (аукціону) та протоколу електронного аукціону не є ефективними способами захисту.

Вказані висновки активно використовувались Фондом при розгляді аналогічних судових справ у 4 кварталі 2022 року з винесенням позитивних рішень на користь Фонду.

Не можна залишити поза увагою Постанову Великої Палати Верховного Суду від 11.01.2022 року по справі №910/10784/16, якою фактично підтверджено, що транзакції проблемного банку та його клієнтів повинні здійснюватися через кореспондентський рахунок банку, відкритий в НБУ з відображенням як їх списання/надходження з рахунку клієнта, так і надходження на власний рахунок банку, а здійснення платежу за такими рахунками поза кореспондентським рахунком свідчить про безоплатність угоди.

При цьому суд зазначив, що порушення заборони НБУ на здійснення розрахунків за правочинами не через кореспондентський рахунок само по собі не свідчить про нікчемність договору, натомість такі протиправні дії разом з іншими обставинами свідчать про наявність передбачених пунктами 1, 2, 3, 7 частини третьою статті 38 Закону підстав нікчемності правочинів, за якими банк безоплатно здійснив відчуження майна, узяв на себе зобов'язання без установаження обов'язку контрагента щодо вчинення відповідних майнових дій, відмовився від власних майнових вимог.

Загальна кількість судових проваджень у 2022 році по неплатоспроможним банкам, повноваження на виведення яких делеговане в тому числі уповноваженим особам Фонду, згідно даних облікової системи, склала понад 2900 справ.

При цьому, претензійно-позовна робота безпосередньо Фонду, включаючи справи, де останній є учасником, протягом 2022 року налічувала понад 2600 судових справ, з ціною позову - понад 43 млрд. грн.

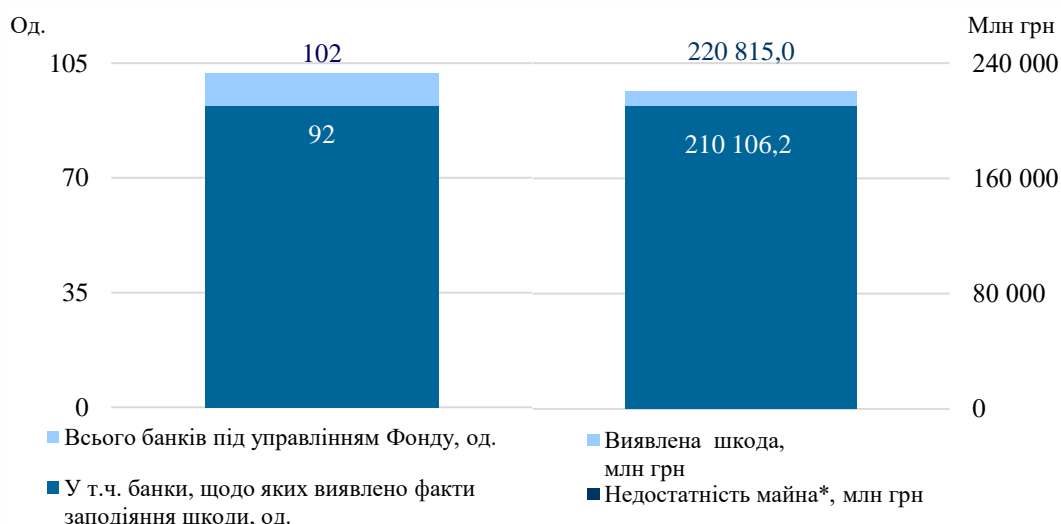
3.6. Стягнення шкоди з пов'язаних осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності, та робота з юридичними консультантами

Протягом 2022 року Фондом проаналізовано документи 29 неплатоспроможних банків на предмет виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам (колишнім кредиторам) рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. У вказаному періоді виявлено факти заподіяння

банкам та їх кредиторам шкоди на загальну суму 26,7 млрд грн, а також встановлено більше 300 пов'язаних з банками осіб, щодо яких є підстави стверджувати, що їх рішеннями, діями або бездіяльністю заподіяно таку шкоду.

Таким чином, станом на 31.12.2022 Фонд за наслідками проведеної роботи здійснив дослідження та додатковий аналіз фактів та обставин заподіяння шкоди щодо 92 банків, в результаті чого виявлено збитки у загальному розмірі 220,8 млрд грн та встановлено більше 800 осіб, рішення, дії або бездіяльність яких могли призвести до заподіяння такої шкоди банкам та/або їх кредиторам (рис. 3.6.1).

*Обчислена як різниця між сумою непогашених залишків 1-8 черг вимог кредиторів (крім вимог пов'язаних осіб) та оціночною вартістю залишку ліквідаційної маси банків

Рис. 3.6.1. Виявлення шкоди, завданої банкам та їх кредиторам, станом на 31.12.2022

Протягом 2022 року Фонд в порядку, визначеному статтею 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон), пред'явив до суду 10 позовних заяв до 147 пов'язаних осіб щодо 8 банків. Загальний розмір заявлених вимог про відшкодування шкоди (збитків) становив близько 9,3 млрд грн, зокрема:

- позов щодо ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» про стягнення шкоди (збитків) в загальній сумі понад 3,0 млрд грн;
- позов щодо ПАТ «ЄВРОГАЗБАНК» про стягнення шкоди (збитків) в загальній сумі понад 2,3 млрд грн;
- позов щодо АТ БАНК «МЕРКУРІЙ» про стягнення шкоди (збитків) в загальній сумі понад 1,3 млрд грн;
- позов щодо АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ» про стягнення шкоди (збитків) в загальній сумі понад 1,1 млрд грн;
- позов щодо ПАТ «ВіЕйБі БАНК» про стягнення шкоди (збитків) в загальній сумі понад 0,5 млрд грн.

Таким чином, на виконання положень статті 52 Закону з метою стягнення шкоди (збитків) з пов'язаних з банками осіб станом на 31.12.2022 Фондом

пред'явлено 79 позовних заяв в господарських провадженнях до 933 пов'язаних з банками осіб щодо 50 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 109,5 млрд грн (рис. 3.6.2). Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить понад 434 млн грн. Вживаються заходи щодо фактичного виконання таких судових рішень у примусовому порядку.

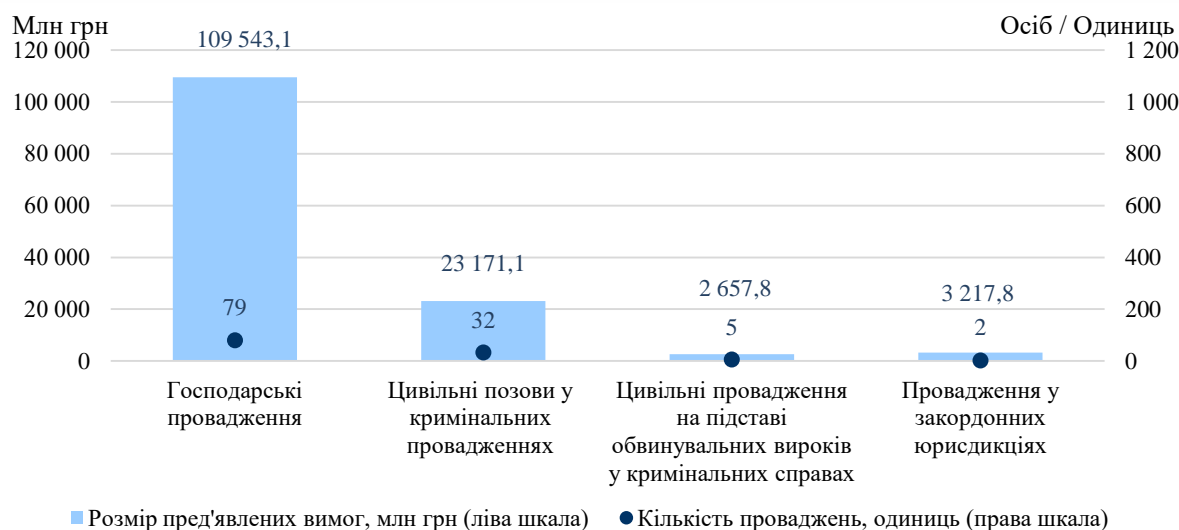

Рис. 3.6.2. Судова робота щодо стягнення шкоди, завданої банкам та їх кредиторам, станом на 31.12.2022

За результатами проведення досудових розслідувань у кримінальних провадженнях Фонд протягом 2022 року пред'явив 5 цивільних позовів (з яких 4 – до суду у межах кримінальних справ, а 1 – на етапі досудового розслідування) до 6 цивільних відповідачів (з яких 4 особи – обвинувачені, 1 особа – підозрювана) щодо 6 банків. Загальний розмір пред'явлених вимог становив понад 7,3 млрд грн, зокрема:

- цивільний позов на суму понад 5,5 млрд грн щодо службової особи ПАТ «РЕАЛ БАНК»;
- цивільний позов на суму понад 0,8 млрд грн щодо пов'язаної з АТ «РОДОВІД БАНК» особи;
- цивільний позов на суму понад 0,5 млрд грн щодо службової особи ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК»;
- цивільний позов на суму понад 0,4 млрд грн щодо службової особи ПАТ КБ «СТАНДАРТ».

Таким чином, в рамках взаємодії з правоохоронними органами, з метою відшкодування шкоди (збитків), заподіяної банкам кримінальними правопорушеннями, станом на 31.12.2022 Фондом пред'явлено 33 цивільних позови до 66 цивільних відповідачів (підозрюваних/обвинувачених) щодо 22 банків на загальну суму понад 23,2 млрд грн.

Разом з цим, за результатами розгляду судами кримінальних проваджень, на підставі прийнятих судових рішень станом на 31.12.2022 Фонд пред'явив 5 позовних заяв до 5 відповідачів по 5 банкам на загальну суму вимог понад 2,6 млрд грн. Загальний розмір позовних вимог Фонду, задоволених згідно судових рішень, які набрали законної сили, становить понад 1,2 млрд грн. Вживаються заходи щодо фактичного виконання судових рішень у примусовому порядку.

Протягом 2022 року Фонд продовжував роботу щодо залучення міжнародних юридичних консультантів – фахівців у сфері міжнародного права з метою пошуку та повернення виведених за межі України коштів (активів) збанкрутілих банків, представництва інтересів Фонду (банків) в судових органах іноземної юрисдикції. У 2022 році було укладено 4 договори з іноземними юридичними радниками щодо представництва інтересів Фонду і таких неплатоспроможних банків як АТ «ФОРТУНА-БАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» і ПАТ «КБ «НАДРА» у судових процесах (кримінальних, цивільних, господарських) про відшкодування збитків, заподіяних таким банкам та їхнім кредиторам пов'язаними з банками особами (власниками, керівниками та/або іншими особами, визначеними частиною першою статті 52 Закону України «Про банки і банківську діяльність») у закордонних юрисдикціях. Станом на 31.12.2022 є чинними 12 договорів щодо таких банків: АТ БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ», ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ», АТ «ІМЕКСБАНК», ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК», ПАТ «РЕАЛ БАНК», ПУАТ «ФІДОБАНК», ПАТ КБ «СВРОБАНК», ПАТ «ВЕКТОР БАНК», ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК», ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», ПАТ «ФІНБАНК», ПАТ «ЕНЕРГОБАНК», АТ «ДЕЛЬТА БАНК», АТ «ФОРТУНА-БАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» і ПАТ «КБ «НАДРА».

4. КОНСОЛІДОВАНИЙ ПРОДАЖ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

4.1. Результати продажу майна неплатоспроможних банків

Протягом 2022 року за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) неплатоспроможними банками було реалізовано активів (майна) банків на загальну суму понад 1,5 млрд грн.

Упродовж 2022 року Фонд провів понад 1 650 відкритих електронних аукціонів у системі Prozorro.sale, з них більше 150 аукціонів були результативними. Після початку російської воєнної агресії на території України 24 лютого 2022 року продаж активів (майна) банків був призупинений та фактично відновлений лише влітку 2022 року (рис. 4.1.1).

Балансова вартість реалізованих активів в 2022 році становила 2 млрд грн. Таким чином, співвідношення ціни реалізації активів (майна) до балансової вартості склало за рік близько 77% (табл. 4.1.1). Такий високий показник пояснюється продажем в 2022 році ліквідних активів (нерухомого майна) російських банків ПАТ «Промінвестбанк» та АТ «МР Банк», процедури ліквідації яких було розпочато 25 лютого 2022 року.

Рис. 4.1.1. Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2022 рік, млн грн

Таблиця 4.1.1

Реалізація активів (майна) банків в 2022 році

Місяць 2022 року	Балансова вартість реалізованих активів (майна) банків, тис. грн	Ціна реалізації активів за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам, тис. грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%
УСЬОГО	2 001 174	1 535 200	77%
Січень	25 375	1 011	4%
Лютий	31 246	5 166	16,5%
Березень	0	0	-
Квітень	0	12	8035%
Травень	1	28	3047%
Червень	0	1	-
Липень	1	4	382%
Серпень	399 057	241 225	60%
Вересень	274 421	444 172	162%
Жовтень	958 267	611 609	64%

Листопад	40 040	46 144	115%
Грудень	272 766	185 829	68%

Протягом квітня – липня 2022 року реалізованими були лише активи (майно), продаж яких здійснюється безпосередньо фізичним та юридичним особам.

У серпні, жовтні та грудні конверсія продажу активів була на рівні або більше 60%. Це пов'язано із тим, що окрім об'єктів нерухомого майна та транспортних засобів, також були реалізовані великі лоти прав вимоги за кредитними договорами та майнові права на нерухоме майно. Зокрема:

- в серпні відбувся продаж кредиту ПАТ «Промінвестбанк», в забезпеченні за яким майнові комплекси з переробки молока загальною площею 52,2 тис. кв.м, - ціна реалізації 75,7 млн грн, конверсія 23%;

- в жовтні – реалізовано 5 лотів прав вимоги за кредитними договорами банків АТ АКБ «АРКАДА» та АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», загальною ціною продажу 30,4 млн грн, середньою конверсією 23% та майнові права на нерухоме майно банку АТ АКБ «АРКАДА» у м. Київ, ціна реалізації 351 млн грн, конверсія – 47%;

- в грудні – кредит ПАТ «Промінвестбанк» позичальника юридичної особи, що займався наданням в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна, ціна реалізації 12,8 млн грн, конверсія – 50%, кредит АТ «МР БАНК» позичальника фізичної особи з конверсією 22%, також відбувся результативний аукціон з реалізації незавершеного будівництва АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» в м. Золотоноша з ціною реалізації 92 млн грн та конверсією 45%.

Як вже зазначалось, співвідношення ціни реалізації активів (майна) банків до балансової вартості реалізованих активів (майна) за 2022 рік становило 77%, але даний показник конверсії по окремих типах активів варіюється від 4,0% до 1608%. Більш детально ефективність продажу різних типів активів (майна) банків наведено в таблиці 4.1.2.

Таблиця 4.1.2.

Співвідношення ціни реалізації активів за результатами відкритих торгів (аукціонів) до їх балансової вартості за 2022 рік

Тип активу	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації, млн грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%
УСЬОГО	2 001,17	1 535,20	77%
Нерухоме майно (індивід.продаж)	705,08	966,49	137%
Земельні ділянки (індивід.продаж)	8,13	42,77	526%
Транспортні засоби (індивід.продаж)	1,80	11,15	618%
Інші активи (основні засоби, монети, нематеріальні активи) (індивід.продаж)	16,89	39,60	234%
Дебіторська заборгованість (індивід.продаж)	742,29	351,00	47%
Кредити юрид. осіб (індивід.продаж)	466,52	115,38	25%
Пули кредитів фізичних осіб (іпотека)	53,52	1,56	3%
Іпотечні кредити фіз.осіб (індивід.продаж)	6,59	1,51	23%
Безпосередній продаж активів юридичним чи фізичним особам	0,36	5,74	1608%

В 2022 році, незважаючи на появу нових активів (майна) до реалізації, продовжилась динаміка зниження сумарної ціни реалізації активів в порівнянні з попередніми роками. Але в цьому році це пов'язане із зупиненням майже на пів року продажів у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та веденням активних бойових дій на території України.

Ціна реалізації активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2022 рік у розмірі 1,54 млрд грн становить 64% показника 2021 року (2,42 млрд грн) та 42% показника 2020 року (3,69 млрд грн) (табл.4.1.3).

Таблиця 4.1.3.

Порівняння ціни реалізації активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2020 - 2022 роки

Тип активу	Ціна реалізації за 2020 рік, тис. грн	Ціна реалізації за 2021 рік, тис. грн	Ціна реалізації за 2022 рік, тис. грн
УСЬОГО	3 693 155	2 415 250	1 535 200
Нерухоме майно	985 131	1 021 687	966 491
Майнові права на нерухоме майно	8 308	39 782	351 000
Земельні ділянки	164 771	569 737	42 770
Транспортні засоби	5 577	7 764	11 147
Права вимоги за кредитними договорами та дебіторська заборгованість	2 447 309	708 170	118 446
Цінні папери	14 208	655	0
Інші активи та безпосередній продаж	67 851	67 455	45 346
УСЬОГО реалізовано лотів, шт.	1 123	291	152

В умовах воєнної агресії російської федерації по відношенню до України Фонд використовує всі можливі шляхи для реалізації активів (майна) на вимогу Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» в найкоротший строк за найвищою вартістю. Так, в 2022 році Фонд застосував нові підходи до продажу активів (майна) під час воєнного стану в Україні, які регламентували продаж активів (майна), які не були реалізовані до початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України 2022 року, а також визначили процедуру продажу активів банків, ліквідацію яких Фонд розпочав у 2022 році.

Окрім продажу активів через електронну торгову систему Prozorro.sale також здійснюється безпосередній продаж активів (майна) банків юридичним чи фізичним особам. Для зручності потенційних покупців є можливість застосування акредитивної форми розрахунків за придбаний актив (майно) банків. Також для зручності учасників торгів передбачена можливість сплати гарантійного внеску за участь у відкритих торгах (аукціоні) шляхом внесення учасниками грошових коштів на поточний рахунок організатора відкритих торгів (аукціону) та/або надання електронної банківської гарантії на користь організатора відкритих торгів (аукціону).

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) банків за 2022 рік – 99%

реалізованих активів (майна) банків від загального обсягу належить 5 банкам. Лідером продажу активів (майна) банків є ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», що становить 65% (за ціною реалізації) всіх успішних відкритих торгів (аукціонів) за 2022 рік (рис. 4.1.2.).

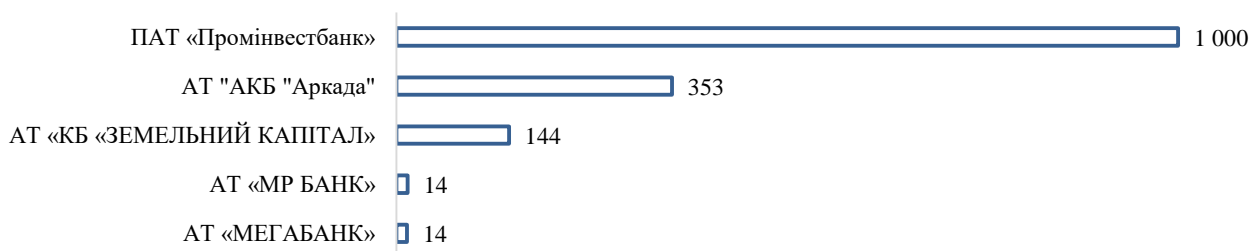

Рис. 4.1.2. Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2022 року, млн грн

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2022 року реалізовані активи (майно) банків мали наступну структуру за типами активів (майна) банків (табл. 4.1.4.):

Таблиця 4.1.4.

Результати реалізації майна банків за структурою та типами активів

ВСЬОГО, млн грн	1 535,2	100%
Нерухомість, земельні ділянки, основні засоби та нематеріальні активи	1 048,7	68,32%
Майнові права на нерухоме майно / дебіторська заборгованість	351,0	22,85%
Права вимоги за кредитними договорами	118,4	7,71%
Продаж безпосередньо юридичним чи фізичним особам	5,7	0,37%
Інші активи (картини, монети тощо)	11,3	0,74%

Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) складає реалізація нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) понад 68%. Річне співвідношення по всіх типах зазначених активів ціни реалізації до їх балансової вартості за 2022 рік становить 145%, детально наведено на рисунку 4.1.3.

Рис. 4.1.3. Порівняння балансової вартості та ціни реалізації основних засобів млн грн у 2022 році.

У вересні сума реалізації основних засобів була найвищою за 2022 рік. Це пов'язано із продажем одразу кількох великих об'єктів нерухомості ПАТ «Промінвестбанк», а саме продаж:

- нежитлових будівель загальною площею 5 641,0 кв.м в м. Дніпро по вул. Воскресенська (вул. Леніна) будинки 17 та 17а за 72,6 млн грн;
- нежитлового будинку загальною площею 2 152 кв.м, що розташований в місті Києві, вул. Драгоманова, будинок 21-А за 72,3 млн грн;
- будівлі банку в центрі м. Івано-Франківськ загальною площею 3 786,3 кв.м за 70,0 млн грн;
- будівлі банку в м. Хмельницький площею 7 235,4 кв.м за 61,0 млн грн;
- нежилых приміщень загальною площею 2 407,1 кв.м в м. Житомир, бульвар Новий, будинок 5 та 7 за 43,5 млн грн;
- нежитлового будинку загальною площею 1 623,2 кв.м в м. Києві на вулиці Червоноткацька, 29а за 32,5 млн грн.

У структурі реалізованих основних засобів 92% становлять об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення), 1,0% - транспортні засоби, 4% - земельні ділянки та 3,0% - інші основні засоби (меблі, обладнання, нематеріальні активи тощо) (рис. 4.1.4.).

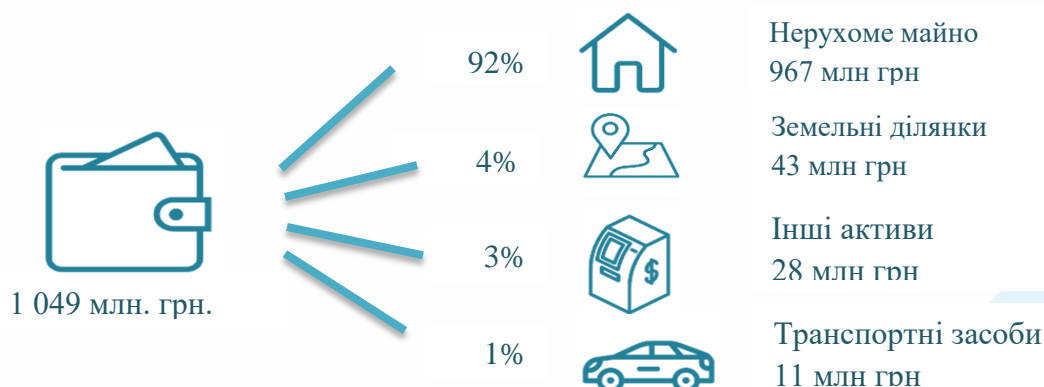

Рис. 4.1.4. Розподіл ціни реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) основних засобів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) за 2022 р.

Об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення) та земельні ділянки, що реалізовувались, розташовані переважно в м.Київ, Житомирській та Дніпропетровській областях. Хоча за ціною реалізації в лідерах також Черкаська, Хмельницька та Івано-Франківська області. Географія продажу зазначених активів (майна) більш детально зазначено в таблиці 4.1.5 та на рисунку 4.1.5.

Таблиця 4.1.5.

Розподіл реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок в 2022 році за областями України

Регіон розташування об'єкту	Кількість реалізованих об'єктів, шт.	Балансова вартість реалізованих об'єктів, млн грн	Ціна реалізації об'єктів млн грн	Співвідношення ціни реалізації об'єктів до балансової вартості об'єктів, %
УСЬОГО	113	713,2	1 009,3	142%
м. Київ	15	191,45	289,97	152%
Дніпропетровська обл.	19	82,79	125,88	152%
Черкаська обл.	5	210,85	107,81	51%
Хмельницька обл.	8	62,61	84,49	135%
Івано-Франківська обл.	3	20,34	72,66	357%
Житомирська обл.	14	29,10	65,22	224%
Вінницька обл.	3	19,49	56,04	287%
Закарпатська обл.	4	9,28	45,05	486%
Одеська обл.	7	19,74	32,95	167%
Полтавська обл.	6	18,44	32,26	175%
Волинська обл.	6	9,27	24,92	269%
Кіровоградська обл.	9	11,38	24,72	217%
Чернівецька обл.	1	12,39	15,64	126%
Тернопільська обл.	4	9,37	13,28	142%
Київська область	3	2,29	6,83	298%
Рівненська обл.	2	1,89	6,53	345%
Львівська обл.	4	2,52	5,03	199%

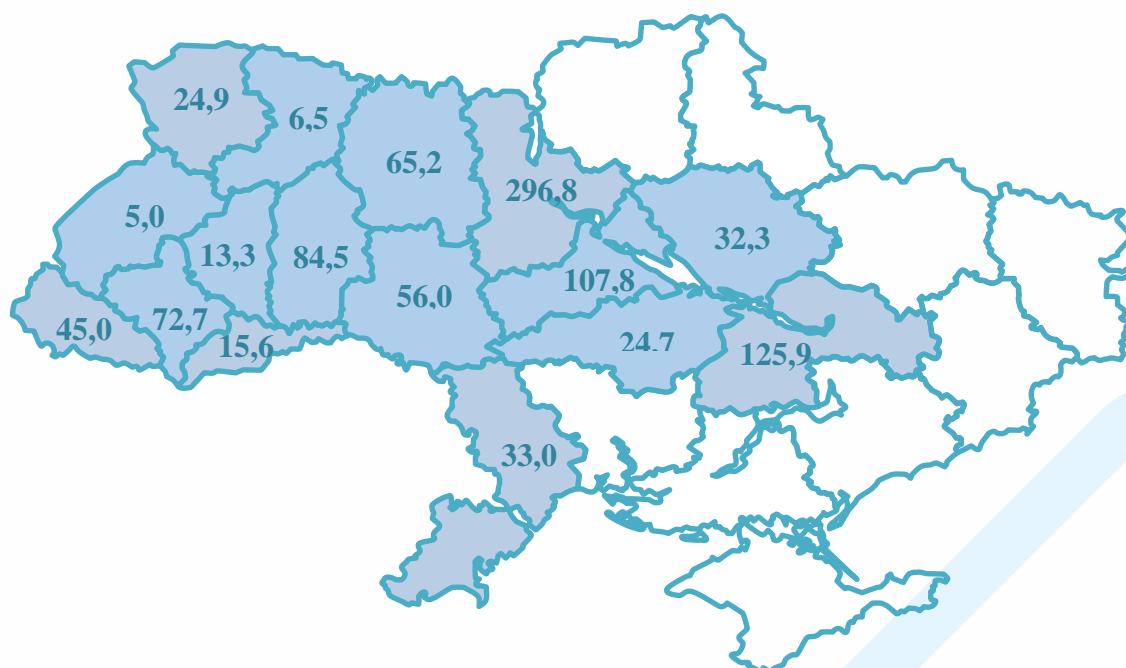

Рис. 4.1.5. Географія реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок (за ціною реалізації) млн грн, у 2022 році

В 2022 році значну частину в загальній структурі продажу активів (майна) банків займають майнові права на нерухоме майно (дебіторська заборгованість) – 351,0 млн. грн або 23% в загальній сумі реалізації. Це зумовлено продажом майнових прав на нежилий будинок – комплекс приміщень (офісний центр) площею більше 14 тис кв.м та земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Ольгинська, 3. Слід зазначити, що вказаний лот був реалізований з 27-их торгів, з конверсією 36% до початкової ціни лоту на результативному аукціоні.

За результатами відкритих торгів (аукціонів) ціна реалізації прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами – становить 8% в загальній масі всіх результативних відкритих торгів (аукціонів) (рис. 4.1.6.).

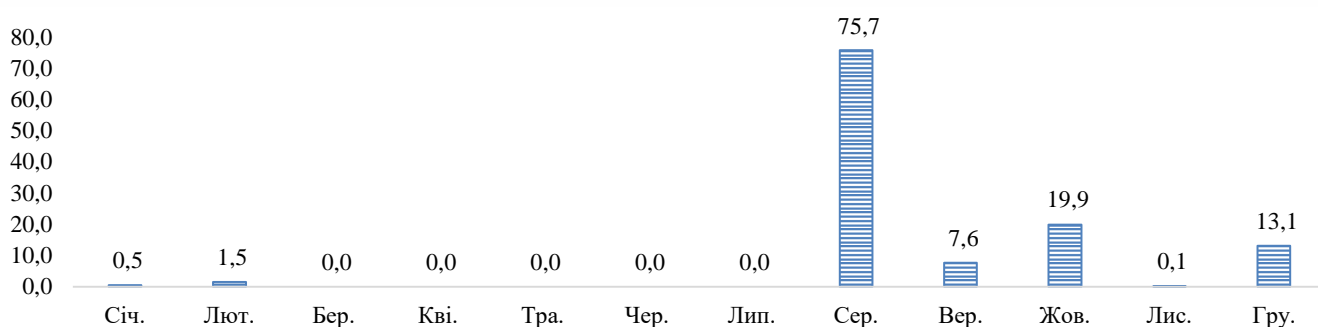

Рис. 4.1.6. Результати аукціонів з продажу кредитів, помісячно, млн грн за 2022 рік

В структурі реалізованих прав вимоги за кредитними договорами 97% становлять права вимоги за кредитними договорами, укладеними із юридичними особами та 3% - права вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними особами (рис. 4.1.7).

У серпні сума реалізації прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами була найвищою за 2022 рік. Це пов'язано із продажом права вимоги за кредитним договором позичальника - юридичної особи, що входить до групи компаній, яка є лідером з переробки молока в Україні. У забезпеченні за договором – промислова нерухомість (майнові комплекси з переробки молока) загальною площею 52,2 тис. кв.м із земельними ділянками загальною площею понад 9,5 га, обладнанням та автотранспортом в Київській, Полтавській, Вінницькій та Миколаївській областях та інші активи. Ціна реалізації договору становить 75,7 млн грн.

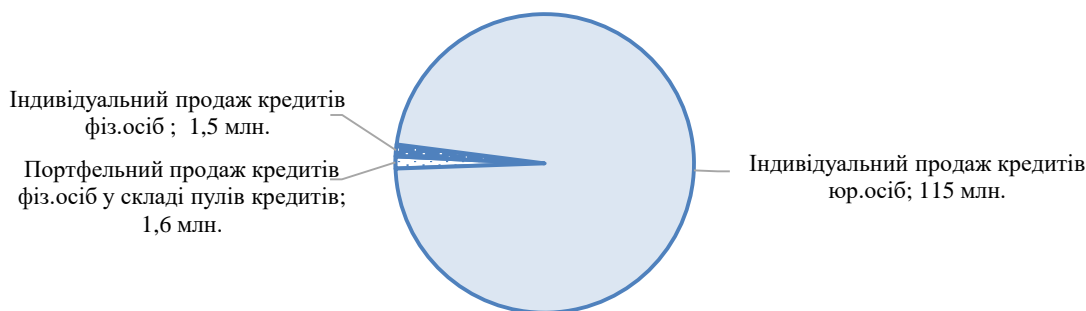

Рис. 4.1.7. Розподіл результатів аукціонів по продажу кредитів на індивідуальний та портфельний продаж, млн грн за 2022 рік

Слід зазначити, що в умовах воєнної агресії російської федерації по відношенню до України в 2022 році майже не відбувалось реалізації кредитів, об'єднаних за спільними ознаками в пули кредитів фізичних чи юридичних осіб. Було продано тільки три пули іпотечних кредитів фізичних осіб – в січні пул активів ПАТ «ЗЛАТОБАНК» (4 кредити) за 476,1 тис. грн з конверсією продажу до балансової вартості 2%, в лютому пул активів АТ «Місто Банк» (9 кредитів) за 282,5 тис. грн з конверсією продажу до балансової вартості 3,4% та пул активів АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (2 кредити) за 799,5 тис. грн. з конверсією продажу до балансової вартості 4%.

4.2. Управління активами неплатоспроможних банків

Важливим напрямом роботи Фонду є збільшення надходжень до неплатоспроможних банків від управління та продажу активів для максимального задоволення вимог їх кредиторів.

Фонд протягом останніх років послідовно розбудовує комплексну систему з управління активами банків, процедура ліквідації яких здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон), з урахуванням обсягу активів банків та динаміки їх змін. Внаслідок впровадження системи управління активами неплатоспроможних банків було забезпечено якісне управління активами з централізацією функцій щодо прийняття рішень Комітетом Фонду з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків (далі — Комітет), процедура ліквідації яких здійснюється Фондом.

Фонд постійно проводить роботу, спрямовану на зменшення (отримання компенсації) витрат кожного неплатоспроможного банку на утримання активів та збільшення рівня їх монетизації.

У 2022 році забезпечено управління активами банків, що ліквідуються як з призначенням уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку, так і банків, ліквідація яких здійснюється Фондом безпосередньо.

Порядок та процедура погодження передання в оренду майна неплатоспроможного банку визначалися Положенням про пілотний проєкт щодо

надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів), затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду 07 грудня 2020 року № 2056 (далі – Пілотний проєкт) та Положенням про оренду майна неплатоспроможних банків, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 15 лютого 2018 року №465.

З 24 лютого 2022 року у зв'язку зі збройною агресією російської федерації у відношенні України виникли обставини, що ускладнювали або зумовлювали неможливість виконання низки зобов'язань банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, та їх контрагентів за укладеними договорами оренди нерухомого майна. Для врегулювання питань щодо погашення орендарями заборгованості за договорами оренди виконавчою дирекцією Фонду прийнято рішення від 09.06.2022 року №399 «Про окремі питання оренди майна банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, пов'язані зі збройною агресією проти України», зі змінами, внесеними рішенням виконавчої дирекції Фонду від 12.09.2022 №718.

Протягом 2022 року продовжувалась робота щодо наповнення відповідного розділу інформаційного ресурсу Фонду актуальними відомостями щодо потенційних об'єктів оренди. Найбільш привабливі активи розміщувалися на вебсайті Фонду з наведенням актуальних фотографій та розміщенням презентаційних матеріалів для збору пропозицій від зацікавлених осіб та розширення кола потенційних орендарів.

В рамках Пілотного проєкту протягом 2022 року було прийнято 26 рішень Комітету, всього проведено 172 аукціони, з них – 22 успішних аукціони.

Зважаючи на воєнний стан в Україні, для збільшення зацікавленості потенційних орендарів та прискорення процесу укладення договорів оренди було ініційовано розгляд та погодження з ДП «Прозорро.Продажі» внесення змін до Регламенту ЕТС щодо зменшення з 5% до 3% плати потенційного орендаря за участь в аукціоні (винагорода оператора) та умов проведення аукціонів в період дії воєнного стану в Україні в рамках Пілотного проєкту.

За укладеними у 2022 році в рамках Пілотного проєкту договорами оренди розрахунковий розмір щомісячних надходжень від передачі в оренду приміщень становить 1 787 068,85 грн на місяць. Загальна сума надходжень від управління та передачі в оренду нерухомості протягом 2022 року склала 73,7 млн грн, в т.ч. від об'єктів, переданих в оренду в рамках Пілотного проєкту – 6,6 млн грн. Відповідно до Плану діяльності Фонду на 2022 рік заплановано надходжень від оренди в сумі 2,96 млн грн, таким чином рівень виконання планового показника складає (2489%), що також пов'язано з початком у 2022 році процедури ліквідації неплатоспроможних банків АТ «МЕГАБАНК», ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК», АТ «МР БАНК» на балансі яких обліковувалась чимала кількість об'єктів нерухомого майна, переданого в оренду.

Надходження до неплатоспроможних банків від передачі в оренду майна та рейтинг неплатоспроможних банків за надходженням від оренди у 2022 році відображено в таблицях 4.2.1 та 4.2.2 відповідно.

Таблиця 4.2.1.

Надходження до неплатоспроможних банків від управління та передачі в оренду майна протягом 2022 року

№	Період	Надходження, млн грн
1	Січень 2022	0,2
2	Лютий 2022	0,3
3	Березень 2022	0,3
4	Квітень 2022	0,3
5	Травень 2022	3
6	Червень 2022	7,6
7	Липень 2022	4,9
8	Серпень 2022	5,6
9	Вересень 2022	3,4
10	Жовтень 2022	10,8
11	Листопад 2022	4,9
12	Грудень 2022	32,5
Всього		73,8

Таблиця 4.2.2.

Рейтинг банків за надходженням від управління та оренди у 2022 році

№ з/п	Банк	Надходження, млн грн
1	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	41,5
2	АТ «МР БАНК»	29,6
3	АТ «АКБ АРКАДА»	0,8
4	АТ «МЕГАБАНК»	0,7
5	АТ «БАНК СІЧ»	0,7
6	Інші банки	0,5
Всього		73,8

У зв'язку із успішним завершенням 30.11.2022 дії Пілотного проєкту, з метою розширення аудиторії потенційних орендарів та можливості збільшення доходу було ініційоване питання щодо запровадження на постійній основі здійснення передачі в оренду нерухомого майна неплатоспроможних банків шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів), рішенням виконавчої дирекції №966 від 28.11.2022 затверджено «Положення про надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів)», яким Пілотний проєкт було трансформовано у постійно діючий нормативно-правовий акт.

Крім того, протягом 2022 року продовжено здійснення заходів у сфері захисту майна неплатоспроможних банків від протиправних посягань.

Завдяки впровадженому раніше механізму моніторингу реєстраційних дій щодо нерухомого майна банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, із застосуванням сервісу «Vkursi.pro» та інформаційних сервісів, в тому числі засобів прикладного програмного інтерфейсу Державного реєстру речових прав на

нерухоме майно, що надаються Державним підприємством «Національні інформаційні системи», протягом 2022 року Фондом своєчасно зафіксовано 1 випадок зміни власника або неправомірного обтяження щодо 1 об'єкта нерухомого майна, що належить неплатоспроможному банку.

Також триває розпочата у попередні роки робота у напрямку пред'явлення виконавчих документів до примусового виконання органам та особам, зокрема і приватним виконавцям, інститут яких було створено Міністерством юстиції України як складовий елемент реформування примусового виконання рішень судів та інших органів та який довів свою дієвість. Фондом здійснюється розподіл виконавчих документів про стягнення заборгованості з боржників банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, та станом на 31.12.2022 розподілено 5 109 виконавчих документів, зокрема у 2022 році – 189. Динаміка розподілу виконавчих документів протягом 2022 року наростаючим підсумком відображена на рисунку 4.2.1.

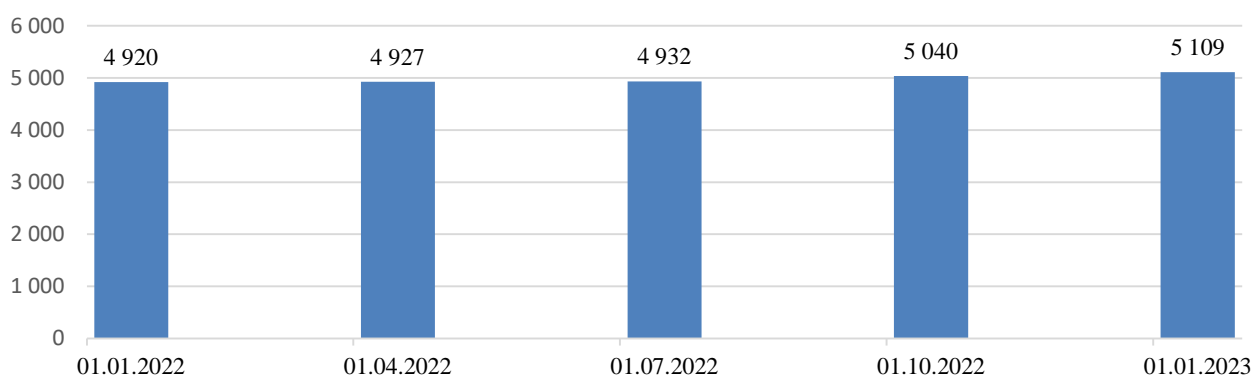

Рис. 4.2.1. Динаміка розподілених виконавчих документів

У таблиці 4.2.3 наведено загальну кількість розподілених виконавчих документів станом на 31.12.2022, за якими стягувачами є окремі неплатоспроможні банки.

Таблиця 4.2.3.

Рейтинг банків за розподіленими виконавчими документами

№	Банк	Кількість розподілених ВД
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	2881
2	Банки, в яких завершено процедуру ліквідації (затверджено ліквідаційні баланси)	1381
3	Ліквідовані банки	234
4	АТ «БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	223
5	АТ «ВТБ БАНК»	118
6	ПУАТ «ФІДОБАНК»	109
7	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	108
8	АТ «МР БАНК»	47
9	АТ «МІСТО БАНК»	28
10	АТ «МЕГАБАНК»	11
11	Інші	29
	Всього	5 109

Станом на 31.12.2022 року на користь банків, що виводяться Фондом з ринку, стягнуто коштів в загальній сумі 98 659 010,17 грн, зокрема у 2022 році – 4 383 034,04 грн, або наростаючим підсумком:

станом на 01.04.2022 – 94 400 256,34 грн (приріст +124 280,21 грн);

станом на 01.07.2022 – 94 411 531,93 грн (приріст +11 275,59 грн);

станом на 01.10.2022 – 98 519 814,83 грн (приріст +4 108 282,90 грн);

станом на 01.01.2023 – 98 659 010,17 грн (приріст +139 195,34 грн).

Динаміка надходження коштів за розподіленими виконавчими документами протягом 2022 року наростаючим підсумком відображена на рисунку 4.2.2. Рейтинг неплатоспроможних банків за рівнем надходження коштів від примусового стягнення наведено у таблиці 4.2.4.

Стягнуто за виконавчими документами, тис. грн

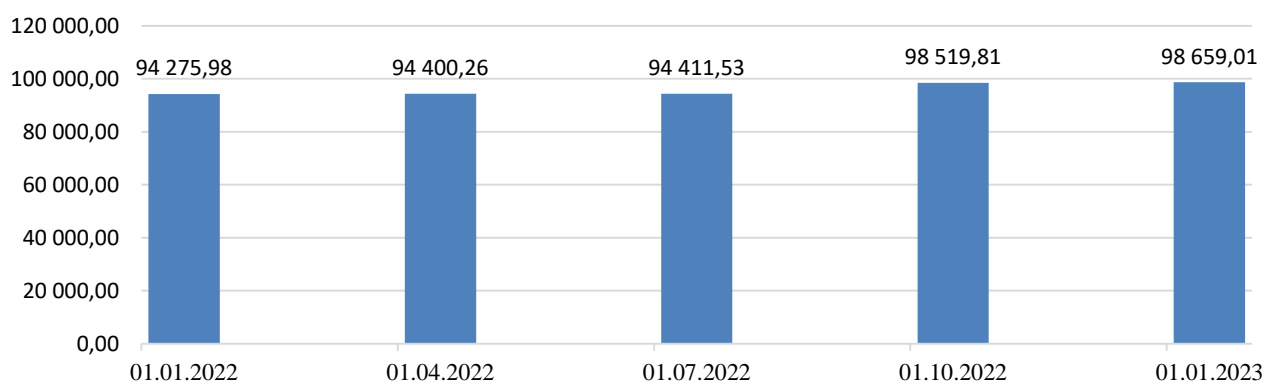

Рис. 4.2.2. Динаміка надходження коштів за розподіленими виконавчими документами протягом 2022 року

Таблиця 4.2.4.

Рейтинг банків за рівнем надходження коштів від приватних виконавців

№	Банк	Стягнуто коштів, грн	Питома вага
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	33 940 906,12	34,402%
2	АТ «ВТБ БАНК»	32 112 597,15	32,549%
3	АТ «БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"»	18 180 644,26	18,428%
4	БАНКИ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕНИМ ЛІКВІДАЦІЙНИМИ БАЛАНСАМИ	6 495 008,43	6,583%
5	ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	4 193 539,13	4,251%
6	ПУАТ «ФІДОБАНК»	3 114 892,64	3,157%
7	ЛІКВІДОВАНІ БАНКИ	554 111,03	0,562%
8	АТ «МР БАНК»	53 939,11	0,055%
9	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	8 112,30	0,008%
10	АТ «МІСТО БАНК»	5 260,00	0,005%
11	ІНШІ	0,00	0,000%
	РАЗОМ	98 659 010,17	100,000%

Протягом 2022 року до Фонду надійшов 1 пакет документів про проведення реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб відповідно до Положення про порядок проведення реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб (крім фізичних осіб-підприємців) за кредитними договорами, виконання

зобов'язань за якими забезпечене іпотекою, перед банками, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду №372 від 05.02.2018 (далі – Положення № 372). За 2022 рік надходження до неплатоспроможних банків за реструктуризованими кредитами відповідно до Положення №372 склали 32,6 млн грн, середнє значення щомісячних надходжень складає 2,7 млн. грн щомісяця.

Станом на 31.12.2022 за період дії Положення № 372 Фондом проведено 730 реструктуризацій, в результаті яких загальна сума надходжень до неплатоспроможних банків за реструктуризованими кредитами відповідно до Положення №372 склала 162,3 млн грн.

Таке зменшення кількості реструктуризованих кредитів фізичних осіб відповідно до Положення №372 викликане повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану, у зв'язку з чим виконавча дирекція Фонду прийняла рішення від 01.09.2022 № 671 «Щодо мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії російської федерації проти України та визнання таким, що втратило чинність рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Рішення №671), яким встановлені Умови погашення кредитної для позичальників - фізичних осіб.

Станом на 31.12.2022 до виконання Умов погашення кредитної заборгованості приєдналися фізичні особи-позичальники ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», АТ «МР БАНК», АТ «МІСТО БАНК», АТ «МЕГАБАНК», АТ «БАНК СІЧ», АТ АКБ «АРКАДА», Умови погашення кредитної заборгованості виконувалися за 796 кредитними договорами фізичних осіб.

За період дії Умов погашення кредитної заборгованості за кредитними договорами фізичних осіб, які приєдналися та продовжують виконання Умов погашення кредитної заборгованості станом на 31.12.2022 погашено заборгованості на загальну суму – 10,8 млн грн екв. За цей період повністю погашено заборгованість за 110 кредитними договорами.

Щомісячні надходження від погашення заборгованості за кредитними договорами фізичних осіб, які приєдналися та продовжили виконання Умов погашення кредитної заборгованості за період з 01.09.2022 по 31.12.2022 наведено в таблиці 4.2.5.

Таблиця 4.2.5.

Розподіл погашень за місяцями

Місяць	Кількість договорів протягом місяця	Сума погашень за місяць, грн екв.
Вересень 2022	57	318 840,72
Жовтень 2022	115	1 541 463,23
Листопад 2022	115	1 203 892,60
Грудень 2022	796	7 722 793,17
Загальний підсумок:		10 786 989,72

Розподіл погашень за неплатоспроможними банками за період з 01.09.2022 по 31.12.2022 наведено в таблиці 4.2.6.

Таблиця 4.2.6.

Розподіл погашень за банками

Банк	Сума погашень, грн екв.	Питома вага
АТ «МЕГАБАНК»	5 818 305,44	53,94%
АТ «БАНК СІЧ»	3 198 753,99	29,65%
АТ «МР БАНК»	1 014 240,57	9,40%
АТ АКБ «АРКАДА»	565 474,07	5,24%
ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК»	139 560,65	1,29%
АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	40 000,00	0,37%
АТ «МІСТО БАНК»	10 655,00	0,10%
Загальний підсумок:	10 786 989,72	100,00%

Водночас, у 2022 році на підставі Рішення №671 Фондом розпочато реструктуризацію заборгованості суб'єктів господарювання. Протягом 2022 року Фондом розглянуто 1 пакет документів про проведення реструктуризації кредитної заборгованості суб'єктів господарювання. За 2022 рік надходження до неплатоспроможних банків за реструктуризованими кредитами суб'єктів господарювання склали 1,5 млн грн.

Загалом протягом 2022 року в результаті різних способів управління активами надходження до неплатоспроможних банків склали 123 млн грн.

5. ВИПЛАТИ ВКЛАДНИКАМ

5.1. Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам неплатоспроможних банків

Після запровадження воєнного стану в Україні, Фонд ані на день не припиняв виплату гарантованого відшкодування вкладниками банків, що ліквідуються. Усі виплати здійснювались засобами Автоматизованої системи виплат.

В умовах повномасштабної війни Фонд у 2022 році виплатив вкладникам банків, що були визнані неплатоспроможними, понад 5,8 млрд грн. Усього протягом 2022 року виплати гарантованих сум відшкодування здійснювались вкладникам 40 банків.

Для виплати гарантованих сум відшкодування було задіяно 12 банків – агентів (рис. 5.1.1.), що підключені до Автоматизованої системи виплат Фонду (далі - Система). Банки – агенти були визначені у відповідності до вимог Положення про порядок визначення банків–агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції від 12 липня 2012 року № 6.

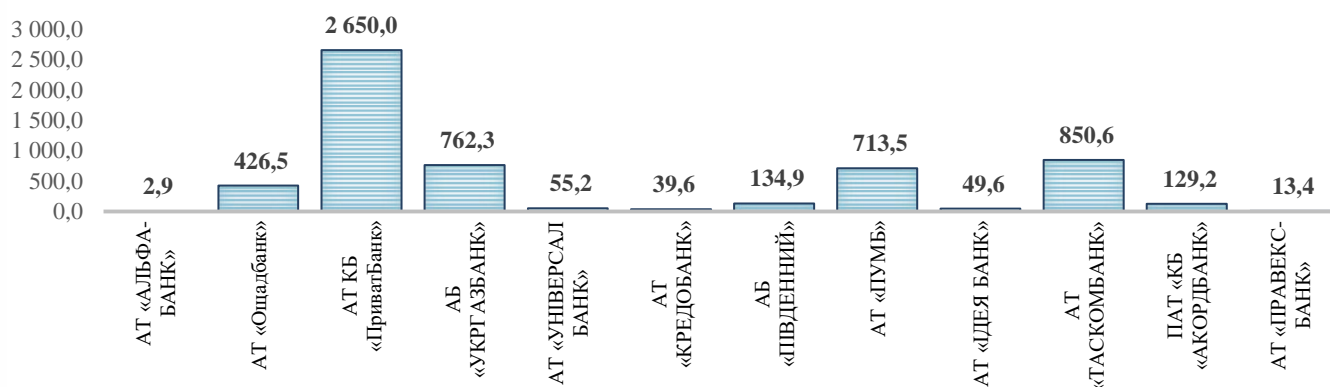

Рис. 5.1.1. Розподіл виплат протягом 2022 року гарантованих сум відшкодувань за банками-агентами Фонду, млн грн

Усього отримали гарантовану суму відшкодування 93% вкладників, і лише 7% не звернулися за виплатою. Сума відшкодування, за якою вкладники ще не звернулись, на кінець звітної періоду склала близько 3,2 млрд грн. Найпоширенішими причинами не отримання коштів є: воєнні дії в Україні, незначна сума відшкодування, що не перевищує 100 грн, так звані «забуті» вклади, а також вклади, що належали померлим вкладникам – до оформлення свідоцтва про право на спадщину.

Завдяки виплатам засобами Системи через відділення банків-агентів вкладники мали можливість отримати відшкодування у будь-якому відділенні банку-агента, що охоплюють всю територію, підконтрольну Україні. Звертатися до Фонду з індивідуальними заявами потрібно тільки спадкоємцям вкладників, або для необхідності проведення актуалізації даних перед виплатою коштів вкладникам тих банків, ліквідація яких триває більше 5 років.

Фонд гарантування вкладів удосконалив механізм виплати гарантованого відшкодування вкладникам у період дії воєнного стану в Україні. Зокрема, вкладникам банків, що ліквідуються, надано можливість за їх бажанням отримати гарантовану суму дистанційно, зарахувавши її на власний рахунок у банку – агенті, без відвідування відділень банків-агентів. Відповідне рішення було прийняте виконавчою дирекцією Фонду 24 березня 2022 року та зареєстроване Міністерством юстиції України 31 березня 2022 року. Зміни в порядку відшкодування за вкладами набули чинності 6 квітня 2022 року після їх оприлюднення на сторінках офіційних видань.

Гарантована сума відшкодування, що була виплачена чотирма банками – агентами Фонду, які запровадили дистанційні виплати, склала 1,6 млрд грн (таб.5.1.1.)

Таблиця 5.1.1.

Розрахунки з вкладниками з виплати онлайн відшкодувань, млн грн

Банки-агенти	Відшкодування ГС, млн грн		Доля онлайн відшкодування ГС
	загальні	онлайн	
АТ КБ «ПриватБанк»	2 650,0	1 274,7	48%
АТ «ПУМБ»	713,5	296,9	42%
АБ «ПІВДЕННИЙ»	134,9	12,7	9%
АБ «УКРГАЗБАНК»	762,3	19,6	3%
Усього	4 260,7	1 603,9	

Питома вага онлайн виплат гарантованої суми відшкодування склала 28% від загальної суми 5,8 млрд грн виплат банків – агентів Фонду у звітному році.

У зв'язку з початком процедури виведення АТ «МР БАНК», ПАТ «Промінвестбанк», АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ» з ринку, Фонд розпочав у 2022 році виплати вкладникам (включаючи фізичних осіб – підприємців) цих банків.

Вже на другий день повномасштабної воєнної агресії, з 25 лютого 2022 року НБУ ухвалив рішення відкликати банківську ліцензію та ліквідувати банки з російським капіталом – АТ «МР БАНК» та ПАТ «Промінвестбанк».

Незважаючи на всі складнощі воєнного часу Фонд зумів достроково розпочати виплати відшкодування вкладникам: з 18 березня – вкладникам ПАТ «Промінвестбанк» та з 25 березня – вкладникам АТ «МР БАНК».

Також достроково було розпочато виплати вкладникам АТ «МЕГАБАНК» - вже на 13 день з дня настання неплатоспроможності банку вкладники отримували відшкодування за договорами банківського рахунку та договорами банківського вкладу, строк дії яких закінчився до введення в установу тимчасової адміністрації.

З метою забезпечення функціонування банківської системи в умовах війни Верховною Радою України був прийнятий Закон № 2180-IX. Згідно цього Закону Фонд гарантує відшкодування кожному вкладнику банку коштів у повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку з дня набрання чинності цим Законом протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи

скасування воєнного стану в Україні. Дія цього Закону не поширюється на вкладників тих банків, процедура виведення з ринку яких розпочалася до набуття чинності цього Закону (13.04.2022).

Таблиця 5.1.2.

Розрахунки з вкладниками з виплати відшкодувань у 2022 році, млн грн

№ п/п	Перелік ліквідованих банків	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01.01.2022	Нарахована сума відшкодувань у 2022 році	Фактично отримані кошти у 2022 році	Списано зобов'язань перед вкладниками у 2022 році	Залишок коштів, за якими вкладники не звернулись станом на 31.12.2022
1	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	0,7	-	-	0,7	-
2	ПАТ «АКТАБАНК»	8,8	0,1	0,1	-	8,8
3	ПАТ «ВіЕйБі Банк»	423,2	0,2	0,4	-	423,0
4	ПАТ «Банк Камбіо»	35,8	7,3	4,2	-	38,8
5	АТ «ІМЕКСБАНК»	399,9	0,5	1,1	399,4	-
6	ПАТ «КБ «НАДРА»	178,5	0,1	0,6	-	177,9
7	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	15,5	-	0,0	-	15,4
8	АТ «ЗЛАТОБАНК»	35,2	3,0	6,6	-	31,6
9	АТ «Дельта Банк»	479,7	4,0	7,5	-	476,2
10	ПАТ «Банк «Київська Русь»	213,1	0,5	0,6	-	213,0
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	8,1	-	-	-	8,1
12	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	12,3	-	0,03	-	12,3
13	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	146,1	-	-	146,1	-
14	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	17,8	16,2	4,9	-	29,0
15	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	45,4	0,2	0,8	-	44,8
16	ПАТ «Інтеграл-банк»	3,2	-	0,1	-	3,1
17	АТ «Банк «Національні інвестиції»	4,9	-	0,2	-	4,7
18	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	498,3	0,6	0,1	-	498,7
19	ПАТ Банк «Контракт»	3,3	-	-	-	3,3
20	АТ «БАНК ВЕЛЕС»	0,1	-	0,0004	0,1	-
21	ПАТ «УКРІНБАНК»	66,1	-	-	-	66,1
22	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	2,0	-	0,005	2,0	-
23	ПУАТ «ФІДОБАНК»	56,4	-	1,6	-	54,8
24	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	15,0	1,7	2,4	-	14,3
25	ПАТ КБ «СВРОБАНК»	4,9	-	0,0	-	4,9
26	ПАТ «КСГ БАНК»	1,5	-	-	-	1,5
27	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	5,0	-	-	-	5,0
28	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	2,7	-	-	-	2,7
29	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	65,2	-	0,4	-	64,8
30	ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	1,2	-	-	1,2	-
31	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	0,0	-	-	-	0,05
32	АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	3,6	-	0,04	-	3,6
33	АТ «ВТБ БАНК»	106,2	1,0	2,1	-	105,1
34	АТ АКБ «АРКАДА»	70,2	0,05	5,7	-	64,5
35	АТ «Місто Банк»	14,2	-	2,0	-	12,2
36	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	16,0	0,2	11,9	-	4,3

37	АТ «МР БАНК»	-	1 186,5	829,0	-	357,4
38	ПАТ «Промінвестбанк»	-	3,4	0,5	-	2,8
39	АТ «МЕГАБАНК»	-	4 088,0	3 739,4	-	348,6
40	АТ «БАНК СІЧ»	-	1 276,5	1 205,2	-	71,3
	Усього:	2 960, 1	6 589,9	5 827,7	549,4	3 172,9

За результатами виплат 2022 року найбільш питому вагу посіли виплати відшкодування вкладникам АТ «МЕГАБАНК» (3 739,4 млн грн), АТ «БАНК СІЧ» (майже 1 205,2 млн грн) та АТ «МР БАНК» (829,0 млн грн).

Протягом звітнього року спостерігалася тенденція збереження у банках коштів у розмірі до 200 000,00 гривень, незважаючи на 100% гарантію за вкладами. За показниками 2022 року виявляється нерівномірне отримання відшкодування за кількістю операцій за визначеною нижче градацією вкладів (рис. 5.1.2.).

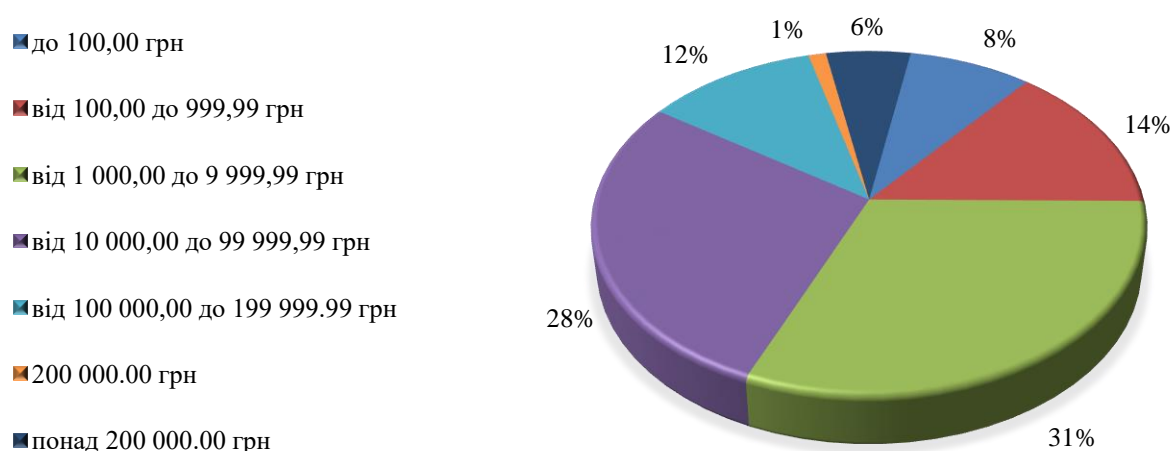

Рис. 5.1.2 Сегментація виплат за розміром суми відшкодування у 2022 році

Відповідно до частини третьої статті 28 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд припиняє виплату гарантованих сум відшкодування коштів за вкладами у день затвердження ліквідаційного балансу банку. Протягом 2022 року в зв'язку з завершенням виплати гарантованої суми відшкодування списані зобов'язання Фонду перед вкладниками шести банків в сумі 549,4 млн грн (табл. 5.1.2), при цьому по двох банках ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» та ПАТ «ВЕКТОР БАНК» фактично виплати були припинені у 2021 році. Вкладниками тих банків, за якими у 2022 році завершено виплати, загалом отримано гарантовану суму відшкодування у розмірі 4,6 млрд грн, що склало відповідно до загальної гарантованої суми 92% (рис. 5.1.3.).

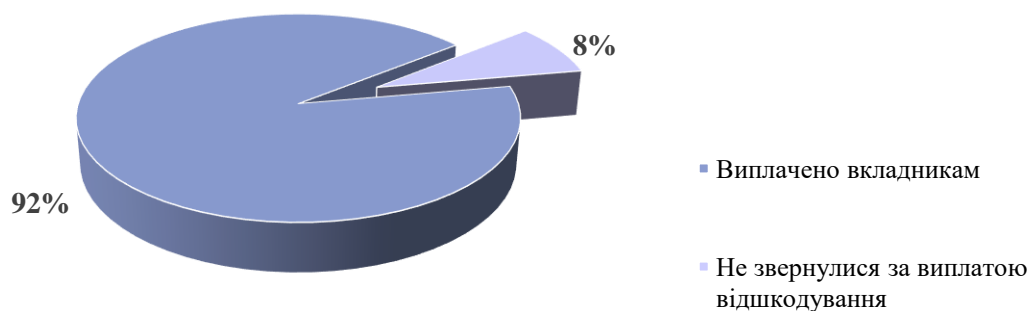

Рис. 5.1.3. Відшкодування вкладникам банків, за якими завершено виплати

У рамках впровадження Стратегії розвитку Фонду до 2022 року згідно із затвердженим поетапним переходом до стандартів, передбачених Директивами 2014/49/ЄС та 2014/59/ЄС, було скорочено терміни початку виплат вкладникам банків АТ «МЕГАБАНК» та АТ «Промінвестбанк» (Реєстр на виплати було підготовлено на 13-й та 16-й день відповідно замість 20-го робочого дня), у рамках переходу Фонду до стандартів ЄС та відповідно до актуальних світових та європейських норм.

Для виплат коштів за судовими рішеннями засобами Системи було розроблено Положення «Про виконання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб засобами автоматизованої системи виплат судових рішень на користь вкладників щодо стягнення гарантованої суми відшкодування за вкладом, розміщеним у банку, вкладникам якого припинено або завершено виплати, та/або пов'язаних з таким стягненням інших сум», затверджене рішенням виконавчої дирекції Фонду № 87 від 03 лютого 2022 року, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2022 року за № 253/37589. Відповідно було створено технічну можливість виконання цих судових рішень на користь вкладників банків, виплати гарантованих сум відшкодувань за якими припинено (завершено) відповідно до Закону, через окремий функціонал Системи. Це дозволило забезпечити проведення виплат заявникам за судовими рішеннями через процесинговий центр Фонду.

6. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

6.1. Джерела формування та використання фінансових ресурсів

З метою забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фонд у 2022 році продовжував здійснювати акумуляцію фінансових ресурсів.

Станом на кінець дня 31.12.2022 кошти Фонду склалися з:

- коштів на рахунках в НБУ у сумі 947 млн грн;
- коштів в державних цінних паперах у сумі 16 893 млн грн.

У відповідності до статті 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) формування фінансових ресурсів Фонду протягом 2022 року відбувалось з наступних джерел:

- 1) початкові та регулярні збори з учасників Фонду;
- 2) доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- 3) доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- 4) кошти, отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання;
- 5) кошти, що надійшли від банків, процедура тимчасової адміністрації або ліквідації яких здійснюється Фондом, у межах затверджених кошторисів витрат, на відшкодування витрат, понесених Фондом на виведення їх з ринку;
- 6) інші джерела, не заборонені законодавством України.

У таблиці 6.1.1. наведено джерела формування фінансових ресурсів Фонду.

Таблиця 6.1.1

Формування фінансових ресурсів Фонду у 2022 та 2021 роках

Джерело формування коштів Фонду	млн грн	
	2022	2021
Початкові та регулярні збори з учасників	5 493	4 539
Доходи від інвестування в державні цінні папери	1 636	1 301
Доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунку відкритому в НБУ	210	70
Погашення ОВДП	12 691	9 492
Кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання	1 211	1 031
Кошти, що надійшли від банків, процедура тимчасової адміністрації або ліквідації яких здійснюється Фондом, у межах затверджених кошторисів витрат, на відшкодування витрат, понесених Фондом на виведення їх з ринку	185	0
Інші надходження, у т.ч.:	3	34
<i>отримані гарантійні внески</i>	0	30
<i>відшкодування судових витрат у валюті</i>	2	0
<i>повернення судового збору</i>	1	0
<i>інші надходження</i>	0	4
Всього по джерелах	21 429	16 467

Протягом звітнього періоду кошти Фонду витрачались за напрямками, передбаченими статтею 20 Закону :

- інвестування у державні цінні папери – 14 657 млн грн (69%);
- перерахування коштів для здійснення виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам банків – 5 833 млн грн (28%).
- забезпечення поточної діяльності Фонду згідно кошторису витрат на 2022 рік – 662 млн грн (3%), виконання кошторису за 2022 рік складає 74% від планової суми;
- не передбачені кошторисом судові збори склали 5 млн грн.

Таблиця 6.1.2

Використання фінансових ресурсів Фонду у 2022 та 2021 роках

Напрямки використання коштів Фонду	млн грн	
	2022	2021
Перерахування коштів для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків	5 833	848
Сплата за вексями (номінал)	0	2 400
Процентні витрати за вексями Фонду	0	1 672
Інвестування у державні цінні папери	14 657	11 499
Кошторисні витрати	662	757
Інші витрати, у т.ч.:	5	30
<i>не передбачені кошторисом судові збори</i>	5	0
<i>повернення гарантійних внесків</i>	0	30
Всього за напрямками	21 157	17 206

Протягом звітнього року відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» заплановано здійснення закупівель товарів, робіт та послуг на загальну суму 181,8 млн грн.

Результативно проведено:

- 65 процедур відкритих торгів, з них 13 процедур з очікуваною вартістю, що перевищує 133 тис. євро та 21 процедуру з особливостями, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (зі змінами) на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування;

- 17 переговорних процедур закупівель;

- 14 спрощених закупівель;

- 88 закупівель без використання електронної системи закупівель.

За результатами проведених процедур закупівель укладено договорів на загальну суму 113,6 млн грн, з них на придбання товарів на суму 57,7 млн грн, послуг на суму 55,9 млн грн. Зокрема, забезпечено потреби Фонду у послугах технічної підтримки та модернізації існуючих програмних продуктів, примірниках антивірусного програмного забезпечення типу McAfee, примірниках програмного забезпечення VMware, послугах налаштування обладнання в екранованому модульному центрі обробки даних (еМЦОД), товарах та послугах, необхідних для експлуатації офісного приміщень Фонду.

Економія коштів від проведених процедур закупівель склала 13,4 млн грн. Здійснено закупівлі, що не підпадають під дію Закону України «Про публічні закупівлі» та забезпечено потреби Фонду, зокрема у послугах з представництва інтересів Фонду та/або неплатоспроможних банків у різних юрисдикціях щодо відшкодування шкоди (збитків), заподіяної пов'язаними особами наступних неплатоспроможних банків: АТ «ФОРТУНА-БАНК», ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК», АТ «РОДОВІД БАНК».

6.2. Погашення кредиторських вимог Фонду

Станом на кінець дня 31.12.2022 заборгованість банків, що ліквідуються, по сплаті кредиторських вимог Фонду склала 29 440,3 млн грн. Загальна кількість банків, до яких Фонду мав зареєстровані кредиторські вимоги, склала 37 банків, з яких 19 банків було під управлінням Фонду та 18 банків – під управлінням Національного банку України (табл. 6.2.1).

Таблиця 6.2.1

Вимоги Фонду до неплатоспроможних банків

Банки у ліквідації	Станом на 31.12.2022		Станом на 31.12.2021		Різниця	
	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн
Банки під управлінням Фонду	19	25 657,7	47	51 961,6	-28	-26 303,9
Банки під управлінням НБУ	18	3 782,6	18	3 782,6	0	0,0
Всього	37	29 440,3	65	55 744,2	-28	-26 303,9

За звітний рік сума кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації зменшилася на 26 303,9 млн грн (зміни відбулися за рахунок списання кредиторських вимог, у зв'язку з затвердження ліквідаційних балансів банків, а також пред'явлення Фондом вимог до АТ «МЕГАБАНК» та АТ «БАНК СІЧ»).

Перелік найбільших кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації представлено у Таблиці 6.2.2.

Таблиця 6.2.2.

Найбільші вимоги Фонду до банків у ліквідації станом на 31.12.2022

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 447,8	28,7%
2	ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	7 565,8	25,7%
3	АТ «МЕГАБАНК»	4 115,8	14,0%
4	ПАТ «УКРІНБАНК»	1 705,6	5,8%
5	АТ «БАНК СІЧ»	1 286,4	4,4%
6	ПАТ «ФІДОБАНК»	744,7	2,5%
7	АКБ «Європейський»	685,0	2,3%

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
8	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	644,5	2,2%
9	ВАТ Банк «БІГ Енергія»	500,0	1,7%
10	АКБ «Трансбанк»	436,9	1,5%
11	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	419,7	1,4%
12	ПАТ БАНК «КАПІТАЛ»	379,5	1,3%
13	ВАТ СКБ «Дністер»	340,1	1,2%
14	ВАТ «ЄБРЗ»	327,4	1,1%
15	АБ «БРР»	290,2	1,0%
16	Інші (27 банків)	1 550,9	5,2%
	Всього	29 440,3	100,0%

Найбільшу суму в абсолютному виразі займає ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК», а саме 8 447,8 млн грн, що складає 28,7% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» та АТ «МЕГАБАНК» з сумами 7 565,8 млн грн, або 25,7% загальної суми, та 4 115,8 млн грн, або 14,0% загальної суми, відповідно. У Таблиці 6.2.2 наведені дані 15 банків з питоюю вагою вимог 1,0 % та вище. Решта 27 банків мають кредиторські вимоги Фонду на суму 1 550,9 млн грн, що становить 5,2% загальної суми.

За звітний рік було погашено кредиторських вимог Фонду на загальну суму 1 210,7 млн грн. Всього погашення здійснювало 14 банків під управлінням Фонду, 98,7% погашень приходиться на погашення кредиторських вимог АТ «МР БАНК» в сумі 1 194,4 млн грн, решта погашень вимог становлять 16,3 млн грн або 1,3%.

За звітний рік відповідно до статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» були списані кредиторські вимоги Фонду до 26 банків на суму 31 697,9 млн грн через затвердження ліквідаційних балансів (табл.6.2.3).

Таблиця 6.2.3.

Списані кредиторські вимоги Фонду за звітний рік

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК»	5 594,6	17,6%
2	ПАТ КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	5 018,1	15,8%
3	ПАТ «ІМЕКСБАНК»	4 344,8	13,7%
4	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	3 637,8	11,5%
5	ПАТ КБ «НАДРА»	2 667,4	8,4%
6	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	2 552,8	8,1%
7	ПАТ КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	1 704,6	5,4%
8	ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ»	1 665,3	5,3%
9	ПАТ КБ «АКТИВ-БАНК»	1 219,5	3,8%
10	ПАТ «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	758,3	2,4%
11	ПАТ КБ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	654,0	2,1%
12	Інші (15 банків)	1 880,7	5,9%
	Всього	31 697,9	100,0%

На рисунку 6.2.1. наведено динаміку погашення кредиторських вимог станом на 31.12.2022 року.

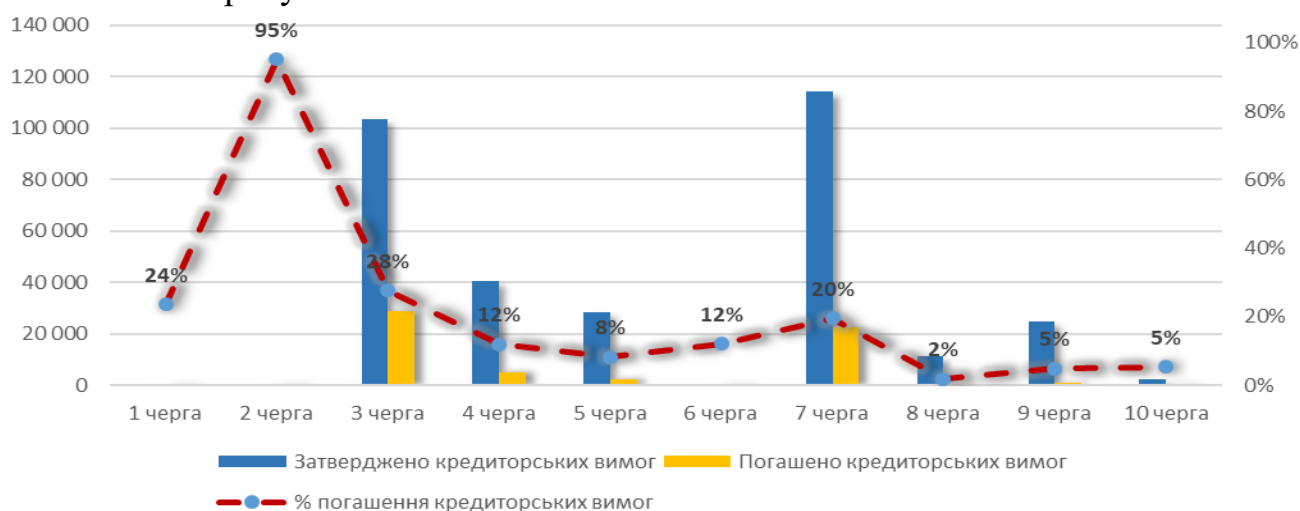

Рис.6.2.1. Погашення кредиторських вимог станом за 31.12.2022, млн грн

6.3. Погашення боргів перед державою

Для здійснення Фондом виплат відшкодування гарантованої суми в обсягах понад 90 млрд грн в кризові 2014-2017 роки Фондом залучалися кредити Національного банку України та Міністерства фінансів України на ринкових умовах. У 2019 році Фонд завершив розрахунки за кредитами перед Національним банком України, які в загальній сумі склали понад 20 млрд грн. Кредити держави (Міністерства фінансів України) були отримані в обмін на векселі Фонду в загальній сумі 59,56 млрд грн під відсоткову ставку від 9,99% до 12,5% з датами погашення від 2025 по 2031 роки.

В 2018 році Фонд ініціював надання йому дозволу на дострокове погашення своїх векселів, які знаходяться у власності Міністерства фінансів України, з метою скорочення витрат на сплату відсотків. Отримавши дозвіл на дострокове погашення своїх векселів, Фонд розпочав, по мірі накопичення коштів, здійснювати поступове погашення своїх боргів перед державою. Фонд загалом сплатив у якості погашення своїх боргових зобов'язань перед державою 21 722,7 млн грн, у тому числі сплата номінальної вартості векселів – 13 817,6 млн грн, відсотки за векселями – 7 905,1 млн грн.

Президент України підписав 12.04.2022 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» №2180-IX від 01.04.2022 (далі – Закон №2180-IX), що набрав чинності 13.04.2022. Згідно із Законом №2180-IX зобов'язання Фонду за залишком векселів (в тому числі за нарахованими відсотками), виданими у 2015 і 2016 роках в обмін на облігації внутрішньої державної позики, держателем яких було Міністерство фінансів України, припинилися в повному обсязі.

Враховуючи, що припинення зобов'язання Фонду за векселями (в тому числі за нарахованими відсотками) здійснювалось з метою капіталізації Фонду, припинене фінансове зобов'язання 13.04.2022 визнане у іншому додатковому

капіталі в сумі 78 507 мільйонів гривень. При цьому 45 741 мільйонів гривень – в частині зобов’язання за векселями; 32 766 мільйонів гривень – в частині відсотків, нарахованих за векселями на дату припинення зобов’язання.

Після припинення зобов’язання за векселями, Фонд за рішенням виконавчої дирекції Фонду буде перераховувати до Державного бюджету України кошти, в межах розміру припинених зобов’язань Фонду за векселями 45 741 мільйонів гривень та за відсотками, які могли бути нараховані до 2031 року, на загальну суму, що не перевищує 62 543 мільйонів гривень. Порядок перерахування коштів до Державного бюджету України визначається договором, укладеним між Фондом та Міністерством фінансів України 15.04.2022 (далі – Договір).

Первинне визнання нового зобов’язання Фонду перед Міністерством фінансів України згідно з Договором відбудеться в дату, коли у Фонду виникне обов’язок перерахувати в Державний бюджет України певну суму грошових коштів, а саме - в день прийняття виконавчою дирекцією Фонду відповідного рішення про перерахування грошових коштів.

Відповідно до Договору Фонд розрахував суму коштів, а саме 1 797 812,43 грн, які Фонд отримав за звітний рік (починаючи з 15.04.2022) у якості задоволення кредиторських вимог Фонду до банків, які протягом 2014 – 2017 років були визнані неплатоспроможними або щодо яких протягом 2014 – 2017 років було прийнято рішення про ліквідацію з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність». Надалі після отримання аудиторського висновку щодо фінансової звітності Фонду за 2022 рік, виконавча дирекція Фонду прийме рішення про перерахування зазначених коштів до загального фонду Державного бюджету України. Розрахунок вищевказаної суми в розрізі банків наведений у таблиці 6.3.1.

Таблиця 6.3.1

Кошти, що отримані Фондом від задоволення його кредиторських вимог та будуть перераховані до загального фонду Державного бюджету України

№	Банк	Погашення у звітному році, грн
1	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	699 859,83
2	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	459 836,63
3	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	342 555,06
4	АБ «УКООПСПІЛКА	100 978,59
5	ПАТ «КБ «НАДРА»	94 939,69
6	ПАТ «АКТАБАНК»	48 141,09
7	АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК»	22 814,00
8	ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ»	18 870,26
9	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК»	3 450,00
10	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	2 121,46
11	ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК»	2 061,39
12	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	1 218,00
13	АТ БАНК «МЕРКУРІЙ»	966,43
	Всього	1 797 812,43

6.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду

Фонд оцінює фінансову стійкість керуючись Методикою оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами), яка затверджена рішенням виконавчої дирекції Фонду від 29.12.2022 №1107. Вказана методика встановлює механізм проведення оцінки спроможності Фонду забезпечувати покриття прогнозованого обсягу ризиків у банківській системі в майбутньому, порядок, умови та період проведення розрахунку показників розміру цільового фонду, ризику ліквідності, відкоригованого капіталу в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами). Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що значення цільового показника затверджується рішенням адміністративної ради Фонду, разом з цим закон встановлює його мінімальне значення - 2,5%. Фонд знаходиться в процесі підготовки до проведення стрес-тестування системи гарантування, що дозволить встановити інше значення цільового показника для його затвердження адміністративною радою Фонду. Тому рішенням виконавчої дирекції Фонду від 29.12.2022 №1107 встановлено значення цільового показника на рівні 2,5 відсотка, що є мінімальним його значенням згідно з Законом «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», та строк його досягнення 1 рік. Прогнозний рівень капіталізації Фонду свідчить про прийнятні темпи капіталізації, які не вимагають додаткових заходів щодо збільшення суми внесків від банків учасників.

Сума сформованого резерву під очікувані витрати, пов'язані з відшкодуванням коштів вкладникам внаслідок неплатоспроможності банків станом на 01.01.2023 року вказує на високий рівень ризиків у банківській системі та тенденції до його зростання. У разі недостатності коштів, Фонд вимушений буде звернутися до Міністерства фінансів України за кредитом або внеском держави на безповоротній основі.

6.5. Фінансові інвестиції Фонду

Відповідно до функцій Фонду, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», та з метою захисту від інфляційних процесів та для поповнення коштів Фонд здійснював інвестування тимчасово вільних коштів в державні цінні папери України (далі – ОВДП) на принципах безпеки фінансових інвестицій, дотримання умов ліквідності Фонду, прозорості та ефективності інвестиційної діяльності.

Інвестування коштів відбувалось згідно Інвестиційного плану Фонду гарантування фізичних осіб на 2022-2024 роки, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 14.12.2021 №18, відповідно до якого було

передбачено протягом 2022 року інвестування в цінні папери у сумі 16 500 млн грн та формування статутного капіталу перехідного банку у сумі 206 млн грн. У зв'язку з тим, що в 2022 році не відбувалося виведення банків з ринку шляхом створення перехідного банку, тому Фонд не формував статутного капіталу перехідного банку у сумі 206 млн грн. З запланованих 16 500 млн грн інвестицій в цінні папери протягом звітного періоду було інвестовано 14 656,8 млн грн в ОВДП. Основною причиною недовиконання інвестиційного плану стало визнання неплатоспроможними чотирьох банків та спрямування частини вільних коштів на виплату гарантованої суми відшкодування вкладів. План інвестування в цінні папери був виконаний на 88,8%, а загальний план інвестування виконаний на 87,7%.

Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП здійснювалися з урахуванням зміни ризиків можливих банкрутств банків та з дотриманням диференціації інвестицій у розрізі термінів їх погашення. Фонд інвестував кошти на період від 91 до 566 днів, що знайшло своє відображення в рівнях доходності цих інвестицій від 11,5 до 22 відсотків річних (табл. 6.5.1).

Таблиця 6.5.1

Інвестування коштів Фонду в ОВДП в 2022 році

№ з/п	Код ISIN	Дата придбання	Дата погашення	Термін обігу (днів)	Доходність, % річних	Кількість ОВДП, штук	Вартість ОВДП за договором, грн
1	UA4000221436	26.01.2022	27.04.2022	91	11,50	1 748 719	1 699 999 688,66
2	UA4000226260	03.08.2022	27.09.2023	420	16,00	2 844 302	2 999 999 091,48
3	UA4000173371	15.08.2022	23.08.2023	373	19,00	160 000	155 908 800,00
4	UA4000206460	24.08.2022	22.11.2023	455	19,60	158 935	151 552 469,25
5	UA4000207682	30.08.2022	15.02.2023	169	17,00	348 390	338 858 049,60
6	UA4000207682	23.09.2022	15.02.2023	145	17,00	100 000	98 283 000,00
7	UA4000200885	23.09.2022	19.04.2023	208	18,10	200 000	212 218 000,00
8	UA4000226427	16.11.2022	05.04.2023	140	14,00	1 053 685	999 999 749,25
9	UA4000226427	30.11.2022	05.04.2023	126	14,00	3 144 950	2 999 999 254,50
10	UA4000206460	14.12.2022	22.11.2023	343	16,00	4 123 796	3 999 999 644,08
11	UA4000219208	15.12.2022	03.07.2024	566	22,00	500 000	472 825 000,00
12	UA4000226195	21.12.2022	05.07.2023	196	14,00	566 799	527 174 081,91
	Всього інвестицій						14 656 816 828,73

Загалом протягом 2022 року Фонд отримав 14 326,39 млн грн надходжень від інвестицій в ОВДП, а саме:

- купонний дохід – 1 635,62 млн грн;
- погашення ОВДП – 12 690,77 млн грн.

На початку року балансова вартість портфелю цінних паперів Фонду становила 16 393,7 млн грн, із яких вартість ОВДП, що були отримані Фондом в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду та утримуються у портфелі на продаж, складала 5 261,7млн грн, або 32 відсотків. Інша частина ОВДП, балансовою вартістю 11 132 млн грн, або 68 відсотків, утримувалась до погашення.

На кінець 2022 року загальна вартість портфелю цінних паперів Фонду зросла до 16 893,4 млн грн, із яких 23 відсотки від загального обсягу - ОВДП, отримані в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду, вартість яких становить 3 870,5 млн грн. Справедлива вартість ОВДП, отриманих в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду зменшення протягом 2022 року на 1 391,2 млн грн. Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП, що утримуються до погашення, складають 77 відсотків інвестиційного портфелю, балансова вартість яких складає 13 022,9 млн грн (рис. 6.5.1).

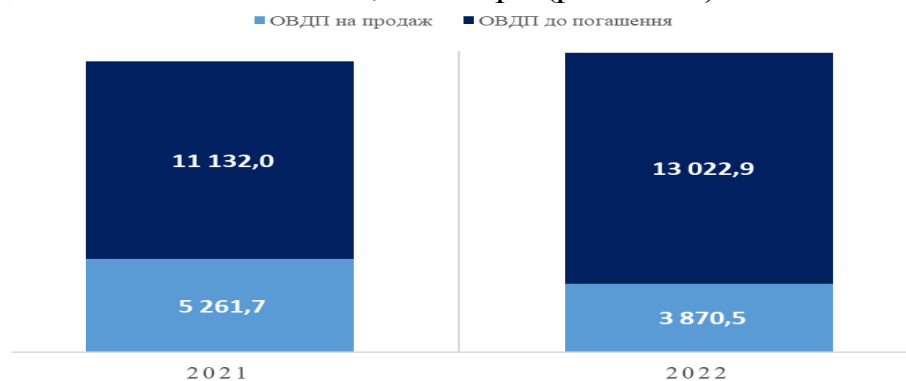

Рис. 6.5.1. Динаміка інвестиційного портфелю Фонду станом на кінець року, млн грн

Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду за 2022 рік наведено в додатку до Річного звіту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2022 рік.

7. ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

7.1. Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду

Ключовим фактором, який впливав на ситуацію в країні протягом 2022 року, стало непровокане вторгнення військових російської федерації на територію України, воєнні дії, ракетні обстріли з боку рф по військовій та цивільній інфраструктурі України, внаслідок чого наприкінці року в країні застосовувалися планові та екстрені відключення електроенергії.

Після 24.02.2022 головним завданням було попередити можливі панічні настрої вкладників, запевнивши їх в стабільності як банківського сектору в цілому, так і системи гарантування вкладів зокрема. У перший місяць запровадження в Україні військового стану Фонд сконцентрував зусилля на інформуванні громадян щодо стабільності системи гарантування вкладів. Зокрема, було забезпечено додатковий інформаційний супровід темі виведення з ринку російський банків – АТ «МР БАНК» та ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», - рішення про ліквідацію яких Національний банк України ухвалив 25.02.2022. Споживачів фінансових послуг активно інформували про запроваджені Фондом дистанційні виплати гарантованого відшкодування. Це дозволило усім, хто мав отримати відшкодування, але через перебування на тимчасово окупованих територіях чи виїзд закордон не міг фізично відвідати відділення банків-агентів Фонду, отримати належні їм кошти.

13.04.2022 набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб». Цим документом, зокрема:

- на час дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його скасування чи припинення запроваджено 100% гарантії за вкладами фізосіб та ФОП, а після припинення дії 100% гарантії передбачено гарантовану суму у розмірі 600 тис. грн;
- АТ «ОЩАДБАНК» надано статус учасника Фонду гарантування вкладів;
- передбачено механізм реструктуризації боргових зобов'язань Фонду перед Міністерством фінансів України, що виникли через кризу 2014-2017 рр.

Інформування громадськості про запровадження 100% гарантії за вкладами в банках України та стабільна робота банківської системи сприяли зміцненню довіри вкладників до банків. Так, за підсумками 2022 року сума вкладів в банках-учасниках, незважаючи на дію воєнного стану, виїзд, за даними ООН, близько 8 млн українців (включно з тими, хто згодом повернувся) до країн Європи, примусово вивезених на територію рф близько 2 млн українців, вклади фізосіб та ФОП в банках-учасниках протягом року зростали і на 01.01.2023 перевищили позначку в 1 трлн грн.

Поновлення аукціонів з продажу активів банків, що ліквідуються (проведення торгів було призупинено через закриття після 24.02.2022 реєстрів і, як наслідок, неможливість оформлення договорів купівлі-продажу) та перехід під управління

Фонду в 2022 році чотирьох банків і початок процедури їх ліквідації потребували додаткового:

- інформаційного супроводу ключових аукціонів з продажу майна банків, що ліквідуються, з метою інформування широкого кола громадськості про виставлені на продаж лоти та умови участі в торгах;

- інформування громадськості щодо порядку та черговості задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються Фондом.

У 2022 році за ініціативи працівників Фонду було організовано волонтерський проект «Вклад у Перемогу». В межах цього проекту у співпраці з благодійними фондами на добровільні внески працівників Фонду придбано і передано військовим на передових позиціях автівки, оптичне обладнання, дрони та речі першої необхідності.

Протягом року на сайті Фонду регулярно оприлюднювалась вся інформація щодо діяльності Фонду та банків, що ліквідуються, в тому числі новини, прес-

релізи, оголошення, статистичні дані та звітність тощо. Загалом протягом 2022 року офіційну сторінку Фонду відвідало понад 886 тис. користувачів (рис. 7.1.1.).

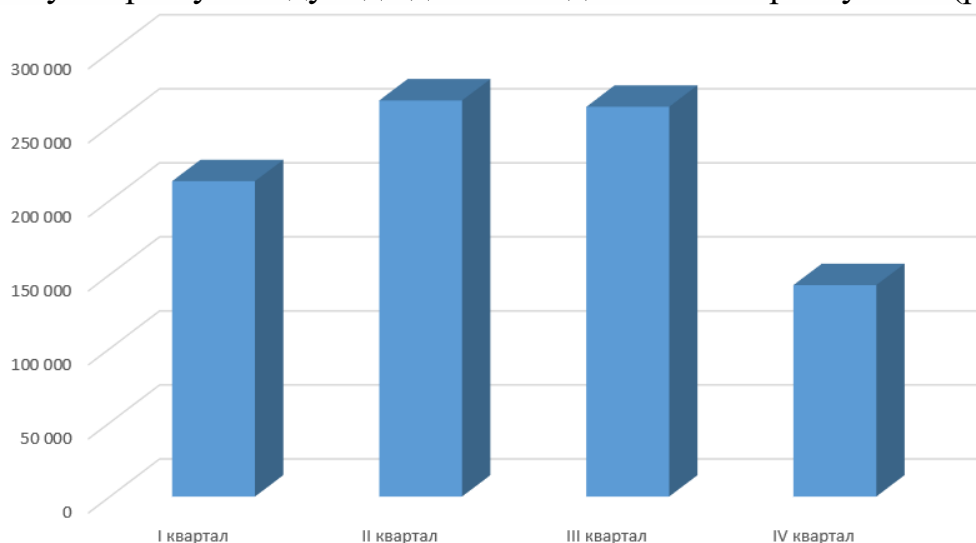

Рис. 7.1.1. Динаміка відвідування веб-сайту Фонду у 2022 році

У 2022 році Фонд продовжував здійснювати активну комунікацію з громадськістю в соціальних мережах. На сторінці Фонду в мережі Facebook протягом року було опубліковано понад 400 постів, з яких 30 – відеоролики (відеокоментарі спікерів Фонду, анімація, записи телефірів за участі спікерів Фонду тощо). Для користувачів соціальної мережі Facebook на сторінці Фонду було оновлено щотижневу рубрику «Правова абетка, в умовах воєнного стану інформаційні матеріали якої присвячені висвітленню правових аспектів діяльності банків та системи гарантування вкладів, які безпосередньо стосуються вкладників та кредиторів банків, з урахуванням змін, що діють під час воєнного стану. Крім того, було запроваджено рубрику «Фінансовий тижневик», в якій по понеділках надається інформаційний дайджест законодавчих змін, що стосуються фінансового сектору України. Також протягом року регулярно наповнювалися інформаційними матеріалами раніше запроваджені рубрики: «Хочу знати», «Цитата дня», «Цифра дня», а також надавалася інформація про аукціони з продажу активів банків в ліквідації, у тому числі створений фахівцями Фонду відеоконтент.

За 2022 рік кількість підписників сторінки Фонду в соцмережі Facebook зросла до 79 тисяч осіб. Протягом року близько 10 мільйонів користувачів Facebook переглянули публікації на сторінці Фонду в соцмережі. Цільовими аудиторіями опублікованого контенту були користувачі фінансових послуг (зокрема, вкладники та позичальники банків), потенційні інвестори, які можуть брати участь в аукціонах Фонду, представники ЗМІ.

Протягом 2022 року Фондом було підготовлено та розіслано інформаційним агентствам і представникам ЗМІ близько 220 прес-релізів, організовано більше 30 тематичних інтерв'ю та коментарів для ЗМІ, виступів на телебаченні, опубліковано 13 тематичних колонок спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам для підготовки 2 статей, опублікованих в професійних економічних ЗМІ. Відповідно до проведеного у 2021 році загальнонаціонального опитування

про обізнаність споживачів фінансових послуг про систему гарантування вкладів, серед каналів комунікації, яким довіряють українці щодо отримання інформації про фінансові та банківські послуги, телебачення є одним із найпопулярніших каналів комунікації, якому віддають перевагу опитувані. У зв'язку з цим, з метою охоплення широкої аудиторії користувачів фінансових послуг директор-розпорядник Фонду Світлана Рекрут взяла участь в телеефірах і надала коментарі для новинних сюжетів щодо запровадження на час дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його скасування 100% гарантій. Окрім того, для розширення кола потенційних покупців, популяризації аукціонів з продажу майна банків в ліквідації і, як результат збільшення надходжень коштів для задоволення вимог кредиторів банків директор департаменту консолідованого продажу активів Фонду Олександр Кульчицький надавав коментарі для телевізійних новинних сюжетів про заплановані торги.

У 2022 році Фондом представлено результати загальнонаціонального репрезентативного опитування громадян України – користувачів фінансових послуг задля визначення рівня їх обізнаності про різноманітні аспекти системи гарантування вкладів, ставлення до банків, потреби в додатковій інформації та бажаних каналів її отримання, а також особливостей фінансової поведінки, зокрема у сфері заощаджень, що було проведено у жовтні – листопаді 2021 року. Результати опитування розміщено на [офіційному вебсайті](#) Фонду.

7.2. Консультування громадськості та співпраця з громадськими організаціями

Комунікації з громадськістю залишається одним з найважливіших та пріоритетних інструментів для забезпечення відкритості, доступності та прозорості діяльності Фонду.

Інформаційна взаємодія з громадянами у 2022 році здійснювалась в умовах повномасштабного вторгнення російських військ в Україну, що наклало свій відбиток як на роботу Фонду загалом, так і на роботу інформаційно-консультаційного центру зокрема. Попри все, фахівці інформаційно-консультаційного центру Фонду неперервно забезпечували інформаційну підтримку всім вкладникам, позичальникам, кредиторам банків, які виводяться з ринку, іншим громадянам з важливих та актуальних питань, що стосувалися системи гарантування вкладів та питань діяльності Фонду.

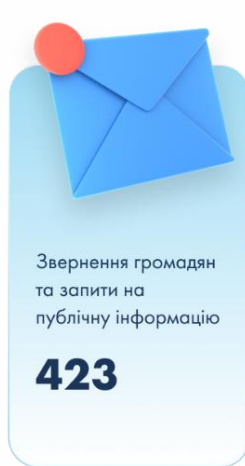
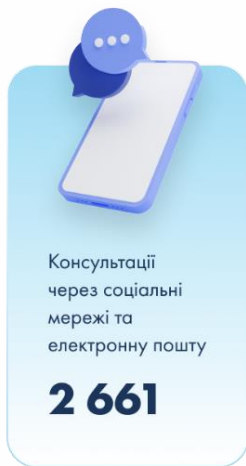
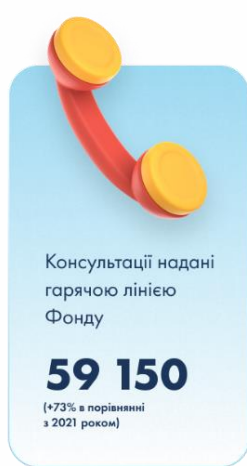
Незважаючи на воєнні дії, зусилля працівників інформаційно-консультаційного центру Фонду були спрямовані, в першу чергу на здійснення, проактивних комунікацій з метою захисту прав та інтересів вкладників, кредиторів банків, інформаційну підтримку громадян – споживачів фінансових послуг, підвищення рівня знань громадян про систему гарантування вкладів фізичних осіб, надання повної та актуальної інформації стосовно виведення неплатоспроможних банків з ринку та довідкової допомоги.

В перші місяці повномасштабного вторгнення інформаційно-консультаційним центром Фонду було забезпечено дистанційну взаємодію з громадянами та

продовжено виконання всіх завдань, пов'язаних із інформаційно-консультаційною діяльністю. Робота «гарячої лінії» Фонду не припинялась жодного дня та забезпечувала постійний зв'язок Фонду з вкладниками та кредиторами з усіх регіонів України, у тому числі тимчасово окупованих територій. Дуже часто, фахівці «гарячої лінії», крім надання довідкової інформації про банки чи Фонд, також підтримували морально громадян, які звертались з територій, на яких велись активні бойові дії або які були тимчасово окуповані.

Найдоступнішим та найпопулярнішим каналом комунікацій для громадян у 2022 році була телефонна «гаряча лінія» Фонду. Додзвонювачі, здебільшого, стурбовані станом банківської системи України, цікавились роботою Фонду та гарантіями за вкладами під час воєнного стану, сумою гарантованого відшкодування, інформацією про порядок отримання гарантованих виплат, а також звертались з питаннями, пов'язаними з ліквідацією банків, які виводяться Фондом з ринку, особливо стосовно банків, ліквідація яких розпочалася у 2022 році. Крім того, фахівці «гарячої лінії» надавали дієву допомогу у написанні письмових заяв, кредиторських вимог, та забезпечували оперативну взаємодію з вкладниками, які зіштовхуються з різними проблемами в процесі отримання гарантованого відшкодування Фонду. Працівники інформаційно-консультаційного центру Фонду активно сприяли вирішенню подібних проблем шляхом фіксації звернення, передання інформації про проблему до відповідного підрозділу Фонду, контролю та підтриманням зворотного зв'язку з вкладниками.

У 2022 році інформаційно-консультаційний центр Фонду розпочав інформувати кредиторів банків, ліквідація яких була розпочата у 2022 році, окрім загальних питань про порядок задоволення кредиторських вимог до банку, також про стан акцептування їх кредиторських вимог та

включення фізичних або юридичних осіб до реєстру кредиторів. Загальна кількість роз'яснень та консультацій, що були надані телефоном «гарячої лінії» за 2022 рік зросла на 73%, порівняно з попереднім роком, та склала 59 150 звернень.

Протягом 2022 року зростала роль цифрових каналів комунікацій Фонду з громадськістю. Тисячі вкладників, які через воєнні дії змушені були шукати тимчасового прихистку за кордоном та не мали можливості звертатися до Фонду засобами телефонного зв'язку, направляли свої питання та пропозиції електронною поштою та через соціальні мережі Фонду. Загалом, через електронні засоби

комунікацій було опрацьовано 2661 звернень, з них електронною поштою було надано 1924 консультацій та роз'яснень, через соціальну мережу Facebook, чатботи в соціальних мережах Viber та Telegram проконсультовано 737 осіб.

Фондом забезпечувався належний доступ всіх зацікавлених до публічної інформації. За рік було задоволено 259 запитів щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд, а також підготовлено 164 відповідей на звернення громадян і листи громадських об'єднань та юридичних осіб.

З середини 2022 року після вимушеної кількомісячної перерви, спричиненої воєнними діями, працівниками інформаційно-консультаційного центру Фонду було відновлено особистий прийом громадян у Фонді. Можливістю безпосередньо поспілкуватися з працівниками Фонду та отримати фахову консультацію, роз'яснення з тих чи інших питань або допомогу в оформленні запиту чи заяви, подати письмове звернення особисто, скористались 202 особи.

До Фонду протягом 2022 року звертались не лише вкладники та кредитори неплатоспроможних банків, а й зацікавлені особи, які мали намір взяти участь у відкритих торгах та придбати активи (майно) неплатоспроможних банків. Так, працівники інформаційно-консультаційного центру забезпечували прийом заяв від потенційних покупців щодо нерозголошення конфіденційної інформації для отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду, надавали ґрунтовні роз'яснення щодо порядку участі в відкритих торгах. Зокрема, у 2022 році було прийнято 23 заяви щодо отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду. До слова, Фондом забезпечено прийом таких заяв також і в електронній формі.

Не втрачали своєї актуальності також питання позичальників неплатоспроможних банків, які отримували змістовну та вичерпну інформацію щодо порядку погашення кредитної заборгованості та реструктуризації заборгованості за кредитами.

Протягом 2022 року Фонд продовжував роботу за напрямом взаємодії з представниками громадських організацій вкладників банків. Здійснювались робочі зустрічі з представниками громадських організацій та ініціативних груп неплатоспроможних банків, на яких обговорювались питання виведення неплатоспроможних банків з ринку з метою захисту прав вкладників і кредиторів цих банків.

7.3. Фінансова освіта та захист прав вкладників

Підвищення фінансової грамотності населення визначено одним із пріоритетів діяльності Фонду. Цю стратегічну мету Фонд реалізує використовуючи різні інструменти, зокрема стимулює поширення знань про систему гарантування вкладів серед освітянського середовища у всіх регіонах України.

Так, у 2022 році було проведено онлайн-конференцію, на якій підведено підсумки перших трьох років реалізації Національного проекту з фінансової грамотності, який був започаткований Фондом спільно з партнерами –

громадською організацією «Діловий клуб «Партнер» та Університетом банківської справи. Основною місією Проекту є формування в суспільстві фінансової культури та чіткого розуміння цінності створення власного сімейного капіталу, як запоруки гідного життя та реалізації прав і свобод кожної людини.

Протягом реалізації проекту фахівці Фонду разом з представниками ГО «Діловий клуб «Партнер» провели 86 навчальних тренінгів з фінансової грамотності (з них 36 – у 2022 році) загальною

тривалістю понад 550 лекційних годин для підвищення кваліфікації викладачів спецкурсу «Фінансова грамотність» закладів загальної середньої освіти, професійно-технічних ліцеїв та коледжів. Тренінги, участь в яких взяли понад 2500 педагогів, проходили на базі обласних інститутів післядипломної освіти в Ужгороді, Івано-Франківську, Херсоні, Рівному, Луганську та Миколаєві, Житомирі, Луцьку та Дніпрі. Крім того, в рамках реалізації проекту було відкрито 87 клубів фінансової грамотності в усіх регіонах України.

З метою розповсюдження повних та достовірних знань про функціонування в Україні системи гарантування вкладів фізичних осіб та діяльність Фонду, у 2022 році проведено другий набір на спеціалізований навчальний курс «Система гарантування вкладів: основи і практика». Курс розрахований на підвищення кваліфікації тренерів, які проводять освітні заходи з фінансової тематики, ознайомлення слухачів з особливостями функціонування системи гарантування вкладів та принципами роботи Фонду. У 2022 році курс пройшло 38 учасників, в тому числі - викладачі економічних спеціальностей навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» (м. Харків).

У 2022 році Фондом спільно з Національним банком України і Національною

комісією з цінних паперів та фондового ринку розроблено та оприлюднено Рамку фінансових компетентностей дорослого населення (далі - Рамка). Рамка - це документ, у якому описані ключові компетентності населення віком від 18 років, зокрема набір знань, умінь, навичок та особливостей ставлення до питань у сфері управління особистими фінансами, споживання фінансових послуг, що є основою для ухвалення відповідальних фінансових рішень, забезпечення і поліпшення добробуту. Розроблення цього документа в Україні проводилося вперше та відбувалося в межах реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Цей інструмент створений для розвитку та поліпшення фінансових компетентностей українців, зокрема через розроблення освітніх програм, навчальних і методичних матеріалів, організації просвітницьких заходів та інших ініціатив, спрямованих на підвищення рівня фінансової обізнаності та ефективного використання фінансових послуг різними цільовими групами населення.

До процесу розробки Рамки також активно залучалися представники експертних середовищ, створених Фондом – Ліги амбасадорів з фінансової грамотності Фонду та Експертної ради з фінансової грамотності Фонду.

Також у 2022 році тривала робота над розробкою Рамки фінансових компетентностей для дітей та молоді України, до участі в якій залучені представники Фонду, Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Міністерство освіти і науки України. Очікується, що поширення практичного використання цих Рамок сприятиме реалізації державної політики у сфері фінансової грамотності та фінансової інклюзії, а також підвищенню якості освітніх ініціатив з поглиблення знань та розвитку навичок щодо ефективного управління особистими фінансами.

З метою залучення широкої аудиторії активно працюють онлайн-канали Національного проєкту з фінансової грамотності у мережі Facebook та сторінка освітнього проєкту Фонду «Фінкульт» у сервісі відеохостингу YouTube та каналі Telegram. Так, протягом 2022 року у соціальних мережах з фінансової грамотності Фонду було розміщено понад 900 публікацій на тему фінансової грамотності та обізнаності про систему гарантування, а також інформацію про проведені заходи з фінансової грамотності. Крім того, було записано та розміщено на каналі «Фінкульт» на сервісі відеохостингу YouTube 26 освітніх просвітніх роликів, а також записано 32 відеолекції для вчителів з фінансової грамотності.

У 2022 році Фонд посилює свою співпрацю з закладами вищої освіти економічного напрямку та бере активну участь у партнерських освітніх заходах. Так, зокрема, у 2022 році фахівці Фонду стали лекторами Школи фінансової грамотності для педагогів Центру фінансових знань «Талан» (організатор - НБУ), онлайн-форуму для освітян з фінансової грамотності «Open Finance Time» (організатор - Державний податковий університет) та серії лекцій та воркшопів Fineducation (організатор – КНУ ім. Тараса Шевченка). Крім того, представники Фонду взяли участь у XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Грудневі читання», яка традиційно організується Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. Тема, якій вона була присвячена –

«Стійкість бізнесу і добробут домогосподарств: фінансові та соціальні аспекти». Фахівці Фонду виступили з доповіддю на тему «Робота Фонду гарантування в період війни» та ознайомили слухачів зі змінами, які відбулися у законодавстві про систему гарантування на період дії воєнного стану та після нього.

Фонд продовжує об'єднувати зусилля для подальшого підвищення рівня фінансової грамотності українців та формування в суспільстві фінансової культури.

Захист прав вкладників

Враховуючи руйнівний вплив воєнних дій на економіку країни, захист прав вкладників залишався одним з пріоритетних напрямків задля стабілізації та стійкості фінансової системи. Отже, у 2022 році діяльність Фонду у тому числі була спрямована на підтримку фінансового спокою вкладників, адже для них важливим було, є і залишається безпека та захист їхніх коштів.

Як свідчать результати останнього соціологічного дослідження стосовно обізнаності споживачів фінансових послуг України про систему гарантування вкладів, надійність та стабільність банку є ключовим чинником вибору вкладниками щодо відкриття депозиту (45,5% респондентів). Саме консультаціям працівників банку вкладники найбільш довіряють при виборі будь-яких банківських послуг (50,6%).

Після запровадження 100% гарантії на банківські вклади на період дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня його припинення чи скасування, Фондом була проведена активна методологічна та консультаційна робота з банками щодо інформування вкладників стосовно законодавчих ініціатив Фонду. Найкращий показник роботи банківської системи в таких умовах – це приріст вкладів за 2022 рік, який становить +30%. Такий позитивний результат свідчить про сталість довіри громадян до банківського сектору і далеко не останнім чинником такого зростання є впевненість вкладників у 100% захисті своїх коштів.

Задля підтримки фінансового спокою вкладників Фонд спрямував свою діяльність на забезпечення постійного зв'язку з банками, адже вони є головним джерелом інформування громадян про те, як працює система гарантій. У зв'язку з цим, в напрямку захисту прав вкладників у звітному році Фондом здійснювалась наступна програма заходів:

- реалізовано законодавчі ініціативи у напрямку підвищення суми гарантованого відшкодування;
- запроваджено 100% гарантія на вклади протягом воєнного стану та трьох місяців з дня його припинення чи скасування;
- забезпечено взаємодію з регулятором та банками;
- спрощено контроль за виконанням банками вимог Фонду щодо розкриття інформації про систему гарантування вкладів;
- проведено роботу з формування правової культури споживачів різними контентами, зокрема, такими як «Фінансовий тижневик» та «Правова Абетка»;
- забезпечено участь Фонду у Всеукраїнській інформаційній кампанії із захисту прав споживачів фінансових послуг «Знай свої права: кредити».

Розкриття інформації про систему гарантування вкладів реалізовується шляхом, зокрема, встановлення додаткових умов до змісту договорів банківського рахунку/банківського вкладу, розміщення інформації у приміщеннях та вебсайтах банків. Моніторинг дотриманням учасниками Фонду вимог щодо розкриття інформації вкладникам здійснюється через застосування Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженої рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26 травня 2016 року № 825. У звітному році Фондом було здійснено дистанційний моніторинг діяльності 68 банків-учасників Фонду на предмет відповідності вимогам Інструкції № 825. Останній моніторинг засвідчив: кількість порушень значно зменшилася – з 97% від загальної кількості перевірених банків у 2016 році до 45% у 2022 році. Так, протягом 2022 року порушень не виявлено у 37 банках - 55% всіх банків (рис. 7.3.1).

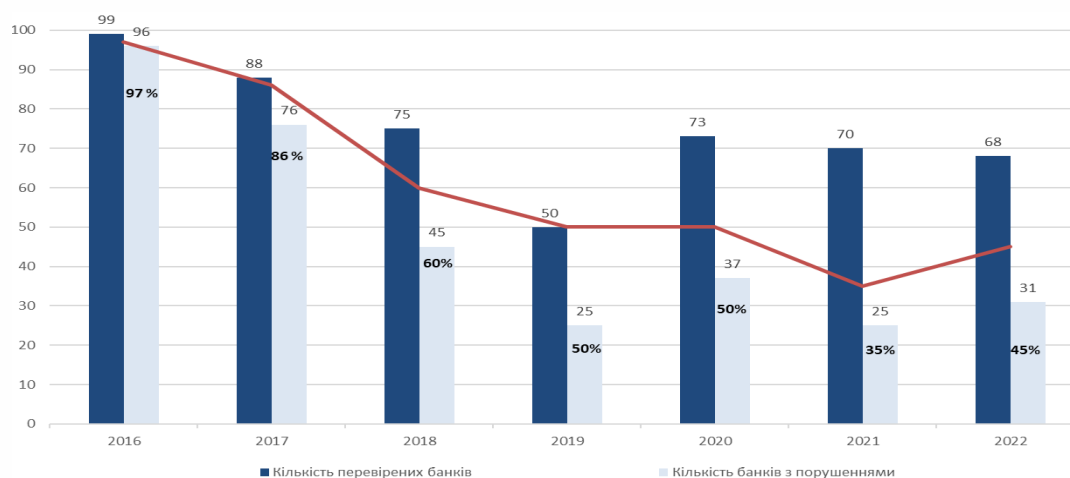

Рис. 7.3.1. Рівень дотримання банками-учасниками вимог Фонду щодо розкриття інформації про систему гарантування вкладів

Згідно із загальним планом відновлення у середньостроковій перспективі післявоєнного стану заплановано поширення гарантії Фонду на інші категорії вкладників та впровадження системи гарантування вкладів для членів кредитних спілок. Фонд продовжує працювати над нормативним, методологічним та інформаційним забезпеченням потенційних учасників Фонду.

Також, враховуючи перспективи входження нашої країни до членів ЄС, діджиталізацію та появу на фінансовому ринку нових інноваційних фінансових послуг, Фонд адаптується до нових реалій та продовжує роботу над імплементацією норм директив ЄС, спрямованих на захист прав вкладників, а також здійснює моніторинг тенденцій на фінансовому ринку, які можуть зумовлювати ризики для інтересів вкладників, адже повне та прозоре інформування громадян є і залишаються основним фокусом діяльності Фонду у цьому напрямку.

7.4. Міжнародна співпраця

Як постійний член Міжнародної асоціації страховиків депозитів (далі -МАСД) та Європейського форуму страховиків депозитів (далі - ЄФСД) у звітному році Фонд продовжив активну участь у роботі цих організацій. У травні 2022 року рішенням щорічних загальних зборів ЄФСД директора-розпорядника Фонду Світлану Рекрут було обрано членом Ради директорів ЄФСД, як представника страховиків з країн, що не входять до складу Європейського союзу.

Крім того, фахівці Фонду регулярно брали участь у вебінарах та онлайн-тренінгах ЄФСД, зокрема, щодо вивчення особливостей стрес-тестування систем страхування депозитів ЄС відповідно до Рекомендацій Європейської служби банківського нагляду, врегулювання неплатоспроможності банків на національному та транскордонному рівнях, розгляду кейсів врегулювання тощо. Фондом здійснювалося щоквартальне оновлення звітів щодо значущих новин у діяльності для Європейського регіонального комітету МАСД, опрацювання анкети-опитувальника для виявлення потреби в перегляді Основних принципів МАСД для ефективних систем страхування депозитів та долучення до подальшої роботи в профільних комітетах цієї асоціації. Традиційно також взяли участь у щорічному опитуванні членів МАСД щодо діяльності системи гарантування вкладів. Результати щорічних опитувань використовуються МАСД для досліджень і розробки рекомендацій щодо ефективної діяльності страховиків депозитів.

Після початку широкомасштабної агресії російської федерації проти України Фонд розпочав інтенсивну комунікацію з міжнародними партнерами щодо припинення їх співпраці з будь-якими органами держави-агресора. Так, у березні 2022 року було прийнято рішення про призупинення членства агентства страхування вкладів рф (АСВ) в МАСД та ЄФСД. Станом на початок 2023 року Фонд очікує на ухвалення відповідного рішення щодо членства АСВ у Міжнародному форумі систем гарантування страхових виплат.

Окремо варто відзначити комунікацію Фонду з міжнародними партнерами на двосторонньому рівні. У вересні 2022 року з метою сприяння співпраці та взаємодії у сферах спільних інтересів, а також координації зусиль сторін у розвитку їхніх систем страхування депозитів, було підписано Меморандум про взаєморозуміння з Банківським гарантійним фондом Польщі. Також було надано відповіді на низку тематичних запитів членів МАСД (зокрема Азербайджанського фонду страхування депозитів щодо продажу застави, стягненої на баланс банку, та типів звітності, які подають банки-учасники Фонду; Системи гарантування депозитів Хорватії щодо нарахування процентів на кошти Фонду, розміщені на рахунку в НБУ тощо).

Протягом звітного періоду Фонд активно співпрацював з міжнародними фінансовими організаціями – Міжнародним валютним фондом та Світовим банком, а також проектами міжнародної технічної допомоги. У 2022 році було визначено пріоритетні напрями взаємодії з Проектом USAID «Реформування фінансового сектору» (FSR), які були закріплені в протоколі про співпрацю між двома сторонами.

Також продовжувалася співпраця з Управлінням технічної допомоги Міністерства фінансів США, зокрема було проведено дві сесії стратегічного планування, протягом яких було розглянуто актуальний стан банківської системи та перспективи неплатоспроможності банків, проаналізовано різні стратегії виведення банків з ринку, визначено механізми фінансової підтримки Фонду тощо.

У межах реалізації Програми технічної допомоги фінансовому сектору фахівці Фонду разом із колегами з Національного банку України продовжили співпрацю з експертами Світового банку щодо імплементації положень директив ЄС у сфері врегулювання неплатоспроможності банків і гарантування депозитів (BRRD та DGSD) в українське законодавство. Окремо слід відзначити співпрацю Фонду зі Світовим банком, спрямовану на подолання наслідків воєнної агресії РФ, визначення актуальних та пріоритетних потреб Фонду в технічній допомозі, оцінку можливих збитків економіки тощо. Так, представники Фонду взяли активну участь у роботі Координаційного комітету «Проекту відновлення та забезпечення стійкості фінансового сектору України».

8. ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

8.1. Удосконалення законодавчої бази

Основними досягненнями 2022 року у сфері удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду стало прийняття Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» 01.04.2022 № 2180-ІХ, над розробкою норм цього закону Фонд співпрацював з державними органами та міжнародними партнерами. Цим законом визначено правові підстави для:

- впровадження механізму реструктуризації боргу Фонду перед державою;
- збільшення суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами до 600 000 гривень;
- набуття АТ «Державний ощадний банк України» статусу банка-учасника Фонду;

Закон № 2180-ІХ також передбачає регулювання таких питань, як:

- удосконалення механізму забезпечення фінансової стійкості Фонду шляхом розрахунку фінансових показників Фонду, зокрема необхідного значення цільового показника та строку для його досягнення, встановлення розміру базової річної ставки регулярного збору, запровадження механізмів їх розрахунку та порядку встановлення;
- запровадження положень щодо порядку проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб;
- удосконалення механізмів надання Фонду фінансової підтримки з боку Національного банку України та держави;
- удосконалення механізму надання Фондом кредитної підтримки.

З метою уникнення панічних настроїв в країні та задля забезпечення фінансової стабільності впродовж дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року №2102–ІХ (зі змінами), Прикінцевими положенням зазначеного Закону передбачено, що протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні Фонд відшкодовує кожному вкладнику банку кошти в повному розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані станом на кінець дня, що передує дню початку процедури виведення банку з ринку, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану» запроваджено процедуру виведення з ринку системно важливого банку за участі держави у разі втрати ним ліквідності в період дії воєнного стану в Україні. Так, законом передбачено, що:

- націоналізація системно важливого банку відбуватиметься через процедуру віднесення банку до категорії неплатоспроможних, однак не потребуватиме докапіталізації з боку держави – продаж банку за 1 грн буде проводитись незалежно від фактичного розміру регулятивного капіталу банку на день прийняття Національним банком України відповідного рішення;

- Фонд не здійснюватиме зміну розміру статутного капіталу неплатоспроможного системно важливого банку, деномінацію акцій такого банку, у тому числі не буде проводити обміну грошових зобов'язань банку на акції додаткової емісії;

- не будуть формуватися резерви банку на покриття збитків за активними банківськими операціями та не буде визначатись кредитний ризик за всіма активними банківськими операціями;

- замість обміну вкладів на акції з наступним їх викупом державою запроваджується припинення зобов'язань банку перед контролерами та власниками істотної участі у такому банку, а також підсанкційними особами з наступним зарахуванням коштів за цими зобов'язаннями у дохід банку (також збільшується капітал банку);

- відшкодування вартості акцій акціонерам (у разі її перевищення 1 грн за висновком аудиторської компанії) буде можливим тільки після компенсації збитків державі Україна від російської федерації і виключно за рахунок таких коштів.

Законом також скасовуються всі заборони (обтяження/арешти тощо) на відчуження акцій та припинення зобов'язань банку перед контролерами, власниками істотної участі та підсанкційними особами. Оцінка активів банку, шкоди (збитків) акціонерів та кредиторів банку здійснюватиметься міжнародно визнаним аудитором без врахування положень закону про оцінку майна, виходячи з реального фінансового стану банку на дату продажу.

Окрім цього, для надання Фонду можливості виконувати своє завдання щодо забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в умовах воєнного стану, з метою необхідності оперативного реагування Фондом на обставини, що склались у період воєнного стану чи під час особливого періоду Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» було внесено зміни до частини четвертої статті 6 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Змінами передбачено, що нормативно-правові акти Фонду щодо особливостей функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в умовах воєнного стану чи під час особливого періоду не підлягають державній реєстрації в порядку, встановленому законодавством. Вони набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо більш пізній строк набрання чинності не передбачений таким актом. Офіційним опублікуванням такого нормативно-правового акта Фонду вважається перше опублікування його повного тексту в одному з періодичних друкованих

видань – «Офіційному віснику України», газетах «Урядовий кур'єр», «Голос України» або перше розміщення на офіційному веб-сайті Фонду.

Прийняття Верховною Радою України цих законів є кроком на шляху до забезпечення надійності та стабільності банківської системи та фінансової системи України в цілому, відновленню довіри до неї з боку вкладників і кредиторів банків, особливо в умовах воєнного стану.

Впродовж 2022 року Фонд продовжував працювати над виконанням заходів Дорожньої карти Стратегії розвитку фінансового сектору до 2025 року та над заходами Стратегії розвитку Фонду на 2022 рік.

Фондом забезпечено у співпраці з стейхолдерами підготовку проекту Стратегії розвитку Фонду на 2023 – 2025 роки.

8.2 Регуляторна діяльність Фонду

На виконання статті 14 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» протягом 2022 року у рамках здійснення нормативного регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення банків з ринку Фондом було прийнято та розміщено на офіційному вебсайті Фонду з метою організації консультацій з громадськістю 5 регуляторних актів, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 06.10.2022 №795 «Про внесення змін до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24.10.2022 за №1311/38647. Дата розміщення на вебсайті: 29.08.2022;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 06.10.2022 №796 «Про затвердження Змін до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01.11.2022 за № 1350/38686. Дата розміщення на вебсайті: 29.08.2022;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 24.10.2022 №854 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 09.11.2022 за № 1391/38727. Дата розміщення на вебсайті: 13.09.2022;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 03.11.2022 № 894 «Про затвердження Змін до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21.11.2022 за № 1437/38773. Дата розміщення на вебсайті: 26.09.2022;

проект рішення виконавчої дирекції Фонду «Про затвердження змін до Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників. Дата розміщення на вебсайті: 21.11.2022.

Крім того, з метою удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду та приведення її у відповідність до змін у законодавстві було прийнято 25 нормативно-правових акта, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 17.01.2022 № 27 «Про затвердження Змін до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 03.02.2022 за № 138/37474;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 03.02.2022 № 87 «Про затвердження Положення про виконання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб засобами автоматизованої системи виплат судових рішень на користь вкладників щодо стягнення гарантованої суми відшкодування за вкладом, розміщеним у банку, вкладникам якого припинено або завершено виплати, та/або пов'язаних з таким стягненням інших сум та Змін до Інструкції про порядок фінансування процесу виплат банками-агентами гарантованої суми відшкодування за вкладами», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 23.02.2022 за № 253/37589;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 17.02.2022 № 122 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня 2020 року № 1158 та у додатки 1 і 8 до Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 07.03.2022 за № 305/37641;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 02.03.2022 № 147 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду від 03 лютого 2022 року № 87 «Про затвердження Положення про виконання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб засобами автоматизованої системи виплат судових рішень на користь вкладників щодо стягнення гарантованої суми відшкодування за вкладом, розміщеним у банку, вкладникам якого припинено або завершено виплати, та/або пов'язаних з таким стягненням інших сум та Змін до Інструкції про порядок фінансування процесу виплат банками-агентами гарантованої суми відшкодування за вкладами», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 07.03.2022 року за № 301/37637;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 24.03.2022 № 201 «Про особливості виплати гарантованої суми відшкодування в період дії воєнного стану в Україні», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 31.03.2022 за № 371/37707;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 29.03.2022 № 205 «Про внесення змін до розділу III Положення про комісію з розгляду скарг та підготовки пропозицій стосовно організації і проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку або ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 07.04.2022 за № 394/37730;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 13.04.2022 № 243 «Про затвердження Змін до Положення про порядок інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 28.04.2022 за № 464/37800;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.04.2022 № 267 «Про затвердження Змін до Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду

гарантування вкладів фізичних осіб та Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 24.05.2022 за № 558/37894;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.04.2022 № 268 «Про внесення зміни до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13.05.2022 за № 518/37854;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.04.2022 № 269 «Про внесення зміни до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13.05.2022 за № 513/37849;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 03.05.2022 № 291 «Про особливості реалізації в період дії воєнного стану в Україні пілотного проекту щодо надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів)», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21.05.2022 за № 550/37886;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 17.05.2022 № 348 «Про внесення змін до пункту 1 рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 26 квітня 2022 року № 268», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 20.05.2022 за № 544/37880;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 17.05.2022 № 349 «Про внесення змін до пункту 1 рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 26 квітня 2022 року № 269», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 20.05.2022 за № 546/37882;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2022 № 366 «Про внесення змін до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку та Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06.06.2022 за № 603/37939;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 07.06.2022 № 394 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 26 травня 2022 року № 366», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 09.06.2022 за № 622/37958;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 30.06.2022 № 444 «Про особливості розгляду адміністративно-господарських санкцій за порушення законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб у зв'язку з дією воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.07.2022 за № 789/38125;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 04.07.2022 № 459 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26.07.2022 року за № 837/38173;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.08.2022 № 592 «Про внесення змін до Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 29.08.2022 за № 976/38312;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 31.10.2022 № 876 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 06 жовтня 2022 року № 795», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 03.11.2022 за № 1359/38695;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 03.11.2022 № 895 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 06 жовтня 2022 року № 796», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 07.11.2022 за № 1378/38714;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 07.11.2022 № 899 «Про внесення зміни до пункту 4.14 глави 4 розділу V Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24.11.2022 за № 1460/38796;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 14.11.2022 № 922 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 24 жовтня 2022 року № 854», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 18.11.2022 за № 1433/38769;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 24.11.2022 № 954 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 03 листопада 2022 року № 894», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 28.11.2022 за № 1490/38826;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 28.11.2022 № 966 «Про затвердження Положення про надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів), внесення змін і визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14.12.2022 за № 1605/38941;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 19.12.2022 № 1043 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 28 листопада 2022 року № 966», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 22.12.2022 за № 1657/38993.

Керуючись частиною четвертої статті 6 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» було прийнято 6 нормативно-правових актів, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 02.09.2022 № 680 «Про особливості участі у відкритому конкурсі з метою виведення неплатоспроможного банку з ринку в умовах воєнного стану в Україні»;

рішення виконавчої дирекції від 06.10.2022 року № 789 «Про особливості здійснення ліквідації банків відповідно до Закону України «Про систему

гарантування вкладів фізичних осіб» в частині реалізації їхнього майна в умовах воєнного стану»;

рішення виконавчої дирекції від 27.10.2022 року № 863 «Про деякі особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб в частині здійснення перевірок банків в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;

рішення виконавчої дирекції від 03.11.2022 року № 893 «Про деякі особливості виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в частині порядку відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;

рішення виконавчої дирекції від 19.12.2022 року № 1044 «Про затвердження Положення про особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб під час особливого періоду в частині подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»;

рішення виконавчої дирекції від 29.12.2022 року № 1107 «Про особливості функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб в частині оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;

Фонд активно співпрацював з експертами Міжнародного валютного Фонду в рамках виконання листа про наміри та Меморандуму про економічну і фінансову політику, укладеного між Урядом України та Міжнародним валютним фондом. Наслідком цієї роботи стало:

прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» від 01.04.2022 №2680-IX;

підготовка Фондом плану дій на випадок можливих несприятливих судових щодо Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» рішень обставин в напрямку роботи по невілюванню прогнозованих наслідків для банківської системи України, Фонду та інших органів від можливих рішень КСУ вжито заходи з метою мінімізації наслідків виведення за межі правового поля інститутів системи гарантування вкладів, виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, а саме: підготовлено план дій на випадок надзвичайних ситуацій, спрямованих на мінімізацію ризиків для стабільності фінансової системи України внаслідок ухвалення КСУ несприятливих рішень.

8.3. Створення систем гарантування для небанківських фінансових установ

У 2022 році Фондом у тісній взаємодії з Національним банком України та плідній співпраці з міжнародними стейкхолдерами було опрацьовано всі ініціативи щодо законодавчих змін при створенні системи гарантування вкладів членів кредитних спілок.

Водночас, Фондом розпочато процеси щодо необхідних внутрішніх технічних вдосконалень задля ефективного супроводження майбутніх учасників системи гарантування – небанківських фінансових установ. Як ціль -впровадження всього ландшафту автоматизації необхідних процесів для створення сучасної екосистеми взаємодії Фонду з Національним банком України, як Регулятором, та небанківськими фінансовими установами - майбутніми учасниками системи гарантування.

У 2022 році Фондом було продовжено опрацювання міжнародних практик щодо функціонування систем гарантування виплат за договорами страхування, а також ознайомлення з основними тенденціями Європейського співтовариства в напрямках розвитку систем гарантування та врегулювання неплатоспроможності страховиків. Набутий світовий досвід буде покладено в основу майбутньої концепції системи гарантування виплат на ринку страхових послуг України.

Наступним щаблем для розбудови системи гарантування в цілому, та безпосередньо Фонду, як ключового її елементу, стане охоплення нових сегментів фінансового ринку України, а саме – розширення свого мандату на значну частину ринку небанківських фінансових послуг.

9. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9.1. Управління ризиками Фонду

Відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку Фонду в 2022 році виконувалась робота по підвищенню ефективності системи управління ризиками та продовжувалось створення сучасної системи управління ризиками, яка відповідає найкращим практикам в сфері страхування вкладів.

Спільно з Європейським банком реконструкції та розвитку Фондом реалізується проєкт з організації стрес-тестування системи гарантування, в якому ТОВ «КПМГ-Україна» виступає консультантом. Основною метою стрес-тестування є підвищення рівня стійкості та функціонування системи гарантування вкладів в умовах серйозного економічного спаду, виявлення недоліків у процесах в функціонуванні системи гарантування вкладів та їх подальша оптимізація, а також визначення рівня необхідної капіталізації Фонду, що забезпечить у будь-який момент часу виконання своїх функцій в умовах серйозного економічного спаду, а також забезпечення дотримання Фондом вимог Директив ЄС.

В рамках проєкту в 2022 році проаналізовано фінансову ситуацію в Україні з урахуванням макроекономічних прогнозів Національного банку України, Міністерства фінансів України, Світового банку; запроновано ключові припущення щодо потенційного серйозного економічного спаду та його впливу на систему страхування вкладів; розроблено проєкт Методики проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб, в якій передбачені етапи проведення стрес-тестування, показники стрес-тестування, відповідні тести та система оцінювання результатів цих показників та тестів; підготовлено проєкт Програми стрес-тестування (2023-2025 роки), де передбачені часові рамки проведення тестів та визначено обсяг кожної вправи з точки зору форматів та припущень; розроблено тестовий варіант фінансової моделі Фонду, що включає набір інструментів щодо розрахунку цільового показника та терміну його досягнення.

З метою мінімізації ризиків від військової агресії було розроблено та затверджено План швидкого реагування при надзвичайній ситуації (ескалація військового конфлікту), яким передбачено вжиття заходів юридичного, інформаційно-технологічного та організаційного характеру, що підвищили можливість Фонду виконувати свої функції в умовах позаштатних ситуацій. Зокрема, Планом передбачено комплекс заходів щодо мінімізації ризику втрати Фондом інформації.

На виконання вимог Положення про систему управління ризиками Фонду, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.04.2020 №772, розроблено та затверджено Декларацію схильності до ризиків Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2022 рік, основною ціллю якої є формування в стислому інформативному викладі прогнозних обсягів ризиків, які Фонд готовий взяти на себе у своїй діяльності. Впровадження цього документу сприяє підвищенню якості прийняття рішень стосовно стратегічних питань діяльності Фонду, допомагає

формувати в Фонді культуру обізнаності щодо ризиків та забезпечити виконання Фондом функцій, визначених законодавством України. Також щоквартально затверджувались звіти щодо дотримання показників ризик-апетиту до страхових, інших фінансових, операційних та суспільних ризиків, згідно вищезазначеної декларації.

Разом з тим, з метою підвищення ефективності системи внутрішнього контролю Фонду, зокрема в частині ідентифікації (визначення) комплаєнс-ризиків та процедури управління комплаєнс-ризиками, розроблено та затверджено зміни до Положення про систему управління ризиками Фонду в частині визначення нових методів здійснення ідентифікації (визначення) комплаєнс-ризиків з урахуванням кращих практик ризик-менеджменту, а також запроваджено процес самооцінки комплаєнс-ризиків. Забезпечено функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризиків. Не рідше одного разу на квартал здійснюється формування звітності щодо дотримання показників ризик-апетиту за комплаєнс-ризиками відповідно до Декларації схильності до ризиків Фонду, що дає змогу Фонду своєчасно реагувати на комплаєнс-ризиків, які виникають в його діяльності.

З метою контролю дотримання принципу нульової толерантності щодо ризику конфлікту інтересів у відповідних процесах Фонду протягом звітного року забезпечено здійснення контролю, виявлення та запобігання виникнення конфлікту інтересів, перевірку інформації про наявність/відсутність конфлікту інтересів, запобігання конфлікту інтересів.

Окрім того, проведено поглиблений аналіз внутрішніх нормативних документів Фонду з питань використання інформаційних активів та інформаційних систем з наданням рекомендацій щодо необхідності внесення змін враховуючи посилення загрози здійснення постійних кібератак державою-агресором. Також проведено поточний моніторинг виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також забезпечено здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у зазначеній сфері неплатоспроможними банками, які виводяться Фондом з ринку.

9.2. Управління та розвиток персоналу

Початок 2022 року був обтяжений продовженням пандемії COVID-19, а у лютому розпочалась агресія та повномасштабне вторгнення росії на територію України. Це потребувало рішучих дій від менеджменту Фонду, а саме: прискорення прийняття управлінських рішень, гнучкості стилю керівництва, удосконалення комунікаційних процесів, забезпечення безпеки працівників, підтримання їхньої продуктивності та ментального здоров'я, забезпечення безперебійного виконання Фондом своїх завдань і обов'язків.

Все це вимагало розроблення нових інструментів управління персоналом у відповідь на форс-мажорні умови функціонування. Зважаючи на те, що досвіду управління персоналом в умовах воєнного стану у Фонду, як і в решти українських організацій, не було, адаптивна інновація Фондом розроблялась самостійно.

Протягом 2022 року Фонд подовжував реалізацію кадрової політики, одним із пріоритетів якої була підтримка ефективної системи управління персоналом, що забезпечувала б якісне та вчасне виконання завдань, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Для цього упродовж року змінювались моделі робочого середовища: від роботи в повному дистанційному форматі і – до режиму роботи оф-лайн в приміщенні Фонду.

З метою диверсифікації ризиків, пов'язаних із необхідністю забезпечення діяльності Фонду в умовах воєнного стану, враховуючи постійні ракетні удари та відключення електричної енергії у м. Києві, Фондом з березня 2022 року розпочато функціонування ситуаційного центру Фонду у м. Івано-Франківськ.

В умовах воєнного стану пріоритетом Фонду в роботі з персоналом було забезпечення безпеки працівників і їх родин задля безперебійного виконання ними своїх завдань і обов'язків. Було запроваджено механізм ефективної комунікації з працівниками, визначені канали зв'язку, оперативного обміну інформацією та адміністрування і унормовування кадрових документів.

Стабільність виконання Фондом своїх основних завдань протягом війни підтверджується тим фактом, що Фонд ні на день не зупиняв свою діяльність. З 25 лютого 2022 року Фонд успішно розпочав ліквідацію двох нових банків, рішення про ліквідацію яких Національний банк України прийняв уже на другий день повномасштабного вторгнення. І це стало можливим завдяки високопрофесійній командній роботі працівників Фонду.

Попри зміни в країні, що пов'язані з воєнною агресією росії проти України, структура та штатна чисельність Фонду протягом 2022 року були сталими. Так, станом на 31.12.2022 Структура Фонду складалась з 27 самостійних структурних підрозділів, у тому числі 6 департаментів, 5 управлінь, 5 служб, 9 відділів тощо, що є тотожним у порівнянні з минулим роком, а штатна чисельність Фонду налічувала 332 штатні одиниці, що є аналогічним у порівнянні з початком 2021 року.

Невід'ємною складовою кадрової політики Фонду залишалось підвищення кваліфікації та розвиток професійних навичок персоналу. Перед відділом управління та розвитку персоналу постало питання визначити форми їх організації та проведення в умовах сьогодення. З цією метою протягом року забезпечувалось переважно корпоративне навчання, серед якого навчання з питань запобігання корупції; нове в порядку організації, плануванні та проведенні закупівель; практичні заходи інформаційної безпеки та кібергігієни; спеціалізовані навчання, що визначені законодавством як обов'язкові, а також для всіх бажаючих працівників Фонду організовано безкоштовний онлайн-захід з психологічної та емоційної підтримки тощо.

У 2022 році з метою ефективної комунікації з банками, що ліквідуються Фондом, та забезпечення процедур ліквідації банків, що безпосередньо

здійснюється Фондом, проводилась постійна робота щодо координації здійснення кадрового адміністрування банків, у тому числі погодження проектів структур, штатних розписів, індивідуальних рівнів заробітних плат та кандидатур на посади керівників ключових структурних підрозділів неплатоспроможних банків, дотримання вимог законодавства та актуальних змін до нього. Надавались відповіді на постійні запити та звернення колишніх працівників банків та органів влади.

Також, «вимушеною» інновацією стали нові методи мотивування працівників в умовах воєнного стану, такі як взаємодопомога та взаємопідтримка працівників, що залишились без житла, спільні періодичні волонтерські проекти у Фонді, збір коштів для мобілізованих працівників Фонду, придбання вкрай необхідного для бійців на фронті та особиста допомога Збройним силам України.

9.3. Внутрішній аудит

Служба внутрішнього аудиту протягом 2022 року оцінювала та сприяла удосконаленню процесів корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю через проведення аудиторських перевірок Фонду.

В 2022 році проведено 8 аудиторських перевірок ефективності процесів управління ризиками, внутрішнього контролю та виконання функцій за основними напрямками діяльності структурних підрозділів:

- ✓ управління процедурами ліквідації (виведення неплатоспроможних банків з ринку);
- ✓ ведення Фондом узагальненої бази даних вкладників неплатоспроможних банків та банків що виводяться з ринку;
- ✓ моніторинг діяльності банків учасників Фонду (контроль виконання зобов'язань в зв'язку з участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб);
- ✓ проведення Фондом кваліфікаційного відбору осіб для забезпечення здійснення покладених на Фонд повноважень;
- ✓ фінансово-інвестиційна діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Зазначені перевірки здійснювалися відповідно до Плану затвердженого адміністративною радою.

Планові аудиторські перевірки здійснювались із застосуванням процесного та ризик-орієнтованого підходу до об'єктів аудиту.

Фонд регулярно (на перше число місяця кожного кварталу) надавав звіти для затвердження адміністративній раді Фонду з висновками та пропозиціями щодо питань, віднесених до її повноважень.

Затвержені адміністративною радою Фонду висновки та пропозиції служби внутрішнього аудиту були обов'язково враховані у діяльності Фонду.

9.4. Інформаційні технології

Фонд у 2022 році здійснював удосконалення та оптимізацію ІТ інфраструктури відповідно до стратегічних напрямків розвитку ІТ для забезпечення бізнес процесів функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Основними завданнями ІТ Фонду відповідно є:

- забезпечення надійності функціонування ІТ-систем Фонду для ефективного та якісного виконання функцій Фонду;
- надійне збереження і якість інформації (даних), що мігровані з інформаційних систем неплатоспроможних банків в ІТ-інфраструктуру Фонду, а також даних, що забезпечують бізнес процеси Фонду;
- гарантія безпеки даних і ІТ-систем, що передбачає перш за все неможливість несанкціонованого маніпулювання даними.

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України та з метою забезпечення безперервності функціонування ІТ інфраструктури для забезпечення бізнес-процесів Фонду в період військових дій на території України Фондом були проведені наступні заходи:

- створення віддаленого резервного дата-центру, який призначений для забезпечення безперервної роботи Фонду у випадку фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного дата-центру Фонду;
- побудовані канали зв'язку для безперервної синхронізації даних інформаційних систем між дата-центрами Фонду – основного та резервного;
- створено резервний хмарний дата-центр на ресурсах AWS (Amazon Web Services) для аварійного відновлення інформаційних систем у разі фізичного пошкодження або неможливості продовження функціонування основного та резервного дата-центрів;
- створено та запущено безперервну синхронізацію даних з основного дата-центру Фонду у хмарний дата-центр для мінімізації ризиків втрати даних;
- проведено успішне тестування переведення поштової системи Фонду на хмарні ресурси Microsoft Office365 в напрямку можливості резервування поштової системи Фонду;
- проведена модернізація обчислювальних потужностей та дискових масивів для забезпечення зростаючих вимог інформаційних систем до ресурсів.

В умовах екстремального функціонування ІТ систем у воєнний період з метою виконання централізації процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку (в тому числі організація зберігання інформації банків) та оптимізації витрат неплатоспроможних банків, Фондом у 2022 році вжито необхідні заходи по міграції даних з інформаційних систем неплатоспроможних банків та для переведення таких банків на централізованій основі до наступних систем Фонду:

- Єдина операційно – інформаційна система неплатоспроможних банків (далі – ЄОІС) - це зведений програмний комплекс, що містить дані з ОДБ/АБС та інших інформаційних систем неплатоспроможних банків і призначений для забезпечення

операційної діяльності таких банків;

- Програмний комплекс з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH), що забезпечує централізовані процеси підготовки активів неплатоспроможних банків для продажу, облік претензійно-позовної роботи по юридичним справам неплатоспроможних банків, ведення договорів та реєстру їхкредиторів, забезпечує консолідацію даних по неплатоспроможних банках в процесі виведення їх з ринку.

Протягом 2022 року здійснено міграцію даних трьох неплатоспроможних банків, а саме: АТ «МР БАНК», ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», АТ «МЕГАБАНК».

Загалом, на кінець 2022 року в інформаційні системи Фонду (ЄОІС, DWH) мігровано дані і переведено на централізовану роботу в цих системах 99 неплатоспроможних банків.

Застосування Фондом ЄОІС надає переваги при виконанні функцій по виведенню неплатоспроможних банків з ринку, а саме:

- контроль за їх діяльністю, включаючи контроль фінансових потоків, транзакційний контроль, фінансовий контролінг за плануванням та витратами ;
- ведення єдиної облікової політики в неплатоспроможних банках;
- реалізацію 3-ї моделі для неплатоспроможних банків;
- повна інформаційна підтримка операційних процесів ліквідації банку;
- забезпечення операційного моніторингу їх активів;
- реалізація централізованого управління неплатоспроможними банками;
- суттєве зменшення інформаційних систем в цих банках, їх супровід та витрати на їх утримання;
- збереження їх операційних даних.

З метою створення додаткового фінансового контролінгу при проведенні документів CASH_OUT неплатоспроможним банком з метою недопущення перевищення витрат понад кошторис на термінацію та /або прогнозного кошторису витрат на ліквідацію банку в 2022 році було здійснено удосконалення ЄОІС в частині розширення функціональності підсистеми Кошторис неплатоспроможних банків.

З метою надійного збереження історичних даних неплатоспроможних банків, надання швидкого та якісного доступу до таких даних відповідальним працівникам Фонду для подальшого формування офіційних документів на запити структурних підрозділів Фонду та третіх осіб згідно діючого законодавства, Фондом в 2022 році було впроваджено модуль ЄОІС-АРХІВ у складі Єдиної операційно-інформаційної системи неплатоспроможних банків.

Для підвищення ефективності процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку в 2022 році було здійснено удосконалення DWH в частині покращення розроблених модулів для реплікації даних з ЄОІС по розширенню даних по неплатоспроможним банкам: АТ «ДЕЛЬТА БАНК», АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК»», АТ «МР БАНК», ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК», АТ «МЕГАБАНК»).

Модернізація Програмного комплексу з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH) надає Фонду такі можливості:

- використання цілісної уніфікованої інформаційної основи Фонду для прийняття рішень щодо забезпечення процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку;

- формування звітності неплатоспроможних банків за різними напрямками діяльності;

- автоматизації контролю за діяльністю неплатоспроможних банків;

- централізованої роботи з активами неплатоспроможних банків;

- підвищення якості інформації для прийняття рішень та практичних дій працівниками Фонду;

- здійснення аналізу показників діяльності проблемних банків з метою попередження критичного стану банку;

- забезпечення процесів претензійно-позовної роботи неплатоспроможних банків;

- моніторингу статусів активів неплатоспроможних банків і юридичних осіб, які є їх боржниками у державних реєстрах України.

Удосконалення централізації процесів Фонду в 2022 році включає також проведення модернізації Системи аналізу даних та аналітичної звітності (MIS) в частині розширення джерел інформації та вихідних звітних форм, а саме:

- модифікація дашбордів розділу Моніторинг;

- розробка контенту метаданих в системах Perfex та PowerDesigner;

- реалізація дашбордів по розділам Виплати, Юридична робота;

- створення дашбордів Боргові зобов'язання та Вклади по діапазонах;

- реалізація інфопанелей (4 шт.) по розділу Тимчасова адміністрація і Ліквідація;

- реалізація 10 дашбордів та створення контенту в Perfex та PowerDesigner по розділу Розслідування;

- внесення змін в дашборди розділу Моніторинг;

- завантаження та контроль вхідних даних з двох джерел для дашбордів розділу Розслідування;

- створення моделі процесу обробки даних у Power Designer;

- створення нотифікацій користувачів щодо оновлення даних.

Системи аналізу даних та аналітичної звітності Фонду дає можливість:

- централізованої побудови управлінської звітності Фонду, забезпечення своєчасного надання інформації необхідного рівня деталізації за ключовими процесами Фонду з метою подальшого прийняття управлінських та стратегічних рішень;

- організації для кожного користувача єдиної платформи для оперативного отримання даних, необхідних для формування та отримання звітів, з різних корпоративних та зовнішніх джерел Фонду;

- користувачам цієї Системи проводити гнучкий аналіз даних, фільтрацію, сортування, групування та підрахунок показників за будь-яким аналітичним

розрізом та інтервалом часу;

- побудови якірних звітів, звітів по фінансам, управлінню ліквідністю, результатів продажу активів, результатів виплат гарантованих сум вкладникам за звітні періоди тощо;

- побудови прогнозних показників на наступні періоди і розрахунок показників ефективності;

- висвітлення деталізованої інформації як в цілому так і по кожному неплатоспроможному банку окремо;

- реалізувати зберігання даних по ключових функціям Фонду;

- реалізувати автоматизовані ETL процедури збору, обробки та завантаження необхідних даних на регулярній основі.

Фонд для забезпечення виплат гарантованих сум відшкодувань вкладникам неплатоспроможних банків використовує програмний комплекс «Автоматизована система виплат Фонду» (далі - АСВФ), який вміщує в собі як оперативні так і історичні дані по виплатам гарантованих сум за весь період діяльності Фонду.

З метою забезпечення безперервного функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та підвищення суспільної довіри до банківської системи в умовах воєнного стану здійснено модернізацію протоколів обміну даними БАНК-АГЕНТ – ПЦФ у АСВФ та розроблено систему дистанційних виплат. Впровадження онлайн виплат було необхідним і важливим кроком, що забезпечив можливість отримання виплат вкладниками у різних частинах України, навіть там, де неможливо було організувати роботу відділень банків- агентів.

З метою покращення процесу виплат гарантованих сум вкладникам неплатоспроможних банків протягом 2022 року Фонд здійснив модернізацію АСВФ за такими напрямками:

- реалізація механізму розширеного протоколювання помилок АРМ АСВФ та модернізація механізму роботи з помилками, інформаційними повідомленнями та попередженнями АРМ АСВФ;

- розробка технології емуляції ЕЦП на тестових комплексах АСВФ;

- розробка модуля перевірки у промисловій версії МОВ АСВФ, у тому числі модернізація промислової версії МОВ АСВФ для підтримки клонування даних неплатоспроможних банків; рефакторинг БД МОВ для забезпечення ефективного та несуперечливого клонування даних з основної схеми до модуля перевірки; реалізація у БД МОВ умов функціонування модуля перевірки (розробка функціональних обмежень та програмної емуляції взаємодії модуля перевірки з іншими системами; модернізація АРМ АСВФ для можливості роботи з модулем перевірки;

- розробка webверсії АСВФ, а саме проектування та розробка архітектури webдodatку; розробка web-форм авторизації, меню додатка та допоміжних форм; розробка web-форми глобальний пошук вкладника; розробка web-форми картка клієнта.

Модернізація АСВФ дає можливість використовувати автоматизовані інструменти системи виплат в більш гнучкому режимі, та робить процес здійснення виплат гарантованих сум вкладникам більш оптимальним та ефективним.

На виконання державної політики, що направлена на цифровізацію та переведення діловодства державних установ у електронну форму, на виконання Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис», у відповідності до завдань, визначених Стратегією розвитку фінансового сектору України до 2025 року, Фонд у 2022 році продовжив проводити заходи для удосконалення та розширення безпаперового документообігу із застосуванням КЕП. У 2022 році Фондом запроваджено застосування КЕП у напрямку роботи зі зверненнями громадян, кадровими документами, документами робочих груп та комісій, витягів з реєстру учасників Фонду, обміну документів з контрагентами до договорам.

Фондом у 2022 році для забезпечення електронного документообігу:

- здійснювався обмін електронними документами між Фондом, НБУ та іншими державними установами та банками, за виключенням документів з обмеженим доступом (БТ), постійного терміну зберігання, пересилання звернень громадян, тощо;

- здійснювалося листування між Фондом та уповноваженими особами Фонду на ліквідацію банків в системі електронного документообігу Фонду «АСКОД» із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом);

- більшість документів внутрішнього документообігу Фонду виконувались у вигляді електронних документів із застосування КЕП.

Запровадження та використання електронного документообігу надає наступні переваги:

- електронні документи завіряються КЕП відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

- значно зменшились вартість та час на пересилання документів та їх обробку;
- зменшилась кількість проміжних процедур необхідних для відправлення та отримання кореспонденції (електронних документів), тобто електронні документи рухаються напряму з однієї СЕД «АСКОД» до іншої.

- оптимізовано процеси погодження та підпису внутрішніх документів та вихідних документів та підвищення виконавчої дисципліни;

- ефективно забезпечуються процеси документування у Фонді в режимі дистанційної роботи працівників у зв'язку зі військовою агресією російської федерації проти України.

З метою роботи порталу звітності програмного комплексу «Звітність банків» у 2022 році Фондом було здійснено наступні удосконалення цього комплексу, а саме:

- розширення функціональності звітів Z112, Z114, FR625, FR613;

- доповнення функціональності і забезпечення надійності і гнучкості налаштувань редактора таблиць даних DBGuide;
- створення нового/окремого меню для страховиків життя;
- створення нового/окремого реєстру для страховиків життя;
- проведення предпроектного дослідження щодо розробки та впровадження двофакторної автентифікації для привілейованих облікових записів програмного комплексу;
- модифікація алгоритму обробки інформації та оптимізація систем контролю даних при опрацюванні файлу RC;
- розробка функціоналу контролю та завантаження файлів типу 07X та подальшої роботи з цими даними;
- розширення функціоналу по вивантаженню даних із файлу F4X;
- розробка структурованого звіту з функцією вибору;
- доробка файлів звітності НБУ, згідно змін до даних щодо показників статистичної звітності на сайті НБУ.

Впровадження зазначених змін в програмний комплекс «Звітність банків» в 2022 році дозволило оптимізувати швидкість обробки даних та розширити функціональність по обробці даних.

Відповідно до затверджених виконавчою дирекцією Фонду планів заходів щодо завершення процедури ліквідації, з метою збереження інформації та мінімізації витрат на обчислювальні потужності, Фондом протягом 2022 року прийнято віртуалізовані інформаційні системи чотирьох банків.

З метою полегшення керування та контролю за бізнес-процесами Фонду в умовах війни були модернізовані наступні автоматизовані процеси:

- бізнес-процеси для управління операційними та комплаєнс ризиками, а також плануванням та контролю за відповідними заходами ризик-подій;
- бізнес-процеси погодження відповідних доступів до інформаційних систем фонду для співробітників та працівників неплатоспроможних банків;
- процес для відділу управління та розвитку персоналу;
- бізнес-процес підготовки активів неплатоспроможних банків до продажу.

З метою організації доступу до архівних даних, а також забезпечення тривалого та надійного їх зберігання, триває процес розробки та впровадження архіву бази історичних даних електронної торгової системи Prozorro. Продажі щодо організації та проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку та банків, що ліквідуються та реєстру активів Фонду.

З метою впровадження найефективніших систем управління бізнес-процесами Фонду, а також розширення їх функціоналу ініційований процес заміни наявної автоматизованої системи управління бізнес-процесами на сучасні аналоги.

У зв'язку з ростом кількості цільових кібер-атак на підприємства державної влади під час військової агресії з боку російської федерації, в Фонді проведена модернізація захисту внутрішнього порталу.

У 2022 році продовжувались роботи по стандартизації налаштувань серверів Oracle для систем Фонду, організації гарячого резервування баз даних для підвищення відмовостійкості.

Для забезпечення надійного зберігання електронної інформації (даних), що міститься в інформаційних системах Фонду, реалізовано резервне копіювання та зберігання такої інформації:

- на хмарних ресурсах зовнішніх провайдерів;
- на стрічкових носіях інформації у віддаленому пункту зберігання.

У зв'язку з ростом кількості цільових та складних атак на підприємства державної влади, в Фонді впроваджена двофакторна ідентифікація при віддаленій роботі з інформаційними ресурсами Фонду та для привілейованих облікових записів. Розгорнуто та налаштовано резервний сервер для двофакторної авторизації в хмарі AWS. Також проведена реорганізація робочого сегменту адміністраторів систем зі створенням окремих робочих станцій для адміністрування. Окрім того, розгорнуте та налаштоване рішення Labyrinth, щодо виявлення цільових атак (APT), ботнетів, атак «нульового дня» та інсайдерів.

Для забезпечення превентивного захисту продовжується взаємодія з Центром антивірусного захисту інформації Держспецзв'язку України та Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки України Служби безпеки України.

Фонд постійно співпрацює з діючими банками України для удосконалення та використання новітніх захисних механізмів при обробці інформації та проведенні дистанційних перевірок. Внесені додаткові налаштування механізмів захисту звітності діючих банків на Порталі Фонду, в частині роботи з кваліфікованим та удосконаленим електронним підписом.

У Фонді триває процедура побудови комплексної системи захисту інформації інформаційних систем Фонду, в 2022 році отримано 3 атестати відповідності.

Для протидії складним атакам фішингу проведено тест на вторгнення, за його результатами проводяться тренінги працівників щодо удосконалення теоретичних та практичних знань з інформаційної безпеки.

10. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

10.1. Роль Фонду в загальнодержавних євроінтеграційних процесах

В рамках реалізації визначеного Конституцією України державного курсу на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі 23 червня 2022 року відбулася ключова подія - лідери 27 країн-членів ЄС ухвалили рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі.

Цій події передувала масштабна підготовча робота всіх установ та організацій, які представляють державні інститути, зокрема і Фонду. Фондом в межах компетенції, визначеної Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», взято участь у підготовці відповідних розділів Опитувальника Європейського Союзу для прийняття рішення щодо надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі.

Отримання Україною нового статусу вимагає інтенсифікації всіх процесів, зокрема і операційного рівня, а також актуалізації зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію). Підставою для проведення такої актуалізації є низка реформ, яка відбулася в ЄС з дати ратифікації Україною Угоди про асоціацію і законодавство про впровадження яких на сьогодні не враховано в її поточній редакції. Відповідно, Фондом спільно з іншими органами, відповідальними за впровадження європейського законодавства у сфері фінансових послуг, було розпочато роботу над оновленням Доповнення XVII-2 «Правила, що застосовуються до фінансових послуг». Робота була розпочата після консультацій з Генеральним директором з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та союзу ринків капіталу (DG FISMA) і наразі триває.

Стан апроксимації законодавства та залучення європейського інструменту зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках TAIEХ

Єдиний механізм врегулювання (SRM) та функціонуюча схема гарантування вкладів (DGS) в Європейському Союзі належать до окремих стовпів банківської стабільності. Повноваження Фонду, передбачені Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», визначають його відповідальність за впровадження зазначених вище європейських механізмів у повній відповідності до вимог Європейського Союзу.

Повноцінне належне впровадження таких механізмів, які передбачені двома ключовими директивами⁷ Європейського Союзу, вимагають посилення

⁷ Директива 2014/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року, що встановлює рамки для відновлення та врегулювання кредитних установ та інвестиційних компаній та вносить зміни до Директиви Ради 82/891/ЄЕС та Директив 2001/24/ЄС, 2002/47/ЄС, 2004/25/ЄС, 2005/56/ЄС, 2007/36/ЄС, 2011/35/ЄС, 2012/30/ЄС і 2013/36/ЄС, а також Регламенти (ЄС) № 1093/2010 та (ЄС) № 648/2012, Європейського Парламенту та Ради;

інституційної спроможності Фонду в частині незалежності діяльності Фонду та його фінансової стійкості, а також обов'язковості поширення схеми гарантування на всіх кредитних установ⁸.

Тож протягом 2022 року питання незалежності діяльності Фонду та його фінансової стійкості стало предметом опрацювання відповідного законопроекту, який має бути внесений до Верховної Ради України у листопаді 2023 року. Крім того, за безпосередньої участі європейських експертів проводиться робота з переходу на стрес-тестування систем гарантування згідно технічних регламентів Європейської банківського регулятора.

Питання щодо поширення схеми гарантування вкладів на всі кредитні установи частково виконано, шляхом включення до реєстру учасників системи гарантування вкладів Акціонерного товариства «Державний ощадний банк України».

Для повноцінного впровадження реформ протягом 2022 року проводилася робота із залученням зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках ТАІЕХ:

- для цілей реформи з врегулювання неплатоспроможності кредитних установ (завершення проекту перенесено на 2023 рік);

- для цілей реформи з гарантування та врегулювання неплатоспроможності страхових компаній (проект реалізовано в листопаді 2022 року із залученням колег-експертів таких країн, як: Франція, Німеччина, Нідерланди, Польща⁹).

Директива 2014/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 року про схеми гарантування вкладів (перероблена).

⁸ Кредитна установа в розумінні терміну credit institution згідно законодавства ЄС.

⁹ German Federal Financial Supervisory Authority (BaFin), Germany; Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution (ACPR), France; De Nederlandsche Bank/Dutch Central Bank, the Netherlands; Polish Financial Supervision Authority (UKNF), Poland.

Додаток до Річного звіту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2022 рік

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

«__» _____ 20__ року №__

ЗВІТ

про виконання Інвестиційного плану

Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2022 - 2024 роки

Інвестиції Фонду	Сума інвестування згідно з інвестиційним планом 2022 року, млн грн	Фактична інвестування за 2022 року, млн грн	Виконання, %
Сума інвестування всього, у тому числі:	16 706,0	14 656,8	87,7
Формування статутного капіталу перехідного банку	206,0	0,0	0,0
Сума інвестування в державні цінні папери, всього у тому числі:	16 500,0	14 656,8	88,8
державні цінні папери	x	14 656,8	x
облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України	x	-	x

Директор – розпорядник Фонду

Світлана РЕКРУТ

